

Salon usmerjanja letos v Trziču

Roberto Menia: Kandidatura za tržaškega župana? Lahko se zgodi, a možnost ni velika

Mladi slovenski ekonomisti vzpostavljajo razmerja med podjetniki in študenti

Sindikat Flc-Cgil za ovrednotenje slovenskih šol

Primorski dnevnik

SREDA, 24. NOVEMBRA 2010

št. 278 (19.985) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

CEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

0 1 1 2 4

9 771124 660071

Kot vedno, bodo spet plačali majhni

SANDOR TENCE

V Italiji se dosti govori o previsokih stroških za politiko, parlament in javne uprave, ko je treba konkretno ukrepati pa se pristojni izgovarjajo, da za spremembe ni pogojev ali pa da zanje nimajo pooblastil. To je stara zgodba, ko ukrepe sprejmejo (glej znižanje plač poslancev in senatorjev) pa so ti v glavnem lepotilni in demagoški.

Temu smo priča tudi v Furlaniji-Juljski krajini, kjer hoče desna sredina na oblasti omejiti »potrate v politiki« z znižanjem sejnin pokrajinskim svetnikom. V pokrajinskih, občinskih in rajonskih svetih sedijo v glavnem nepoklicni politiki, ki ne živijo od politike in ki marsikdaj za politiko ter za javno dobro žrtvujejo svoj prosti čas. Seveda so tudi negativne izjeme, večinoma pa gre za upravitelje, ki s politiko nikakor ne bodo obogateli. In mnogi od njih del itak skromnih prihodkov namenjujejo strankam, ki jih zastopajo v izvoljenih telesih.

V vsakem primeru je treba začeti na vrhu, v Italiji pa se, kot vedno, začinja na dnu. Ne vem, če so si senatorji in poslanci res znižali plače, kot pravijo, ukrep na škodo pokrajinskih svetnikov pa bi bil nepravičen, ker bi prizadel zadnja kolesa velikega stroja.

Problem v Italiji niso samo zelo dobro plačani politiki (če dobro delajo je sicer prav, da primerno zaslužijo), problem je politika, ki je praktično zasedla vse, kar se je zasesti dalo. Sposobnost ni pomembna, bistveno je, da imaš v žepu pravo strankarsko izkaznico ali da razpolagaš s praviimi poznanstvi.

DALJNI VZHOD - Najresnejši incident po njuni vojni pred pol stoletja

Nevarno obstreljevanje med Severno in Južno korejo

Vzajemno obtoževanje - Mednarodna skupnost resno zaskrbljena

TRST - Debata v Gregorčičevi dvorani

Kako organiziranost manjšine prilagoditi novim potrebam?

TRST - Kakšna organiziranost slovenske manjšine v okolju, ki doživlja velike spremembe? To je bilo eno od temeljnih vprašanj na sinočnjem debatnem večeru v Gregorčičevi dvorani, ki sta ga skupaj priredila Društvo sloven-

skih izobražencev in Slovenski klub. Na vprašanja Bojana Brezigarja in poznejše občinstva sta odgovarjala predsednika Sveta slovenskih organizacij in Slovenske kulturno-gospodarske zveze Drago Štoka in Rudi Pavšič.

To je bil druga zaporedna pobuda Slovenskega kluba in Društva slovenskih izobražencev. V ponedeljek je v Peterlinovi dvorani tekla beseda o Madagaskarju in o težavah in stiskah tamkajšnjih ljudi.

SEUL/PJONGJANG - V spornem obmejnem območju v Rumenem morju je včeraj prišlo do najresnejšega incidenta med Severno in Južno Korejo po njuni vojni pred pol stoletja. Pjongjang je obstreljeval južnokorejski otok Yeonpyeong, Seul pa mu je odgovoril v isti meri. Strani se za začetek obstreljevanja medsebojno obtožujeta, mednarodna skupnost pa izraža zaskrbljenost. Južnokorejska vojska je sporočila, da sta na otoku umrla dva južnokorejska marince, 15 jih je ranjenih, od tega pet huje. Ranjeni so tudi trije civilisti.

Na 13. strani

V Celovcu kongres narodnih skupnosti

Na 2. strani

Stojan Spetič o načrtih Zveze levice

Na 3. strani

Okusi Krasa včeraj v Čamporah

Na 6. strani

Pahorjeva Piazza Oberdan sinoči v TK

Na 8. strani

Ranjen ležal na cesti, nihče se ni ustavil

Na 14. strani

Goriška vzpenjača potratna in nekoristna

Na 14. strani

TELEVIZIJA - Obračun odbora Corecom in Dežele FJK

Še devet dni do prehoda na digitalno oddajanje

TRST - V petek, 3. decembra, bo v večjem delu Furlanije-Juljske krajine prišlo do prehoda na digitalno oddajanje televizijskih programov, v gorskem svetu pa bodo novost okusili nekaj dni pozneje. Medtem je še marsikaj nedorečenega, težave pa povzročata ravno digitalni signal v Kanalski dolini in nekaterih drugih predelih dežele. Na sedežu deželnega odbora za komunikacije Corecom so včeraj spregovorili o zgodovinskem dogodku in pojasnili, da je informativna kampanja učinkovita. Na temo digitalizacije so skupaj s civilno zaščito v zadnjih mesecih v številnih občinah priredili javna srečanja, ki pa se žal niso dotaknila tržaške pokrajine.

Na 3. strani

PRISTANIŠČA Matteoli se je odločil za Monassijevo

TRST - Minister za infrastrukturo Altero Matteoli je med tremi kandidati za novega predsednika tržaške Pristaniške oblasti izbral Marino Monassi, ki je pristanišče že vodila. Druga dva kandidata sta Claudio Boniciolini in Roberto Dipiazza. O imenovanju Monassijeve se bo moral zdaj izreči predsednik Dežele FJK Renzo Tondo, ki ima za to po zakonu 30 dni časa. »Ministrov predlog bom zelo pozorno preučil,« je napovedal Tondo. Če bo predsednik odločitev podprl, bo minister tudi uradno podpisal odlok o imenovanju.

Na 4. strani

CELOVEC - Od danes 21. Evropski kongres narodnih skupnosti

Ali manjšine (kaj) štejejo? Narodne skupnosti štejejo!

Pod tem geslomv Domu glasbe dvodnevni kongres o manjšinah, na katerem bo govor tudi o preštevaniu

CELOVEC - »Ali manjšine (kaj) štejejo? - Narodne skupnosti štejejo.« Tako se glasi geslo XXI. Evropskega kongresa narodnih skupnosti, ki ga bo danes zvečer odprl koroške deželni glavar Gerhard Dörfler v Domu glasbe Celovcu. V središču pa ne bo le pomen narodnih skupnosti za celotno družbo, šlo bo med drugim tudi za popis prebivalstva kot sredstva za preštevavanje narodnih skupnosti in s tem za vprašanje, ali le-te (kaj) štejejo.

Kakor poudarja eden glavnih organizatorjev kongresa in sodelavec Biroja za slovensko narodno skupnost pri uradu koroške deželne vlade Thomas Kassl, pa problematiko preštevavanja manjšin kot temo 21. Evropskega kongresa narodnih skupnosti niso zasnovali nekaterih protagonistov iz desnega političnega tabora na Koroškem, ki ureditev vprašanja dvojezičnih napisov pogojujejo s preštevavanjem manjšine, temveč gre za zavestno izbrano besedno igro v naslovu kongresa, ki zajema veliko širše področje.

Zakaj je preštevavanje narodnih skupnosti ponekod problematično, drugod pa celo dober instrument za urejanje manjšinskih pravic, bo v okviru celovškega kongresa mdr. osvetlil tudi Christoph Pan, poslovodja Južnotirolskega inštituta za narodne skupnosti (SVI) v Boznu. Pan, ki je bil med drugim dve leti tudi predsednik Federalistične unije evropskih narodnih skupnosti (FUENS), bo namreč spregovoril o preštevaniu narodnih skupnosti v Evropi, Italiji in na Južnem Tirolskem. Ob tem diskusije o dvojezičnih krajevniških napisih na Koroškem ne razume, je že pred predavanjem povedal univerzitetni profesor in opozoril, da kakršnokoli preštevavanje manjšine ne more biti edini argument za ali proti dvojezičnosti. »Za preštevavanje odstotkov števila pripadnikov v moderni manjšinski politiki ni prostora,« je nedvoumno dejal Pan.

Letošnji kongres narodnih skupnosti poteka tudi v znamenju 20-letnice ustanovitve Biroja za slovensko narodno skupnost, ki je v sedanjih oblikah začel delovati z odlokom deželne vlade 22. novembra 1990 kot servisno mesto deželnih oblasti za pripadnike slovenske manjšine na Koroškem. Na XXI. Evropskem kongresu narodnih skupnosti bosta predstavljena tudi dve publikaciji, med drugim jubilejni zbornik s prispevkom Tomaža Ogrisa, nekdanjega vodje manjšinskošolskega oddelka pri Deželnem šolskem svetu za Koroško.

Ivan Lukan

V celovškem Domu glasbe bodo dva dni razpravljali o manjšinah in se dotaknili tudi njihovega preštevavanja

KOPER - Jutri predstavitev knjige Milice Kacin Wohinz Italijanska verzija dela o Slovencih in fašizmu v obdobju 1918 - 1921

KOPER - Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije Koper in Znanstveno raziskovalno središče Koper so v sodelovanju s Centro isontino di ricerca e documentazione storica e sociale »Leopoldo Gasparini« in Skladom Dorče Sarđoč za jutri ob 18. uri v Foresteriji UP FHŠ pripravili predstavitev knjige Milice Kacin Wohinz »Alle origini del fascismo di confine: gli sloveni della Venezia Giulia sotto l'occupazione italiana 1918-1921 (Gradisca d'Isonzo 2010)«. Ob avtorici bodo o knjigi spregovorili Jože Pirjavec in Stefano Lusa ter v imenu sozaložnikov urednik monografije Iztok Furlanič. Srečanje, ki bo potekalo v slovenščini in italijanščini, bo moderiral Gorazd Bajc.

Milica Kacin Wohinz, znanstvena svetnica, sopredsednica slovensko-italijanske kulturno-zgodovinske komisije in ambasadorica znanosti Republike Slovenije je najboljša poznavalka zgodovine Julijske krajine med obema vojnama. Njena dela so postala referenčna

za raziskave italijanske zasedbe Primorske po prvi svetovni vojni in fašistične raznarodovalne politike ter profašističnih gibanj. Med njenimi objavami velja omeniti vsaj naslednje monografije: Primorski Slovenci pod italijansko zasedbo 1918-1921 (1972), Narodnoobrambno gibanje primorskih Slovencev: 1921-1928 (1977), Prvi anti-fašizem v Evropi: Primorska 1925-1935 (1990), Vivere al confine: sloveni e italiani negli anni 1918-1941 (2004), v soavtorstvu z J. Pirjavecem pa Storia degli sloveni in Italia: 1866-1998 (1998) in slovenski prevod (2000) ter v soavtorstvu z M. Verginello Primorski upor fašizmu: 1920-1941 (2008).

Delo Alle origini del fascismo di confine predstavlja prevod njene prve knjige. V njej analizira krajše, vendar zelo pomembno obdobje, od septembra 1918 do januarja 1921, ko so se po prvi svetovni vojni in razpadu Avstro-Ogrske radikalno spremenile meje in razmerja na narodnostno mešanem ob-

močju Primorske. Na podlagi poglobljenega raziskovanja primarnih virov in Rimu in drugod, kakor tudi druge dokumentacije, prikaže politične razmere pred razpadom habsburške monarhije, kako sta mesti Gorica in Trst doživljali dneve prevrata, zasedbo Primorske, upravne spremembe in druge preobrazbe na zasedenem ozemlju, italijanske in slovenske stranke, delavsko gibanje, velike napetosti leta 1920 - še posebej požig Narodnega doma 13. julija - ter aneksijo po podpisu pogodbe med Italijo in SHS v Rapallu. Čeprav je prvič izšla že pred 38 leti v izvorniku v slovenščini, ostaja knjiga še vedno temeljna, saj je niti najnovejše študije niso presegle, prav zato pa je njen prevod nad vse aktualen in dobrodošel. Za predgovor je poskrbel znani italijanski zgodovinar Enzo Collotti, sozaložnika pa sta Centro isontino di ricerca e documentazione storica e sociale »Leopoldo Gasparini« iz Gradišča ob Soči in goriški Sklad Dorče Sarđoč.

JAVNE UPRAVE Precej nižje sejnine in manj odbornikov

TRST - Deželni parlament bo jutri vzel v pretres zakonski predlog, ki ukinja funkcijo predsednika pokrajinskega in občinskega sveta, omejuje število pokrajinskih odbornikov ter znižuje sejnine za pokrajinske svetnike. Predlog uživa podporo večinske desne sredine, ki hoče s tem znižati splošne stroške za lokalno politiko. Vodja Berlusconijeve stranke Ljudstva svobode v deželnem parlamentu Daniele Galasso pravi, da bo s temi ukrepi Dežela privarčevala okoli 5 milijonov evrov.

Vsi štirje pokrajinski sveti bi tudi z novim zakonom ohranili doseganje števila svetnikov, torej trideset v Pordenonu in Vidmu ter štirindvajset v Trstu in Gorici. Tako imenovano večinsko volilno nagrado bi ohranili le v občinah, ki imajo manj kot tri tisoč prebivalcev.

V Vidmu in v Pordenonu bi po novem imeli sedem pokrajinskih odbornikov (trenutno deset), v Trstu in v Gorici pa pet namesto sedanjih osem. Znižali bi tudi število občinskih odbornikov. V tržaški, videmski, goriški in pordenonski občini bi nove uprave štele enajst upraviteljev (danes dvanajst), znižali bi se tudi število odbornikov v srednjih in manjših občinah. V vseh lokalnih upravah bi ukinili funkcijo generalnega direktorja in zaščitnika državljanovih pravic. Slednjega bi ohranile le pokrajinske uprave. Te novosti naj bi stopile v veljavo že po spomladanskih administrativnih volitvah. Sejnine za pokrajinske svetnike, ki so danes precej skromne, bi znižali za dvajset odstotkov, kar ni malo.

Volilna zakonodaja bo za sedaj ohranila drugi volilni krog (balotažo), ki bi ga nekateri v desni sredini radi ukinili, njihov poskus pa je - kot kaže - spodletel. Nespremenjeno bo, kot rečeno, ostalo tudi število pokrajinskih svetnikov, kar pomeni, da bodo ostala popolnoma nespremenjena tudi sedanja volilna okrožja.

Zmago Jelinčič brez poslanske imunite

LJUBLJANA - Državni zbor Zmaga Jelinčiču (SNS), proti kateremu je sprožen kazenski postopek zaradi izjav v oddaji Piramida leta 2006, ni priznal poslanske imunite. Obtožni predlog Jelinčiča bremeni zbujanja sovraštva, razdora ali nestrpnosti. Skupaj z nekdanjim romskim svetnikom v Novem mestu Zoranom Grmom je bil Jelinčič gost oddaje Piramida leta 2006, njegove izjave pa so sprožile številne odzive.

V deželnem svetu politična klofuta Severni ligi

TRST - Zdravniki bodo lahko še naprej brez vsakršnih težav nudili zdravstveno oskrbo ilegalnim priseljencem, katerih tudi ne bodo prijavili pristojnim varnostnim oblastem. Tako je včeraj odločil deželni svet, ki je zavrnil zadevni predlog Severne lige. Slednji je doživel podporo predstavnikov Bosnjske stranke in nekaterih svetnikov iz vrst Ljudstva svobode, vsi ostali pa so se vzdržali ali glasovali proti, kot je strnjeno naredila levosredinska opozicija. Liga je predlagala Deželi poseg za spremembo državne zakonodaje na tem področju, njen poskus pa je spodletel.

Padec usoden za delavca v Luki Koper

KOPER - V ponedeljek okrog 9. ure je med delom v Luki Koper s strehe padel 51-letni delavec iz Celja. Več kot 10-metrski padec v globino je bil za moškega usoden. Na kraj nesreče so prišli reševalci, ki so hudo poškodovanega ponesrečenca odpeljali v bolnišnico v Izolo, vendar so bile poškodbe prehude in moški je v bolnišnici umrl. 51-letnik naj ne bi bil zaposlen v Luki Koper, v hali 16 je izvajal dela za zasebnega podjetnika. Na prizorišču nesreče so bili policisti in delovni inšpektor.

V Ljubljani vlak povozil mlajšega moškega

LJUBLJANA - Na železniški progi v bližini Kajuhove ulice v Ljubljani je vlak včeraj okoli 17. ure povozil mlajšega moškega, ki je zaradi poškodb umrl na kraju dogodka. O dogodku so bile obveščene pristojne službe, k progi so odšli tudi ljubljanski poklicni gasilci, so včeraj sporočili z Uprave RS za zaščito in reševanje.

OBLETNICE - Humanitarna pobuda v korist terminalnih bolnikov

V Vidmu uspela prireditel v spomin na Mirka Špacapana

VIDEM - Z mašo in koncertom v cerkvi bolnišnice S. Maria della Misericordia so se spomnili deželnega svetnika in kulturnega delavca Mirka Špacapana, ki bi v soboto, 20. novembra praznoval rojstni dan. Mašo v spomin na pokojnega je daroval don Dario, sledil je koncert nabožnih pesmi skupine Spiritual Ensemble. Spominskega koncerta se je udeležilo veliko število kolegov, znancev in prijateljev Mirka Špacapana, ki je bil - kot znano - priznani zdravnik.

Pobudnik koncerta je bilo združenje za oskrbo terminalnih bolnikov Mirko Špacapan-Amore per sempre (Ljubzen za vedno), ki ga vodi pokojnikova vdova Manuela Quaranta Špacapan. Slednja se zahvaljuje vsem, ki so ob tej priložnosti prišli v Videm ter s prostovoljnimi prispevki pomagali novemu sprejemnemu centru za onkološke bolnike videmske bolnišnice, ki deluje v kraju Torreano di Martignacco.

Pevska skupina Spiritual Ensemble med nastopom v Vidmu

TELEVIZIJA - V petek, 3. decembra, prehod na digitalno oddajanje v večjem delu dežele FJK

Čez devet dni skoraj vsi »digitalni«, na goratih področjih rešujejo težave

Prvi obračun odbora Corecom in deželne uprave - Na Trbižu in v Kanalski dolini prehod šele 15. decembra

TRST - Na tržaškem sedežu deželne odbora za komunikacije Corecom so včeraj spregovorili o informativni kampanji in trenutnem položaju tik pred prehodom z analognega na digitalni televizijski sistem. Predsednik Corecoma za Furlanijo-Juljsko krajino Paolo Francia je povedal, da nas v petek, 3. decembra, čaka »televizijski veliki pok«. Na ta dan bodo namreč v večjem delu dežele prešli na digitalno oddajanje. To velja za celotno tržaško in goriško pokrajino ter za vse nižinske predele dežele. Na goratih področjih bo do prehoda prišlo pozneje, v Kanalski dolini šele 15. decembra.

»V naši deželi je manj težav kot drugod,« je zagotovil Francia. V ponedeljek zvečer je upravni svet državne agencije za komunikacije AGCOM končno obravnaval predlog porazdelitve frekvenc in sprejel skupna stališča Furlanije-Juljske krajine, Veneta ter Emilije-Romagne, je povedal Francia. Funkcija LCN (Logical Channel Number) bo samodejno po vnaprej določenem vrstnem redu razvrstila programe, marsikaj pa je še nedorečenega. Zaenkrat je znano, da bodo kanali od 1 do 9 namenjeni največjim vsedržavnim programom (prvi, drugi in tretji program RAI, trije kanali Mediaset in LA7, osmi in deveti kanal pa sta še v igri), kanali od 10. do 19. krajevnim televizijskim, od 20. do 69. ostalim programom RAI (RAI 4, RAI News, RAI Sport itd.) in Mediaset ter drugim programom, od 70. dalje pa manjšim zasebnim televizijskim. Kje se bodo znašli programi iz Slovenije, še ni znano, nekateri televizorji pa za samodejno razvrstitev niso primerni. Francia je vsekakor poudaril, da si lahko vsakdo po lastnem okusu uredi najljubši vrstni red.

Guido Baggi, vodja tiskovnega urada Dežele FJK, je poudaril, da sodita med naloge deželne uprave informiranje prebivalcev in nudenje pomoči. Združenje potrošnikov Adiconsum je ocenilo, da posveča Dežela FJK na svoji spletni strani veliko pozornost prehodu na digitalni sistem, kar se v drugih deželah ne dogaja. V kratkem pa bodo vsa gospodinjstva prejela brošurico s koristnimi informacijami o digitalizaciji. Giancarlo Serafini, podpredsednik Corecoma, je spomnil, da je za sprejemanje oddaj iz Slovenije potreben pretvornik MPEG-4.

V kratkem po ministrstvo za gospodarski razvoj uradno odločilo, kdaj bo do izklopa prišlo v posameznih občinah, neuradni seznam pa je že znan. Programi RAI in Mediaset bodo v večjem delu dežele (vključno s celotno tržaško in goriško pokrajino) prešli na digitalno oddajanje že v petek, 3. decembra. Naslednjega dne bodo na vrsti alpske in predalpske občine por-

Novinarska konferenca na sedežu odbora Corecom v Ulici Coroneo v Trstu: z leve Giancarlo Serafini, Paolo Francia, Guido Baggi in Maria Lisa Garzitto

KROMA

nonske pokrajine, v Karniji in Reziji pa bodo morali počakati do 13. decembra. 14. decembra naj bi do prehoda prišlo v okolici Sutria, Paluzze, Ovara in Sappade, zadnji pa bodo novost okusili med Trbižem in Tabljo, in sicer šele 15. decembra. Oddajniki RAI pokriva 98% italijanskega ozemlja, največ težav pa je na goratih področjih, v naši deželi še posebno v Kanalski dolini. V sodelovanju z družbo RAI Way bodo skušali rešiti problem, tamkajšnji prebivalci pa naj se pripravijo na težave.

Corecom je od marca dalje v sodelovanju z deželno civilno zaščito in raznimi župani priredil kar 17 javnih srečanj (zadnja bodo danes v Mirniku pri Dolenjah, jutri v Andreisu in pojutrišnjem v Cordenonsu, vsakič ob 20. uri), na katerih razlagajo, kaj se bo zgodilo decembra. Srečanja potekajo v pordenonski, videmski in goriški pokrajini, niti enega pa ni bilo na Tržaškem. Edina izjema je sklepni posvet, ki bo v torek, 30. novembra - tri dni pred izklopom - v tržaškem hotelu Starhotels Savoia Excelsior (ob 16. uri). Sodelovali bodo Paolo Francia, Maria Lisa Garzitto (oba Corecom FJK), Alberto Fazio (RAI Way), Guido Baggi (Dežela FJK) in Roberto Collini (RAI FJK).

Koristne spletne strani so www.decoder.comunicazioni.it, www.fvgdigitale.it, www.raiway.it, www.dgtv.it in www.tivu.tv, pa še www.rtvsls.si. Informacije nudijo na brezplačnih telefonskih številkah 800-022000 in 800-148736. (af)

Tudi poslanec Collino zapušča Berlusconi

VIDEM - Evropski poslanec iz Furlanije Giovanni Collino je odstopil z mesta koordinatorske stranke Ljudstva svobode za vprašanja lokalnih uprav. Collino je odstopil, ker ne soglaša z načinom vodenja Berlusconijske stranke na državni ravni. Collino je v Ljudstvo svobode prestopil iz Nacionalnega zavezništva, pred izvolitvijo v evropski parlament je bil senator. Collinovo odločitev pozdravlja Roberto Menia, ki ne izključuje možnosti njegovega prestopa v stranko predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija.

Deželni svet podpira odcepitev Sappade

TRST - Deželni svet Furlanije-Juljske krajine podpira zahtevo prebivalcev Sappade, da se ta občina odcepi od Veneta in priključi FJK. O tem bo odločal romski parlament, saj gre za spremembo deželnih mej. Občani Sappade so se za odcepitev od Veneta opredelili na ljudskem referendumu, ki mu je ostro nasprotoval predsednik tamkajšnje deželne vlade Luca Zaia. Njegova stranka Severna liga se je v FJK opredelila za odcepitev Sappade od Veneta.

TRST - Tehnično omizje med Italijo in Slovenijo

Dogovor o avtocestnem prometu bo treba vsebinsko nadgraditi

TRST - Italija in Slovenija morata v prihodnosti več pozornosti nameniti skupnemu nadzoru avtocestnega prometa, da bi s tem preprečili kolone, ki se ustvarjajo zlasti poleti, včasih pa tudi ob božičnih in velikonočnih praznikih. Potreba po večjem sodelovanju na tem področju je prišla do izraza na včerajšnjem srečanju, ki ga je sklical tržaški prefekt Alessandro Giacchetti in nanj poleg zastopnikov cestnih in avtocestnih ustanov povabil funkcionarje slovenskega prometnega ministrstva. Delegacija iz Slovenije (v njej je bila tudi generalna konzulka Vlasta Valenčič Pelikan) je vodil direktor direktorata za ceste pri pristojnem ministrstvu David Polutnik.

Avtocestne družbe Anas, Autovie Venete in Dars so v preteklosti že sklenile dogovore o teh vprašanjih, ki pa jih je treba sedaj vsebinsko nadgraditi. Ne gre samo

Prefekt Alessandro Giacchetti

Vlasta Valenčič Pelikan

za nadzor nad povečanim prometom osebnih vozil, temveč tudi za naraščajoči tovorni promet. Z italijanske strani so se sestanka udeležili predstavniki Anas, Autovie Venete in cestne družbe FVG Cesare Salice, Davide Sartelli in Ful-

vio dell'Ovo, odgovoren za ceste Pokrajine Trst Marco Stolfo, poveljnik finančne straže iz Trsta Pierluigi Mancuso, direktor prometne policije Emilio Di Vitto ter Manuela De Giorgi v predstavništvu mejne policije.

POLITIKA - Stojan Spetič o rojstvu Zveze levice

»Enotnost na levici koristi tudi Slovencem«

Prihodnje leto poskus združitve obeh komunističnih strank - Poziv Nichiju Vendoli in njegovi stranki SEL za skupno nastopanje na volitvah

TRST - Stojan Spetič, deželni tajnik Stranke italijanskih komunistov, je sodeloval na državnem ustanovnem kongresu Zveze levice. V pogovoru nam predstavlja cilje novega levičarskega osebka, njegove odnose s preostalimi levicami ter priprave na spomladanske upravne volitve.

Ali imata sploh še smisel v Italiji besedi komunizem in komunistična stranka?

V Italiji je bila komunistična stranka gonilna sila odporščitva, navdihovalka enotnosti pri snovanju ustave, gonilna sila bojeva za razvoj demokracije in pravice delovnih ljudi.

KPI pa je bila razpuščena...

Njena razpuščitev je bila politična tragedija, ki jo še danes čutimo. Svetovna gospodarska kriza je tudi dokaz, da je kapitalizem zgrešen odgovor na probleme človeštva. Svet moramo spremeniti, če hočemo, da bo človeštvo preživelo. O tem je razmišljal že Enrico Berlinguer. Ker nismo sirote Berlinskega zidu želimo prispevati svoj delež, začeniši s porazom Berlusconijsve desnice, ki vodi Italijo v prepad.

Zveza levice je le nova stranka na levici ali pa resen poskus združenja in poenotenja italijanske levice?

Levica je izpadla iz parlamenta, ko je po dogovoru med Walterjem Veltronijem in Faustom Bertin-

Stojan Spetič, deželni tajnik SIK

KROMA

nottijem šla na volitve osamljena, izven zavezništva leve sredine. Danes poskušamo združiti komunistično in socialistično levico, da se pridruži skupni demokratski fronti proti Silviu Berlusconijsu in desnici, ki je privedla družbo na rob gospodarskega in moralnega propada.

Zveza torej ni seštevek strank?

Zveza je samostojen politični osebka, kateremu so stranke prepustile večji del pristojnosti. V tem okviru bo mo prihodnje leto poskusili združiti obe komunistični

stranki v eno, seveda pod streho Zveze levice, ki je odprta vsem levičarjem, tudi posameznikom brez stranke.

Kako je z združevanjem levic v slovenski manjšini?

Manjšina ve, da je brez levic v parlamentu bolj siromašna. Slovenci smo za enotnost, čeprav smo se včasih tudi prepirali. Sedaj moramo zavihati rokave, da premostimo pretekle delitve in stopimo na novo pot. To od nas terja predvsem mladina.

Na levici si je že utrla pot stranka SEL Nichija Vendole. Kakšne odnose namerava nova zveza vzpostaviti s to stranko?

Stranka SEL je nastala po razkolu Komunistične renove, kjer je bil Vendola kandidat za tajnika. Ker ni zmagal, je oblikoval svojo stranko, ki je takoj dobila izredno medijsko vidljivost in podporo, medtem ko velja za komuniste skoraj popolnolk.

Razbita levica pa ostaja šibka levica...

Prepričani smo, da je levica učinkovita samo, če nastopa enotno. Kongres Zveze levic je naslovil Vendoli poziv za skupni nastop na upravnih volitvah povsod, kjer je mogoče, kot v Milanu, kjer je na primarnih volitvah zmagal skupni kandidat Pisapia, kakor tudi na morebitnih političnih volitvah. Sedaj čakamo na odgovor. Skupni nastop, brez tveganega razprševanja glasov, koristi tudi celotni levi sredini.

Kaj mislite s tem?

Mi želimo sodelovati v boju za spremembo oblasti v Italiji, čeprav ne bi sodelovali v vladi, kateri nudimo zunanjo podporo ob spoštovanju nekaterih dogovorjenih točk o javnem šolstvu, boju za krčenje prekernege dela in za davčno pravičnost.

Spomladi bodo upravne volitve. Za nas bodo pomembne predvsem volitve v Trstu in v Gorici. Kako se Zveza pripravlja nanje?

V Gorici so v teku pogovori za skupen nastop Zveze levic, Foruma in SEL. V Trstu smo SEL ponudili skupno listo in dali na razpolago levičarskega županskega kandidata Marina Andolino.

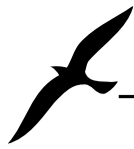
In kakšni so bili odgovori?

Odgovori so za zdaj izmikajoči. Upati je, da bo prevladala zdrava pamet, kajti tudi za Občino Trst in Pokrajino potrebujemo strnjeno, če hočemo osvojiti tržaško županstvo in ga ohraniti v Miljah, kakor tudi Pokrajino.

Enotnost torej na prvem mestu?

Enotnost na levici koristi tudi Slovencem, ki prav od krajevnih uprav pričakujemo doslednejše izvajanje norm o enakopravnosti in jezikovnih pravicah. Še posebej pa so skupne liste neobhodne za rajonske svete, kjer je vstopni prag zelo visok in ga ločeno ne moremo uspešno preskočiti.

S.T.

POLITIKA - Vse večja zmeda v vrstah vlade in Ljudstva svobode

Vlada preglasovana v zbornici Berlusconi poziva svoje k treznosti

Finijevci vabijo premierja, naj odstopi - Bersani vztraja pri prehodni vladi

RIM - Vlada je bila včeraj dvakrat preglasovana v poslanski zbornici. To se je zgodilo pri ratifikaciji sprememb evropske pogodbe, ki Italiji prisojajo dodaten, 73. sedež v Evropskem parlamentu (doslej je razpodela za 72). V tajnem glasovanju je bil najprej zavrnjen popravek Ljudstva svobode, potem pa je prodril člen brez tega popravka. Na tak način bo dodatni sedež zasedel predstavnik sredincev UDC, medtem ko bi z zavrnjenim popravkom sedež pripadel predstavniku Berlusconijske stranke.

Vse to je bilo mogoče, ker so poslanci iz vrst Finijeve stranke Prihodnost in svoboda za Italijo (FLI) glasovali z opozicijo. Njen predstavnik Italo Bocchino je ob tem dejal, da »trenutno ni političnih pogojev, da bi FLI podprla zaupnico vladi, ko bo parlament 14. decembra odločal o njeni usodi. Finijevci zahtevajo, naj Berlusconi sam odstopi. Šele ta korak bi omogočil osnove nove vlade z na novo dogovorjenim programom, v katero bi lahko vstopila poleg FLI tudi UDC.

Bocchino je takoj odgovoril eden izmed treh koordinatorjev Ljudstva svobode, in sicer Ignazio La Russa. »Berlusconi zagotovo ne bo odstopil. Če vlada ne bo dobila zaupnice, pa bodo volitve,« je bil odrezav.

Zaradi vse večje zmede v vrstah Ljudstva svobode pa se je kmalu potem oglašil sam Silvio Berlusconi. »Vse pozivam k odgovornosti, treznosti ter k spoštovanju naših aktivistov in volivcev, ki prav gotovo ne odobravajo solističnih stališč in nastopaštva,« je zapisal v sporočilu za javnost. Premier se je med drugim nanašal na spor, ki je izbruhnil med ministrico za enake možnosti Maro Carfagno in deželnim voditeljem Ljudstva svobode v Kampaniji Nicolo Cosentinom zaradi problema odpadkov in še iz drugih razlogov, pa tudi med Carfagno in poslanko Alessandro Mussolini. Slednja se je včeraj odločno postavila na Cosentinovo stran (nekdanjega vladnega podtajnika je celo poljubila na ustnice - »kot v kinu«) in Berlusconijska pozvala, naj ne naseda Carfagnevi, češ da je v resnici potuhnjena Finijeja privržanka.

Berlusconi hoče čim bolj poenotiti stranko in jo mobilizirati pred odločilnim 14. decembrom: 11. in 12. decembra naj bi potekale po vsej Italiji manifestacije v podporo vladi. Še vedno računa, da bo na tak način pridobil večino v parlamentu. Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani pa je izrazil prepričanje, da premierju tokrat ne bo uspelo in da je sedanje vlade vsekakor konec. Izrazil je prepričanje, da če bi prišlo do volitev, bi leva sredina zmagala, sicer pa je ponovil predlog, po katerem naj bi oblikovali prehodno vlado za izpeljavo volilne reforme in sprejem nekaterih drugih nujnih ukrepov.

Premier Silvio Berlusconi se otepa z vse hujšimi težavami v vladi in v svoji stranki

ANSA

ODPADKI Odlok končno na Kvirinalu

RIM - Odlok o neapeljskih odpadkih, ki ga je pretekli četrtek odobrili ministrski svet, je včeraj popoldne končno prišel na Kvirinal. Predsednik republike Giorgio Napolitano je dan prej jezno opozoril, da ni bil dekret še dostavljen predsedstvu republike. Sedaj ga bo lahko končno vzel v presoj.

V Neaplju pa odpadki še vedno polnijo mestne ulice in trge. Po oceni občinskega odbornika za higieno Paola Giacomellija so v ponedeljek odpeljali v odlagališče v Chiaianu in v sežigalnici v Giugliano in Tufinu 1.300 ton odpadkov, v mestu pa jih je še kakih 3 tisoč ton.

Poslanci Demokratske stranke iz Kampanije so medtem včeraj protestirali pred Palačo Chigi. »Kaj pa še čaka Berlusconi?« je bilo njihovo paradno geslo.

TELEVIZIJA - Oddaja Vieni via con me Za Fazia in Saviana tretji zaporedni rekord

RIM - Že tretjič zapored je oddaja Fabia Fazia in Roberta Saviana Vieni via con me zabeležila rekordno gledanost. Oddajo na tretji mreži RAI si je v ponedeljek zvečer v povprečju ogledalo 9,7 milijona ljudi, to je 31,6 odstotka vseh televizijskih gledalcev. RAI3 še nikoli ni beležil takih rezultatov. Največ ljudi, 11,4 milijona, je ob 21.48 gledalo prvi Savianov monolog, najvišjega odstotka gledanosti (43,6 odstotka) pa je bil ob 23.27 deležen sklepni dialog med Faziom in Savianom. Dobro se je odrezal tudi notranji minister Roberto Maroni, spremljalo ga je 10,7 milijona gledalcev, veliko je bilo tudi zanimanje za televizijski povratek komika Corrado Guzzantija, ki je s svojimi 33 šalami na račun dne in leve sredine pritegnil pozornost 11,1 milijona ljudi. Minister Maroni bi moral po napovedih prebrati seznam dosežkov vlade v boju proti mafiji, naposled pa je uprizoril govor o vrlinah upraviteljev iz vrst Severne lige. Guzzantijeva najljubša tarča je bil Silvio Berlusconi, znesel pa se je tudi nad Demokratsko stranko. »Prvo stranko v Italiji, ki je uvedla primarne volitve in prvo na svetu, ki je na njih poražena.«

Corrado Guzzanti

ANSA

POZIV - Predednik Napolitano Kulture ne gre »poniževati«

RIM - »Ne bomo našli poti do sanacije javnih financ s poniževanjem dobrine, ki jo Italija sicer ima v izobilju, se pravi kulture. Zavzeti se moramo za to, da bi se vsi o tem prepričali in da bi v skladu s tem prepričanjem tudi ravnali.« Tako je povedal predsednik republike Giorgio Napolitano, ko je včeraj na Kvirinalu slovesno podelil De Sicove nagrade za kino in umetnosti.

Predsednik je priznal, da Italija mora varčevati, saj jo bremeni že tako nevzdržen javni dolg. A poudaril je, kot je to storil že večkrat v zadnjih časih, da bi pri tem morali upoštevati prioritete, med katere sodijo ravno kultura, šolstvo in znanstveno raziskovanje. Napolitano je na tak način indirektno podprl protest zaposlenih na področju kulture in umetnosti, ki je v ponedeljek privedel do splošne stavke na tem področju.

GIORGIO NAPOLITANO

ANSA

VATIKAN - Napisal jo je nemški novinar Peter Seewald

Izšla knjiga pogovorov s papežem Benediktom XVI. Svetloba besede

VATIKAN - V Vatikanu so predstavili knjigo pogovorov nemškega novinarja Petra Seewalda s papežem Benediktom XVI, ki je včeraj izšla. V javnosti že nekaj dni odmeva papeževa izjava o sprejemljivosti kondomov v nekaterih primerih, omenjena v knjigi, a avtor in Vatikan poudarjata, da je v njej še veliko papeževih stališč o drugih aktualnih temah.

V knjigi Svetloba besede: Papež, Cerkev in znaki časa je zbranih več kot 20 ur intervjujev, ki jih je Seewald z Benediktom XVI. opravil med 26. in 31. julijem v papeževi poletni rezidenci Castel Gandolfo. Na voljo bo v najmanj 18 jezikih.

Že pred izidom knjige je v svetu veliko prahu dvignila papeževa izjava, da je uporaba kondomov »v določenih primerih« sprejemljiva, predvsem pri zmanjšanju tveganja okužbe z virusom hiv, ki kaže, da je konservativni papež omilil svoje stališče do kontracepcije. Papež na vprašanje, ali Cerkev ni v temelju proti uporabi kondomov, odgovarja: »Seveda jih ne vidi kot pravo in moralno rešitev«. A nato nadaljuje, da »so v določenih primerih, kjer je cilj zmanjšati tveganje za okužbo, kljub temu prvi korak na poti k drugi, bolj humani spolnosti«.

Vatikan je doslej vsakršno uporabo kontracepcije z izjemo vzdržnosti, tudi kot zaščito pred spolno nalezljivimi boleznimi, zavračal. Benedikt XVI. pa je marca 2009 ob obisku v Afriki, ki jo širjenje aidsa močno pesti, sprožil ogorčenje po vsem svetu, ko je novinarjem dejal, da je ta bolezen tragedija, »ki je ni mogoče preseči z uporabo kondomov, ki probleme še povečujejo«.

Novinar Seewald je kritičen do medijev, ker so se pretežno osredotočili na papežovo stališče do kondomov. »Knjiga obravnava preživetje ogroženega planeta, papež je naslovil poziv na vse človeštvo, naš svet se ruši in večino novinarjev zanima le vprašanje kondomov,« je na novinarski konferenci ob predstavitvi knjige v Vatikanu dejal Seewald.

Prav pri vprašanju kondomov je tudi prišlo do napak v prevodih. V nemškem originalu se namreč papeževa izjava o upravičenosti uporabe kondomov v izjemnih primerih nanaša na moške, ki se prostituirajo, v italijanskem prevodu pa na prostitutke, torej ženske. Tiskovni predstavnik Vatikana Federico Lombardi je že pojasnil, da gre za napako, in potrdil, da je pravilen nemški original.

Milan tudi uradno sedež Expoja 2015

PARIZ - Generalna skupščina t.i. Urada za razstave (Bie), ki je pristojen za dodelitev sedeža svetovne razstave Expo, je odobrila in ratificirala registracijo Milana za sedež razstave Expo, ki bo na sporedu leta 2015. Prestolnica Lombardije je tako postala tudi uradni sedež Expoja, v ta namen pa so predsednik izvršnega odbora ter predsednik in tajnik Bie, Steen Christensen, Jean Pierre Lafon in Vicente Gonzales Loscertales čestitali predstavnikom Občine in Pokrajine Milan ter tamkajšnje Trgovinske zbornice in jim izročili zastavo Bie.

Reforma univerze: negotovost in protest

RIM - Usoda reforme univerze, ki nosi ime po ministrici Mariastelli Gelmini, je vse prej kot gotova. V poslanski zbornici se je začela razprava o zakonskem odloku, glede katerega je Gelminijeva v primeru njegove zavrnitve zagrozila z uvedbo komisarke uprave univerz, ki se po njenih besedah vse nahajajo v »strašljivih« rdečih številkah. Besedilo odloka so v zadnjem tednu na novo napisali s 34 popravki večine in kar štiristo popravki opozicije, vendar je stranka Udc naznanila svoje nasprotovanje skupaj z ostalo levosredinsko opozicijo, vprašljiva pa je podpora Finijevega gibanja Fli, če ne bodo sprejeli njegovih dveh popravkov glede prednosti 26.000 raziskovalcev na univerzitetnih lestvicah in obnovo sistema napredovanj za zaposlene. Drugače je na šolah in univerzah ponovno izbruhnil protest proti reformi. Do protesta je prišlo na preko polovici vseh univerz in na kar dvesto višjih srednjih šolah. Raziskovalci napovedujejo protest pred parlamentom, nekateri so že včeraj demonstrirali na strehah univerz v Rimu, Milanu, Turinu in Salerno, študentje pa so v drugih italijanskih mestih zasedli več fakultet, prav tako pa so višješolski dijaki zasedli tudi več šolskih poslopjij.

Med Italijo in Črno goro dogovor o električni povezavi

PODGORICA - Predstavnik italijanske družbe Terna so včeraj v Podgorici ob prisotnosti italijanskega ministra za gospodarski razvoj Paola Romanija podpisali dogovor s črnogorsko družbo Cges in predstavnik črnogorske vlade o vzpostavitvi električne povezave med Italijo in Črno goro v vrednosti 760 milijonov evrov. Povezava, ki jo bodo začeli vzpostavljati prihodnje leto bo obsegala 415 kilometrov, od katerih 390 pod morjem, 25 pa pod zemljo (15 kilometrov v Italiji in deset v Črni gori). Povezava bo imela zmogljivost tisoč megavatov, možno pa jo bo še dodatno okrepite.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Paradoksalna odločitev tržaškega župana

Dipiazza osvojil resolucijo proti ... odborniku Dipiazzzi

S tem se je izognil odobritvi dokumenta leve sredine, ki ga je »navdihnil« svetnik Stefano Ukmar (DS)

Paradoks vseh paradoksov v dvorani tržaškega občinskega sveta: na ponedeljkovi nočni seji mestne skupščine je župan Roberto Dipiazza osvojil resolucijo levosredinske opozicije, v kateri ga prvi podpisnik, načelnik Demokratske stranke Fabio Omero, poziva, naj odstavi odbornika za urbanistiko ... Roberta Dipiazza! Kaj takega se v občinskem svetu še ni zgodilo. Župan je bil ob 2.20 zjutraj dejansko »prisiljen« osvojiti Omerov dokument, sicer bi ga z glasovi leve sredine in Bandellijeve Un'altra Trieste izglasoval občinski svet in tako razgalil preprosto, a politično zelo relevantno dejstvo: Dipiazza v mestni skupščini nima več trdne večine.

In vendar se je ponedeljkova občinska seja zanj začela v povsem drugačnem ozračju. Ko se je župan sedem ur prej, malo po 19. uri, pojavil v občinski dvorani, je zabavno pozdravil svetnike leve sredine: »Oprostite, moram odstopiti, ali pa lahko ostanem tu?« Namig na Omerovo resolucijo je bil očiten. Vsi prisotni so prasnili v smeh ...

Sploh je bil Dipiazza na začetku seje dobre, židane volje. Ko je občinski tajnik Santi Terranova izklical prisotnosti, je odgovoril s slovenskim: »Ja!« Malo prej je v superlativnih govorih o dopoldanskem obisku ljubljanskega župana Zorana Jankoviča v občinski palači.

Dipiazza je bil dobre volje, ker je bil prepričan, da mu levosredinska opozicija z zbadljivo resolucijo ne bo mogla do živnega. Čeprav je Bandellijeva skupina Un'altra Trieste napovedala, da jo bo podprla, bi resolucija zbrala na glasovanju premo glasov. Kajti: najnovejši Bandellijevец Bruno Rossetti je najavil, da ne bo glasoval proti županu, v vrstah levosredinske opozicije pa je bil zaradi poklicnih obveznosti odsoten svetnik Zelenih Alfredo Racovelli. Tako bi za resolucijo glasovalo 18 svetnikov. Premalo, saj je desnosredinska večina - z županom vred - lahko računala na podporo dvajsetih svetnikov.

Včeraj, po nočnem paradoksalnem izteku seje, je Fabio Omero razkril »očetovstvo« resolucije o dejanski nezaupnici ... odborniku za urbanistiko Dipiazzzi. Zamislil si jo je svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar. In to že pred časom. Slovenskemu svetniku ni šlo v račun, da je občinska uprava po postopu upravnih sodnikov poleti »zamrznila« nov občinski regulacijski načrt in se izognila njegovi nadaljnji obravnavi. Kaj storiti, da bi se zadeva premaknila z mrtve točke? Nezaupnica odborniku za urbanistiko, je bil odgovor. Naključje pa je hotelo, da je ta odbornik sam župan Dipiazza, ki si je - po lanski defenestraciji dotedanjega odbornika za urbanistiko Franca Bandellija - pridržal odgovornost za ta resor.

Omero je nekaj časa okleval s predstavitvijo resolucije. Ko si je zagotovil podporo Bandellijevcev, jo je predložil, ker je obstajala možnost, da ne bo v dvorani pogorela.

Ponedeljkova seja se je z razpravama o ureditvi nabrežja in o pravilniku o odpadkih (o čemer bomo še poročali) - zavlekla pozno v noč. Tako se je lahko zgodil preobrat. Svetnik Zelenih Racovelli se je na vrat na nos pripeljal iz Benetk in zagotovil resoluciji 19. glas. Ob napovedanem vzdržanju svetnika mešane skupine Alessandra Minisiniya bi desna sredina zavrnila resolucijo le v primeru, ko bi jo podprl tudi župan Dipiazza. Kar pa bi se izkazalo kot zelo neelegantno.

Vodja Forze Italia Piero Camber je skušal na vrat na nos zmešati štrene: po njegovem mnenju naj bi bila resolucija nesprejemljiva in zato ne bi smela skupščina o njej razpravljati. Ko so nekaj dni prej na seji načelnikov skupin razpra-

Roberto Dipiazza KROMA

Fabio Omero KROMA

Stefano Ukmar KROMA

vljali o resoluciji, ni izrazil teh pomislekov. Ko mu je začela voda v torek zjutraj teči v politično grlo, si je očitno premislil ...

Župan Dipiazza je na resolucijo odgovoril z izjavom: napovedal je, da bo v kratkem spet dal v razpravo regulacijski načrt. Tako se bodo ob njem lo-

mila desnosredinska kopja, saj Severna liga in UDC, v nekaterih točkah pa tudi Nacionalno zavezištvu, nasprotujejo sedanjemu ustroju načrta. Zatem je svetnik spomnil, da bo čez nekaj mesecev zapustil župansko mesto, in nato - presenetljivo - sam osvojil Omerovo resolucijo. Tako se je izognil glasovanju,

ki bi se sicer spremenilo v dejansko nezaupnico županu.

Po pravilniku bi moral župan v 45 dneh udejaniti to, kar predvideva resolucija. A Dipiazza je že napovedal: »O zadevi bom odgovarjal čez šest mesecev!«

M.K.

OKUSI KRASA - Na kmetiji Scheriani v Čamporah

Okusi ne poznajo starosti

Srečanje o zdravi prehrani in kraških pridelkih je bilo posvečeno gostom iz domov za ostarele

Dva trenutka z včerajšnjega srečanja v Čamporah

KROMA

Ljubitelji dobre domače kraške kuhinje bi se lahko upravičeno vprašali, kaj veže kraške okuse z miljsko občino, ki je nedvomno bližja istrski in obmorski kulinarčni tradiciji. Odgovor pa je čisto enostaven, saj pobudniki znamenitih Okusov Krasa želijo razširiti uspešen projekt, ki združuje že številne gostinske obrate z Goriškega in Tržaškega.

Okusi Krasa so se tako preselili v Čampore, kjer že vrsto let obratuje gostilna Scheriani. Domačija s čudovitim razgledom na Koprski zaliv je sicer bolj poznana širši javnosti po pridelavi oljčnega olja, ki se lahko ponaša z oznako zaščitenege porekla Tergeste.

Oljkarstvo vsekakor ni edina kmetijska panoga Scherianijevih. O tem so se lahko prepričali številni gostje včerajšnjega srečanja, ki so poleg obiska kmetije tudi sedli za mizo in okusili različne dobrote. V glavnem so bile to starejše osebe, ki daljši čas preživljajo v tržaških domovih za ostarele. Združuje pa jih pokrajinski projekt »Argento Vivo«, ki s pokroviteljstvom pokrajine in tržaške Fundacije CRTrieste nudi številnim ostarelim možnost obiska kulturnih in družabnih dogodkov.

V imenu SDGZ, ki v prvi vrsti skrbi za pobudo, je posege številnih gostov povezoval Davorin Devetak. Med temi je prisotne nagovoril tudi župan

Občine Milje Nesladek, za katerega združenje ob krožniku ne pozna starosti in predstavlja enkratno možnost spoznavanja lokalne tradicije. Da včerajšnje srečanje ni bila le priložnost degustacije lokalnih proizvodov, temveč tudi priložnost spoznavanja in prijateljskega druženja, pričajo predvsem prisotnosti številnih predstavnikov družbenega in političnega življenja. Ob odsotnosti predsednice Marie Terese Basse Poropat je pokrajino zastopala Marina Guglielmi, odbornica za socialne politike. Prisotna pa sta bila tu-

di podžupan mestne občine Koper Alberto Scheriani ter tržaška dopisnica italijanskega manjšinskega dnevnika La voce del popolo Rosanna Tucinovich Giurin, ki je nekaj besed namenila svojim gastronomskim publikacijam.

Ob besedah je končno napočil tudi čas za pokušnjo dobrot. Na meniju je bil poleg domačega pršuta in salame še sir z medom ter okusna omleta z bučkami, ki je ob kozarcu domačega vina nedvomno zadovoljila tudi najbolj zahtevne okuse prisotnih.

Andrej Marušič

Miklavžev sejem: izkaznice za stanovalce

Občina Trst sporoča, da bodo ob priložnosti Miklavževega sejma, ki bo na Drevoredu XX. septembra od 1. do 8. decembra, stanovalci na tamkajšnjem območju lahko zaprosili za izkaznico, ki jim bo omogočila brezplačno parkiranje v garažni hiši pri trgovskem središču Il Giulia do zapolnitve 111 razpoložljivih mest. Za prejem izkaznice se bodo morali upravičenci zgledati v občinskem uradu v Ul. Giotto 2 danes med 9. in 12. uro ali jutri med 14. uro in 16.30, s seboj pa bodo morali imeti vozniško in prometno dovoljenje. Danes bodo delili izkaznice stanovalcem na Drevoredu XX. septembra na odseku med Ul. Rossetti in Trgom Volontari Giuliani (hišne številke 32, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 66, 68, 70, 41, 43, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 63, 65, 67, 69, 71, 73 in 75). Jutri pa bodo, poleg že omenjenim, delili izkaznice tudi stanovalcem v bližnjih ulicah (ulicah Piccolomini, Strehler, Zovenzoni, Irene della Croce, Rapicio, Scussa in Galilei - na odseku med Drevoredom XX. septembra in Ul. Giulia). V slučaju zapolnitve mest bodo izdajanje izkaznic predčasno prekinili.

Nova knjiga Fulvie Costantinides

V Novinarskem krožku na Korzu Italia 13 bodo danes ob 16.45 predstavili novo knjigo Fulvie Costantinides Spruzzaprofumi, dispensatori di benessere, fascino, seduzione. Izkupiček od prodaje izvodov bo namenjen združenju Goffredo de Banfield.

Giovanni Grandi v centru Veritas

V kulturnem centru Veritas v Ul. Monte Cengio 2/1a bo danes ob 18.30 predavanje filozofa Giovanniya Grandija z Univerze v Padovi na temo Osoba in narava (Persona e natura).

Miramarske jesenske pobude

V okviru niza pobud Miramar d'autunno (Jesenski Miramar), ki ga ob 150-letnici miramarskega gradu prireja deželno Spomeniško varstvo in Zgodovinski muzej miramarskega gradu, bo drevi ob 20.30 v prestolni dvorani nastopil pianist Bart van Oort, ki bo izvajal dela Frederica Chopina, v petek pa bo ob 16.30 v dvorani galebov Rosamaria Salvatore govorila o modulacijah praga v kinematografiji.

OPČINE - Policija Med kontrolo izsledili ukraden kombi

Na deželni cesti št. 58, med Opčinami in Fernetiči, je tržaška mejna policija pred dnevi zasačila voznika ukradenega kombiniranega vozila in ga prijavila sodstvu. Vozilo je bilo le nekaj ur pred odkritjem ukradenemu v nekem drugem severnoitalijanskem mestu. Ob zori so policisti ustavili kombi daimler chrysler z italijansko registracijo, ki je vozil z Opčin proti meji. Šlo je za navadno kontrolo, ki bi se skoraj iztekla brez posledic. V podatkovni bazi policije ni bilo informacij v zvezi z voznikom, 25-letnim ukrajinskim državljanom z začetnicama M. K. Lastnik vozila je neko italijansko podjetje. Policisti so kljub temu sklenili podrobneje pregledati kombi. Ključavnica vžiga je bila poškodovana. Poklicali so podjetnico, ki je prav med pogovorom s policisti ugotovila, da pred sedežem podjetja ni več parkirane kombija. Vozilo so zasegli, Ukrajince pa priprli zaradi prikrivanja ukradenega blaga.

TRŽAŠKI POSLANEC - Pogovor s krajevnim vodjo Finijeve Prihodnosti in svobode

Menia: »Kandidatura za župana? Lahko se zgodi, a možnost ni velika«

»Naveza Camber-Menia za imenovanje Marine Monassi za predsednico pristanišča ne obstaja«

Tržaški poslanec Ljudstva svobode Roberto Menia je v ponedeljek, 15. novembra, z drugimi Finijevimi somišljeniki odstopil z mesta vladnega podtajnika za okolje in zapustil vlado. Teden kasneje je v tržaški kavarni Audace odgovarjal na vprašanja o svoji rimski izkušnji in o krajevni bodočnosti nove, še ne ustanovljene desnosredinske stranke Prihodnost in bodočnost.

Onorevole Menia, konec koncev, ste imeli prav.

»Tako kaže.«

Mislím na razkroj Ljudstva svobode.

»Seveda. Že ob ustanovitvi nisem imel dvomov, da se bo tako končalo. Bil sem neke vrste Kasandra.«

Pred dobrim tednom ste odstopili z mesta podtajnika za okolje. Boleča izbira?

»Ne. Izbira po vesti. Dokazali smo, da smo resni ljudje. V Italiji take izbire niso pogoste.«

Za vašo nekdanjo vladno kolegico Daniela Santanchè ste »izdali volilce, ki so vas izvolili«.

»Spominjam se, da se je Santanchèjeva na zadnjih političnih volitvah predstavila kot kandidatka za predsednika vlade proti Berlusconi. Če se ne motim, je takrat izjavila, da Berlusconi priznava le tiste ženske, ki se nahajajo ... v vodovodni legi. Očitno je spremenila mnenje.«

Torej se ne smatrate za »izdajalce«.

Mene bo nekdo lahko ošvrknil z izdajalcem, ko bom spremenil zavezništvo. Jaz ostajam v zavezništvu, v katerem sem bil izvoljen. Bil sem član te vlade. Ko sem uvidel, da se je predsednik vlade "izkazal" z nekaterimi vprašljivimi početji in je po mojem mnenju postoril nekaj političnih napak, med katere spada tudi izključitev soustanovitelja stranke, sem se oddaljil od stranke, a nisem zamenjal političnega tabora.«

Sedaj je govor o kupoprodajni borzi parlamentarcev. Ali ste prejeli kako ponudbo?

»Nobene ponudbe! Ali nisem preveč vabljen, ali pa ...«

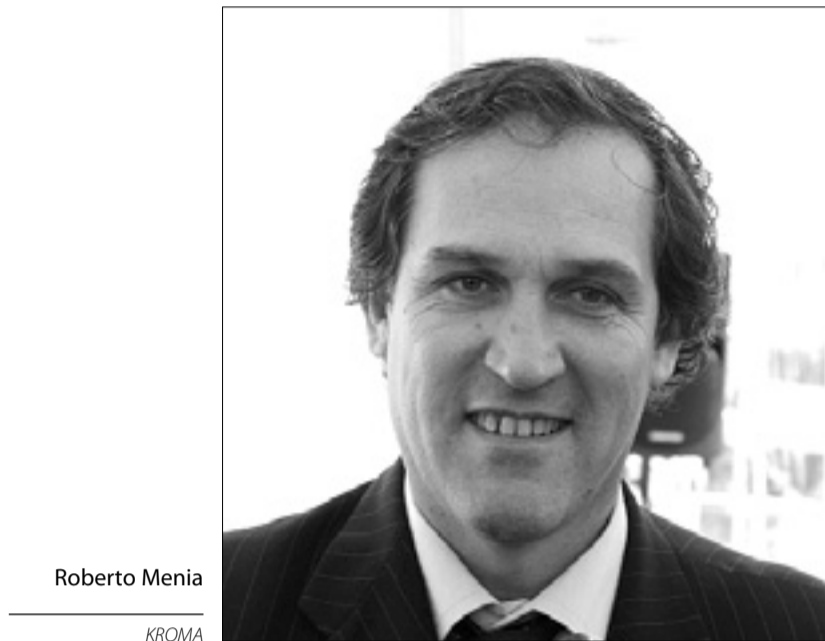
Ali pa?

»Pač pa sem prejel številna priznanja za svojo držo od prijateljev in nekdanjih kolegov.«

Od nekdanjih "polkovnikov" La Russe in Gasparrija?

»Že dolgo časa ju nisem slišal.«

Vas pa smo slišali in videli po te-

Roberto Menia

KROMA

leviziji. Zadnje čase ste bili deležni velike medijske pozornosti.

»Da, nazadnje v oddaji Mattino Cinque.«

Ali ste slišali Berlusconija?

»Zadnje čase ne.«

Pred vašim odhodom iz stranke vas je pa klical.

»Nekajkrat sva se slišala.«

Ocena vaše podtajniške izkušnje?

»Pozitivna. Deležen sem bil spoštovanja številnih kolegov.«

Kaj je bilo v Ljudstvu svobode zgrešeno?

»Mislim, da je to vsem na dlani. Stranka bi lahko funkcionirala, če je ne bi ustanovitelj upravljal kot pravi gospodar. Že dejstvo, da je večinski delničar izgnal manjšinskega, če se lahko izrazim z gospodarsko prispodobno, že to samo dejstvo kaže, da smo priča globoki politični krizi. Kajti politike ni mogoče upravljati z gospodarskimi merili. Politika ni ekonomija.«

Ampak: ministrica Carfagna omenja delovanje poslovniških združb v vrstah stranke. Ali obstajajo?

»Da se ob robu politike pojavljajo razni posli, o tem ni nobenega dvoma. Prav zato smo mi, z našim izhodom, hoteli, med drugim, opozoriti na princip politične etike, ki je pravo nasprotje poslovniških združb.«

Ministrica Carfagna se je nanašala na vsedrjavni okvir. Kaj pa na krajevni ravni: ali te poslovniške združbe obstajajo?

»Ne. Dokler sem bil namestnik de-

želnega koordinatorskega odbora Ljudstva svobode, sem skušal preleti v dejanja to, kar sem trdil z besedami.«

Ampak: ob vprašanju imenovanja novega predsednika pristaniške oblasti je naveza Camber-Menia podprla kandidaturu Marine Monassi ...

»O tem ste slabo informirani!«

Tako je pisalo krajevno časopisje.

»To, kar ste prebrali v Piccolu, je le "bizarno" tolmačenje.«

Ali ne odgovarja resnici?

»Ne. Jaz sem se že javno opredelil. Mislim, da je bila pravilna izbira tržaškega občinskega odbora, ki je za mesto novega predsednika pristanišča predlagal župana Dipiazzo. V 15 letih javnega upravljanja si je Dipiazzo nabral toliko izkušenj, da bi lahko dobro vodil tudi pristanišče. Ko sem še bil v Ljudstvu svobode, je v stranki že obstajal okvirni dogovor o njegovem imenovanju. Nisem pa še razumel, kaj se je potem zgodilo, da je bila Dipiazova kandidatura zapostavljena.«

V bistvu pravite, da naveza Camber-Menia za upravljanje tržaškega pristanišča, ne obstaja.

»Tako je: ne obstaja.«

Ali boste na krajevni ravni ustanovili stranko Prihodnost in svoboda-FLI?

»Gotovo. Do konca decembra bodo stekla koordinatorska srečanja, 14., 15. in 16. januarja bomo uradno ustanovili stranko v Milanu, sledila bo ustanovitev stranke tudi v Trstu.«

Koliko vas je v Trstu?

»Mnogo.«

Občinski odbornik Sbriglia, občinska svetnika Lippolis in Rescigno ... Kdo drug?

»Kmalu boste spoznali, da smo že dobro zakoreninjeni na občinski in deželni ravni.«

Boste sodelovali na bližnjih upravnih volitvah?

»To gotovo.«

Z vašim županskim kandidatom?

»Lahko bi se odločili za koalicijskega kandidata, saj ostajamo del desnosredinske koalicije. Če ne bo mogoče priti do dogovora, pa bomo v prvem krogu nastopili z lastnim kandidatom. Zdi se mi, da je v tržaški desni sredini še mnogo nejasnosti.«

Razdeljena je v pet strank ...

»Koliko jih je? (se zasmeje, op. av)«

Pet strank: Ljudstvo svobode, Nacionalno zavezništvo, Dipiazova lista, Finijevci in Bandellijevci.

»Vse hipoteze so še možne.«

Hipoteza Antonione?

»To je ena od hipotez. Antonione je povzdignil raven potencialnih kandidatov. Ampak: Ljudstvo svobode je stranka relativne večine, zato mora ona predlagati kandidata.«

Kaže, da ga Camber noče ...

»Saj prav to skušam razumeti: ali je Antonionejeva kandidatura resna, resnična, ali ne. Ali jo krajevno Ljudstvo svobode hoče, ali ne.«

Ali boste vi kandidirali za tržaškega župana?

»To se lahko zgodi, a smatram, da ta možnost ni velika.«

Kako ocenjujete delovanje župana Dipiazzo?

»Dipiazzo je bil dober župan. Vsi mu priznavajo, da je bil konkreten. Deloval je dobro za tržaško skupnost. Storil je tudi nekatere napake, a vsi mi delamo napake. Zato bi ga moralo Ljudstvo svobode upoštevati kot dodano vrednost, ne pa kot nekakšno nadlogo.«

Župan Dipiazzo je v ponedeljek sprejel ljubljanskega župana Jankoviča.

»Kje pa je tu problem?«

Dogovorila sta se za uprizoritev Pahorjeve Nekropole v tržaškem Verdiju ...

»Kaj pa zato? To je pač kulturno dejanje. Ali vas moj odgovor preseneča?«

Georges Simenon je v svojem romanu Tri sobe v Manhattanu zapisal: »Ko moški odgovori na vprašanje z vprašanjem, pomeni, da je v zagati.«

Marjan Kemperle

KNJIGA - Srečanje

Trst, mesto vetrov

Trst, mesto vetrov: tako je naslov knjigi Veita Heinichena in Ami Scabar, ki tržaško mesto prikazuje v luči njegove zgodovine, književnosti in tudi gastronomije z bogatim izborom receptov in anekdot. Ob izidu knjige bo jutri v veliki dvorani Trgovinske zbornice ob 17. uri potekalo srečanje, ki ga bo vodil novinar Pierluigi Sabatti, poleg avtorjev pa bodo govorili predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti ter vinnogradnik Sandi Škerk in Edi Kante. Vstop je prost.

Zgodovinsko srečanje o kapitulaciji Italije

V zborni dvorani liceja Dante Alighieri v Ul. Giustiniano 3 v Trstu bo jutri ob 16.45 srečanje z naslovom Smrt države, ki bo posvečeno kapitulaciji Italije v drugi svetovni vojni 8. septembra 1943. Govorila bosta zgodovinarja Anna Millo z Univerze v Bariju in Raoul Pupo z Univerze v Trstu, srečanje pa spada v okvir niza pobud, ki ga ob 150-letnici italijanskega zedinjenja prireja oddelek za politične in družbene vede, ki deluje v okviru oddelka za zgodovino in kulture od antike do sodobnega sveta Univerze v Trstu v sodelovanju z Deželnim inštitutom za zgodovino osvobodilnega gibanja Furlanije-Juljske krajine, Ustanovo za domovinsko zgodovino Juljske krajine, tržaško in goriško sekcijo Inštituta za zgodovino italijanskega prepoda in Inštitutom Gramsci FJK.

Srečanja o družini

Družinska posvetovalnica s krščanskim navdihom onlus iz Trsta prireja v sodelovanju z deželnim odborništvom za šolstvo, univerzo, raziskovanje, družino, društva in sodelovanje niz srečanj o družini z naslovom Reciprocalmente, ki bo obsegal štiri pobude v dvorani Pomorske zveze (Lega navale) na Pomolu Fratelli Bandiera 9. Prvo srečanje bo jutri ob 20. uri, ko bo psiholog in psihoterapevt Marco Detoni govoril o odnosu iz izvorno družino.

LEVA SREDINA Cosolini jutri zvečer v Križu

V levosredinski koaliciji je v teku kampanja za decembrske primarne volitve, na katerih bodo izbrali kandidata za tržaškega župana. Za kandidaturu se potegujejo Roberto Cosolini (Demokratska stranka), Marino Andolina (Zveza levice) in Alessandro Metz, ki pripada zelenim.

Cosolini, ki je pokrajinski tajnik Demokratske stranke, bo svoj program jutri predstavil prebivalcem zahodnega Krasa. Na srečanju, ki se bo začelo ob 19.30 v Ljudskem domu v Križu, bodo tudi predstavili pobudo Med ljudmi-Tra la gente, vprašalnik v sklopu ankete o spomladanskih upravnih volitvah.

Vsi trije tekmeci za župansko kandidaturu izpostavljajo, da bo na primarnih volitvah v nedeljo, 12. decembra zelo pomembna volilna udeležba.

BARKOVLJE - V Ul. Nicolodi od aprila letos nov center za mladoletne

Vzgojitelji si prizadevajo pomagati mladim, ki se zaradi težav v družini znajdejo v stiski

V Barkovljah, v Ulici Nicolodi 9 deluje od 1. aprila letos nov dnevni center za mladoletne, ki ga upravlja zadruga Prisma. O njem je tekla beseda včeraj na tržaškem županstvu, kjer sta odbornika za socialno varnost Carlo Grilli in za vzgojo Giorgio Rossi orisala njegovo delovanje.

Center razpolaga z večjo dnevno sobo, dvema postojankama z računalnikoma in internetno povezavo, kuhinjo, dvorano namenjeno študiju in večjim dvoriščem. V njem najdejo »zatočišče« otrocki in mladostniki (največ deset), ki živijo v stiski in imajo težave v družini. Danes je tam 8 mladih - tri dekleta in pet dečkov od 12. do 17. leta starosti, zanje pa skrbijo štirje vzgojitelji. V zimskih mesecih in med šolskim letom je center odprt od ponedeljka do sobote, od 12. do 18. ure; med poletjem in ob praznikih pa je odprt od 10. do 16. ure.

V centru si vzgojitelji prizadevajo, da bi med mladimi gosti spodbudili druženje in jih nato postopoma ponovno vključili v družino. Pri tem velja opozoriti, da je delovanje vzgojiteljev usmerjeno tudi v same starše, saj jim pomagajo pri nelahki vzgojni nalogi - kako pomagati otroku v šoli, v prostem času in v odnosu do drugih.

Praden v centru sprejmejo novega člana vzgojitelji in socialni delavci podrobno preverijo njegove vzgojne, socialne in psihološke aspekte, preučijo njegovo družinsko stanje in prijateljske mreže. Za vsakogar nato določijo individualni vzgojni projekt.

Stavba v Ul. Nicolodi 9, kjer deluje novi center

MILJE - Boris Pahor - Lojze Spacal - Krajine dvajsetega stoletja

Med pokrovitelji tudi ministra Širca in Bondi

Danes odprtje razstav v galeriji Negrisin in Carà - V gledališču recital Moj tržaški naslov

Na seznamu številnih uglednih osebnosti, ki so potrdile svoje pokroviteljstvo nad projektom *Boris Pahor - Lojze Spacal. Krajine dvajsetega stoletja*, ki povezuje občini Milje in Koper ter želi ovrednotiti kulturno in umetniško dediščino skupnega obmejnega prostora, sta se pojavili še dve pomembni imeni. To sta slovenska ministrica za kulturo Majda Širca in njen italijanski kolega Sandro Bondi, ki sta včeraj uradno pristopila k t.i. častnemu komiteju, ki ga med drugimi sestavljajo pisatelj Claudio Magris, predsednik Dežele FJK Renzo Tondo, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, slovenski veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič ter res številni drugi.

Danes bodo ob 18.30 v občinski galeriji Negrisin (Marconijev trg 1) in v bližnjem Muzeju moderne umetnosti Ugo Carà odprli razstavi Spacalovih slik in odlomkov iz Pahorjevih del. Kustos razstav je Franco Vecchiet. V miljskem gledališču pa bo ob 20.30 zaživel recital *Moj tržaški naslov*, izbor iz Pahorjevih del, ki ga je pripravila Tatjana Rojc, režiral pa Giorgio Pressburger. Nastopila bosta Lara Komar in Janko Petrovec, scenografije so delo pokojnega tržaškega slikarja Lojzeta Spacala.

Nekropola v Verdiju: karte že danes na voljo

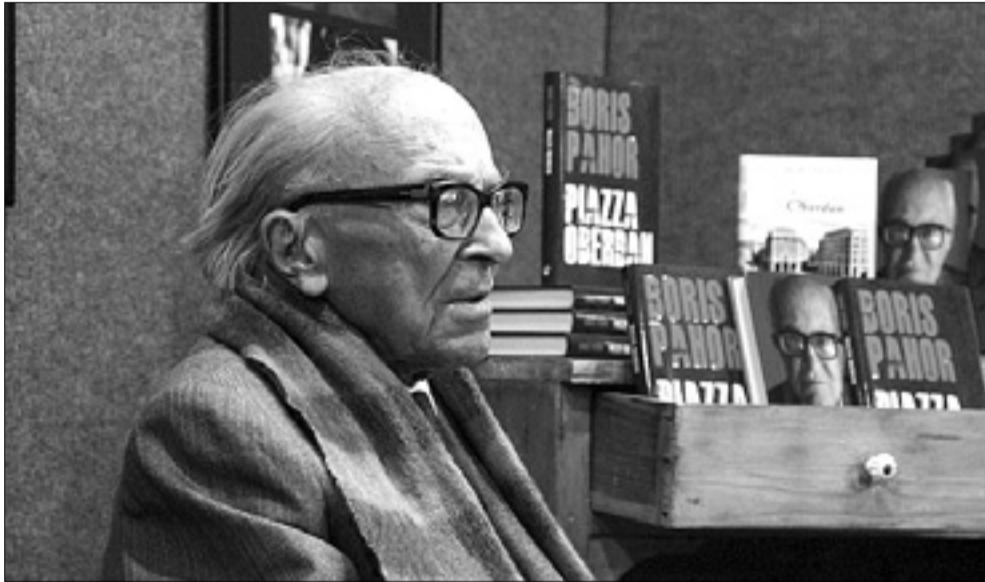
Po junijski krstni uprizoritvi besedila Nekropola na Ljubljanskem gradu bo predstava, ki jo je režiral Boris Kopal, torej v soboto, 4. decembra, ob 20.30 zaživila tudi v tržaškem Verdijevem gledališču. Dvajset senc, dvajset nemih statistik iz »dežele mrtvih« spremlja gospoda P. med obiskom taborišča Natzweiler-Struthof.

Karte so od danes na voljo pri blagajni gledališča: mesto si lahko vsakdo zagotovi s simbolnimi 5 evri (do zapolnitve vseh razpoložljivih mest). Blagajna Verdijevega gledališča je odprta od torika do petka od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19. ure oz. od 17. do 20.30 na dan uprizoritve.

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Predstavitve knjige Piazza Oberdan

Pahorjev otožni sprehod po Trgu Oberdan

Pahor se bo s svojim delom Piazza Oberdan predstavil italijanskim bralcem decembra v knjigarni Lovat

KROMA

Knjiga pisatelja Borisa Pahorja *Trg Oberdan* oz. njen dopolnjen in predelan italijanski prevod *Piazza Oberdan* je bila sinoči protagonistka knjižnega srečanja v Tržaški knjigarni.

Piazza Oberdan, ki je izšla pri založbi iz Portogruara Nuovadimensione in jo je prevedel Miha Obit, ni običajna pripoved, je uvodoma hitel pojasniti avtor, pač pa delo, ki je nastalo na poseben način. Zamisel se mu je porodila med vsakodnevnimi avtobusnimi vožnjami, ki so se vsakič zaključile na Trgu Oberdan, ravno tam, kjer je nekoč bil sedež gestapa in kjer so zverinski mučili antifašiste. Tudi Narodni dom - simbol slovenstva, ki je leta 1920 gorel, je tam zraven, in sodna palača, kjer so potekali fa-

šistični procesi leta 1930 in 1941. »*Otožni sprehod po trgu Oberdan*,« kot je sinoči Pahor definiral svoje delo, je sklop neprijetnih spominov, ki jih je obogatil še z odlomki slovenskih književnikov in pesnikov, s spomini na sestro Evelino in na Danico Tomažič. Za italijanske bralce pa je prvotni tekst še dodatno nadgradil in vanj vključil še svoji črtici *Metulj na obešalniku* in *Rože za gobavca*, dele o prvem tržaškem procesu oz. štirih bazoviških junakov, o Dorčetu Sardoču, osvobodilnem gibanju, antifazišizmu, skratka o vsem, česar najbrž marsikdo ne ve. In da bi bili vsebina in njeni protagonisti boljše razumljivi temu delu bralcev, je knjiga opremljena tudi s številnimi opombami.

Bralce rad seže po romanu in sledi neki zgodbi, ki se razvija, je sinoči ocenil Pahor in nekoliko potožil nad tem delom, »ki je podobno *Zibaldoneju - razdrobljeno in med seboj nepovezano, tako da je morda branje težko, predvsem za one, ki te zgodovine ne poznajo*.« V debati, ki se je nato razvila, pa so mu bralci potrdili, da tako pisanje še dodatno spodbuja raziskovanje in ponuja bralcu koristna ter občutena zgodovinska pričevanja.

Založbo je sinoči predstavil Vittorio Anastasia, ki je napovedal, da se bodo v kratkem izdali še prevod *Nomadov brez oaze*, za dodaten korak v smeri prepotrebne medsebojne spoznavanja. (sas)

JUTRI - Opčine

Poklon GM Marku Bitežniku

Godalni kvartet Glasbene matice, bivši učenci in kolegi bodo v četrtek, 25. novembra, oblikovali koncertni večer v poklon pred kratkim preminulemu glasbeniku in docentu tržaške Glasbene matice Marku Bitežniku v dvorani in s sodelovanjem društva Tabor na Opčinah.

Goriški violist je že od otroških let živel in ustvarjal v Trstu, kjer je diplomiral iz violine. Študij viole pa je dokončal na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Tudi njegova pedagoška dejavnost se je razvila med Italijo in Slovenijo, ob tem pa ni nikoli opustil aktivne dejavnosti kot izvajalec, saj je bil član Orkestra Slovenske filharmonije v Ljubljani. Več let je bil tudi violist v Godalnem kvartetu Glasbene matice, ki je tudi glavni pobudnik četrtkovnega spominskega srečanja. Člani dolgoletnega kvarteta Žarko Hrvatič, Stefano Iob, Bogomir Petrač in Peter Filipčič bodo odprli večer, tudi z igranjem v sodelovanju s flautistko Danielo Brussolo, ko bodo obudili spomin na nastop z Bitežnikom na Mozartovem festivalu v Minsku leta 1991. Njemu bodo pomenljivo posvetili tudi izvedbo sarabande iz Brittnove *Simple Symphony*, ki po mnenju njegovega bivšega profesorja Hrvatiča odraža kontraste ustvarjalne in človeške narave preminulega glasbenika. Spored se bo nadaljeval z izvedbami bivših učencev Raffaele Petronio, Ambre Košuta in Paola Škabarja. Kolega Zoran Lupinc in Igor Starc pa bosta nastopila s skladbami za harmoniko in kitaro. Poklon bo dopolnila beseda ravnateljja Glasbene matice Bogdana Kralja in prijatelja, glasbenika Tomaža Simčiča. Jasna Merku bo predstavila prikaz Bitežnikove likovne ustvarjalnosti. Večer v prostorih, kjer je Bitežnik poučeval in uvajal svoje učence v čarobni svet glasbe, se bo pričel ob 20.30.

VIŽOVLJE - Eksplozija pred zoro

Najprej gorela žimnica, nato eksplodirala jeklenka

Posledice požara za hišo v Vižovljah

Vižovci so se včeraj prebudili zelo zgodaj, precej pred zoro. Predramila jih je eksplozija, ki je okrog 5. ure odjeknila z dvorišča ene izmed tamkajšnjih hiš. Po začetnem preplahu in posegu gasilcev, policije in službe 118 se je izkazalo, da posledice niso hude. Že nekaj ur pred pokom se je zaradi električne odeje v hiši vnel manjši požar, ki ga je stanovalka očitno površno pogasila, zatem pa je zunaj še eksplodirala plinska jeklenka, ki je povzročila razbitje hišnih oken.

Do nesreče je prišlo v Vižovljah kmalu po železniškem mostu, v eni izmed prvih hiš na desni na poti proti Mavhinjam. Približno pol ure po polnoči se je električna odeja zaradi okvare preveč segrela in delno sežgala žimnico. Lastnica je poškodovano žimnico polila z vodo in jo odvrгла na kup lesa za hišo. Ampak to ni bilo dovolj in v temi je še naprej tlelo. Počasi se je začel širiti dim. Ob 5. uri je ženska spet vstala in zavohala smrad po dimu, ki se je že obilno širil iz za hiše. Po navedbah policije se je vnel pravi požar, ogenj je ob žimnici zajel les. Stanovalka je poklicala policijo, medtem pa je poskusila z vrči vode pogasiti ogenj. Pri tem baje ni opazila, da je tik ob kupu lesa plinska jeklenka. Le-ta je nenadoma eksplodirala, okna so se razbila, domačinka pa se k sreči ni poškodovala, kar je na kraju nesreče zatem preverilo osebje službe 118.

Požar so ukrotili openski gasilci, pogorišče so si ogledali policisti devinske postaje, tržaškega urada za splošno preventivo in javno pomoč ter forenzičnega oddelka. Gasilci in ostali so zapustili Vižovlje okrog 7.30.

TRST - Mednarodni literarni natečaj Città di Trieste

Besedila nagrajenih avtoric odslej zbrana v lični publikaciji

Avtorice nagrajenih in izbranih besedil 6. izvedbe mednarodnega literarnega natečaja Città di Trieste, ki že od vsega začetka promovira žensko pisateljstvo, lahko odslej svoje elaborate berejo tudi v lični publikaciji, ki so jo idejne snotateljice natečaja predstavile na včerajšnjem srečanju na sedežu Trgovinske zbornice. Gonilna sila natečaja in bivša predsednica tržaške ženske konzulte Carla Carloni Mocavero je na odlično obiskanem srečanju, ki je bilo - mimogrede - uokvirjeno v kampanjo boja proti nasilju nad ženskami, ki jo v teh dneh ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami izvaja tržaška Pokrajina, zbirko pripovedi izročila njihovim avtoricam, ob tem pa je tudi pozvala mlade in nedobudne pisateljice, naj se prijavijo na nov razpis literarnega natečaja. Tema tokratne izvedbe bo *Racconti di Pace, racconti di guerra*, najboljše besedila pa bodo deležna istih nagrad kot besedila v preteklih izdajah.

Na včerajšnjem srečanju smo slišali, da je bilo v sklopu natečaja, ki ga že od vsega začetka promovira ženska konzulta iz Trsta, v zadnjih šestih letih možno prebirati besedila, ki so obravnavala predvsem ženske teme oz. teme, opisane z ženskega zornega kota. Udeležence natečaja so pisale o miru, nasilju, medgeneracijskih odnosih, v pripovedih so obravnavale tudi padec meja in druge politične teme. Carla Mocavero je včeraj izrazila željo, da bi v prihodnjih letih javne ustanove namenile še več pozornosti njihovemu natečaju in mu s tem

Posnetek z včerajšnjega srečanja

KROMA

dalec novo širino, ki bi zbliževala pisateljice z različnih koncev sveta.

Da gre za dober način zbliževanja pisateljic in bralcev, dokazuje tudi nova publikacija, v kateri je zbranih več kot petnajst pripovedi. Poleg nagrajenk so mesto v knjigi našle tudi pripovedi, ki so sedemčlansko žirijo najbolj ganile.

Naj povemo, da je prvo nagrado v višini 500 evrov, ki jo podeljuje ženska konzulta iz Trsta, prejelo besedilo *La memoria della farina*, pod katerega se je podpisala Sara Stule. Druga nagrada je šla besedilu *La danza dei fuselli*, tretjo nagrado pa je prejelo besedilo *Tatjana Krizmančič*. Žirija v sestavi Cristina Benussi, Patrizia Andolfatto, Maria There-

sa Bassa Poropat, Arianna Boria, Carla Carloni Mocavero, Gioia Meloni in Ester Pacor je podelila tudi tri nagrade v sekciji B. Prvo nagrado v višini 250 evrov, ki jo podeljuje Pokrajina Trst, je prejela Maria Neglia za pripoved *Dalla parte di lei*. Žirantke so v isti kategoriji podelile še drugo in tretjo nagrado, pripovedi pa so bile nagrajene še s strani Rai, dnevnika *Il Piccolo*, Coop in s strani dveh združenj.

Vse nagrajene pripovedi in mnoge druge so zbrane, kot rečeno, v novi publikaciji, ki jo je tudi tokrat izdala založba Ibiskos editrice Risolo. Knjiga pripovedi je že v prodaji, za njo pa je treba odšteti 15 evrov. (sč)

ZGONIK - Srečanje s članom vsedržavnega vodstva Flc-Cgil Mauriziom Lombom

Slovenske šole: ne le zaščita, ampak tudi širše ovrednotenje

Srečanje s šolniki in odbornicami za šolstvo iz Zgonika, Devina-Nabrežine, Doline, Milj in z Repentabra

Šole s slovenskim učnim jezikom ni dovolj samo zaščititi, ampak bi jih morali ovrednotiti tudi v širšem okolju kot primer dobrega sodelovanja med šolo, družinami in skupnostjo. To je sporočilo včerajšnjega obiska člana vsedržavnega tajništva sindikata delavcev znanja Flc-Cgil Maurizia Lemba na Tržaškem, ki je bil v dobršni meri posvečen ravno problematiki šol s slovenskim učnim jezikom. Lembo, ki sta ga spremljala član deželnega vodstva in tržaški pokrajinski tajnik Flc-Cgil, Antonio Luongo in Massimo Cerva, se je najprej v dvorani športnega centra v Vižovljah srečal s številnimi šolniki openskega in nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva ter nižjih srednjih šol Srečka Kosovela in Iga Grudna, v nadaljevanju pa se je v prostorih županstva v Zgoniku sestal z odbornicami za šolstvo petih občin tržaške pokrajine: Moniko Hrovatin (Zgonik), Tjašo Švara (Devin-Nabrežina), Roberto Škabar (Repentabor), Alenko Vazzi (Dolina) in Loredano Rossi (Milje) ter z nabrežinskim ravnateljem Markom Jarcem, medtem ko je popoldanski spored predvideval še obisk Zavoda združenega sveta v Devinu in predavanje v Novinarskem krožku v Trstu.

Šolstvo v Italiji je že drugo leto zapored prizadelo krčenje sredstev in osebja, kar mu onemogoča spoštovati »izobraževalni pakt« z družinami, postavljajo pa se tudi konkretni problemi varstva in varnosti, je uvodoma dejal Cerva. Italijanska šolska reforma je prizadela tudi raznoliko stvarnost slovenskega šolstva, ki ima svoje posebnosti, po navadi tudi boljše razmerje med učnim osebjem in učenci v primerjavi z italijanskimi šolami, predstavlja pa zelo kakovostno stvarnost. Luongo je pri tem dodal, da se s krizo uveljavlja tudi težnja, da bi prav taki kakovostni stvarnosti kaj odvzeli, češ da ima preveč, kar pa je napačen pristop. Sindikat želi opozoriti ravno na stvarnost slovenske šole, ker je slična ideji o šoli, ki jo imajo prav pri Flc-Cgil, saj slovi na trinomu šola-družina-skupnost. Zato bi v bližnji prihodnosti želeli prirediti konferenco v sodelovanju z vsemi pristojnimi dejavniki, na kateri bi predstavili tudi lastne predloge o šolstvu.

Podobnih misli je bil seveda Lembo, ki je opozoril, da za politiko krčenja italijanske vlade stoji načrt udariti po bogastvu italijanskega šolstva, ki sestoji ravno v sprejemanju in večkulturnosti. Glede slovenskih šol pa je treba po njegovem mnenju opraviti kakovostni skok in se ne omejiti le na zahtevo po zaščiti, ampak tudi poudarjati kulturno vrednost in pomen te zaščite. Tudi širši javnosti je treba namreč dopovedati, da slovenska šola v Italiji predstavlja bo-

Maurizio Lembo (tretji z leve) se je srečal tudi z odbornicami za šolstvo iz petih občin tržaške pokrajine

KROMA

gastvo tudi za druge.

Predlog o konferenci je naletel na splošno odobravanje, iz posegov pa je bilo razbrati, da prihajajo do izraza posledice krčenja sredstev, osebja in ur, kar postavlja v težave krajevne uprave, ki vsekakor vlagajo lep del občinskega proračuna v šolstvo. To je npr. poudarila Monika Hrovatin, ki je med drugim opozorila na vprašanje kritja dodatnih stroškov zaradi krčenja urnikov. Učitelji, ki so se naučili ekipnega dela, so se zdaj prisiljeni vračati nazaj k modelu enega samega učitelja in so zaradi tega zelo prizadeti ter imajo občutek, da jih imajo za norca, starši pa le delno čutijo težave, je med drugim dejala Loredana Rossi, ki je opozorila tudi na problem predčasnega sprejemanja otrok. Na šolskem področju so prišli do dna, je dejala Roberta Škabar, medtem ko je Tjaša Švara dejala, da v devinsko-nabrežinski občini krčenje ni še zaznavno, obratno pa je občuteno pomanjkanje prispevkov. Poudarila je tudi pomen sodelovanja med slovenskimi in italijanskimi šolami ter vedno pogostejšega približevanja k slovenski kulturi. Marko Jarc pa je opozoril predvsem na pomanjkanje učnega in neučnega osebja, medtem ko je bil kritičen do prisotnosti večjega števila majhnih šol, ki so po njegovih besedah le »vrtički« za nekatere starše in politike, ne govori pa se o kakovosti. Tudi zakon o šolskih stavbah je že zastarel, je dejal Jarc.

Ivan Žerjal

SREČANJE V ZGONIKU - Iz razprave Dolinsko ravnateljstvo: prihodnje leto dve šoli manj?

Na srečanju govor tudi o pojavu vpisovanja otrok v šole v Sloveniji

Bodo na območju dolinskega didaktičnega ravnateljstva v prihodnjem šolskem letu zaradi pomanjkanja osebja zaprli dve šoli? Možnost take odločitve je na včerajšnjem zgoniškem srečanju s predstavnikom vsedržavnega vodstva Flc-Cgil Mauriziom Lombom omenila dolinska odbornica za šolstvo Alenka Vazzi. Vazzijeva je opozorila, kako so se v dolinski občini soočili s politiko krčenja že v prejšnjem šolskem letu, ob tem pa poudarila, kako je binom šola-skupnost prisoten v bistvu v vsaki vasi, spričo današnjih razmer pa ne bo dovolj razpolagati npr. s petimi učilnicami za pet razredov s celodnevni poukom.

Veliko težavo bo predstavljalo zlasti krčenje števila neučnega osebja oz. šolskih sodelavcev, je dejala Vazzijeva. Bralce naj tu spomnimo, da se je težava pojavila že ob začetku letošnjega šolskega leta, ko v šolah in vrtcih dolinskega didaktičnega ravnateljstva za teden dni niso bili v stanju zagotavljati celodnevne urnika. Problem se je naposled rešil po nastopu ravnateljstva, občinske uprave in staršev, zaradi česar je deželni šolski urad dodelil dodatno osebje. Če pa bo politika krčenja osebja obveljala tudi v prihodnje, se utegne zgoditi, da bodo prihodnje leto primorani zapreti dve šoli, je opozorila odbornica.

Na zgoniškem srečanju je bil drugače omenjen tudi pojav vpisovanja otrok v šole v Sloveniji, za kar se po besedah repentabske odbornice Roberte Škabar odločajo mnogi starši. Vpisovanje v šole v Sloveniji je omenila tudi miljska odbornica Loredana Rossi, pojav pa ni kdove kako prisoten na območju nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva, je opozoril ravnatelj Marko Jarc, ki je zaslugo za preprečitev »bega« v Slovenijo pripisal kakovostni ponudbi ter povezanosti med šolo in ozemljem. (iž)

RAZPIS Štipendije iz sklada Sergija Tončiča

Slovenski visokošolski sklad »Sergij Tončič razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko leto 2010/2011. Dodeljen bodo 3 štipendije v znesku 1500 € za študentko - študenta, ki se izobražuje po dodiplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih, ki so pomembni za slovensko skupnost v Italiji; prošnji morajo interesenti priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na ustrezno fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice) in kratak opis študijske poti.

Nadalje so predvidene podpore rednim študentkam in študentom, ki so vpisani v dodiplomske in podiplomske visokošolske študijske programe. O številu podpor in zneskih bo odločal odbor sklada; predvideno je financiranje šolnin, študijskih potovanj, kotizacije tečajev in seminarjev. Prednost imajo študenti, ki imajo slabe materialne razmere. Prošnji je potrebno priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice).

V skladu s statutom Sklada morajo prosilci imeti stalno bivališče ali biti rojeni in Furlaniji Julijskih krajin. Vsi interesenti naj prošnji priložijo fotokopijo osebnega dokumenta, curriculum vitae z navedbo morebitnih štipendij in podpor, družinski list in davčno prijavo vseh družinskih članov ter obrazec ISEE. Prošnjo lahko dopolnijo z morebitno dokumentacijo o sodelovanju pri slovenskih organizacijah, doseženih priznanjih, opravljenih izpopolnjevalnih tečajih in delovnih izkušnjah. Dokumentacijo naj prosilci pošljejo v zaprti ovojnici na naslov sklada (Slovenski visokošolski sklad "Sergij Tončič", Ulica Ginnastica 72, 34142 Trst) ali po elektronski pošti (tajništvo@skladtoncic.org). Reševali bomo prošnje, dospele do najkasneje 26. novembra 2010. Razpis je objavljen tudi na spletni strani sklada www.skkladtoncic.org. Za dodatne informacije pišite na info@skladtoncic.org.

DSI - Joseph Rakotorahalay predstavil humanitarni projekt regije Anjozorobe

Čar malgaške kulture in načina življenja

Predavatelj že več kot trideset let živi v Ljubljani, kjer je doštudiral arhitekturo - S pozitivnim pogledom na drugačnost primerja slovensko in malgaško kulturo

Predavatelj med posegom v Peterlinovi dvorani

KROMA

Temperamenten, nasmejan in duhovit, Joseph Rakotorahalay je zbrano občinstvo v Peterlinovi dvorani nagovoril iz jezika srca. Prisotne je z besedo, sliko in pesmijo odpeljal na rodni rdeči otok in jim predstavil malgaško kulturo, tamkajšnje ljudi in njihov način življenja.

Najprej je opozoril na bogato kulturno dediščino, saj imajo veliko pogovorov in se celo urijo v besednem boju. To je značilno zlasti za poroko, saj morata očeta zaročencev dokazati, kdo je spretnejši. Besedni boj je zelo zanimiv, saj se razvije iz pogovorov in traja zelo dolgo, lahko tudi ves teden, dokler eden od dveh ne prizna, da je nasprotnik boljši. Malgaši so zelo spretni, saj znajo povezovati pogovore »kot bi šivali«.

Po raznih anekdotah in dogodivčinah je Joseph, ki je v Ljubljani doštudiral arhitekturo in tam živi že več kot trideset let, predstavil humanitarni projekt regije Anjozorobe, za katerega mu je Evropska unija dodelila sredstva. Po-

vedal je, da mu je kljub političnim nemirov uspelo čudovito izpeljati projekt, saj so od vsega začetka upoštevali malgaško kulturno hierarhijo in njihov način prehranjevanja. Na začetku jim je humanitarna organizacija pošiljala konzerve, milo in bonbone. Nato pa so opravili analizo vseh pridelkov Madagaskarja in domačinom ponudili različen pristop. Slednji namreč sadijo tako, da zraste čimveč in najhitreje, ker je zemlja vulkanskega otoka zelo rodovitna. Strokovnjaki pa so spremenili način pridelovanja manioka, s katerim so podestterili pridelek in ga sedaj kmetje prodajajo bližnjim vasa. Poleg tega so s pomočjo projekta zgradili vodnjak v vsaki vasi, Malgaše so naučili varčevati z vodo, nudili so jim predavanja o raznolikosti hrane, dekleta so naučili kvačkati in jih podučili o nevarnosti AIDS-a.

Najbolj zanimiva pa sta Josephov način razmišljanja in njegova filozofija. Pravi, da se je v tridesetih letih veliko naučil od Slovencev. S pozitivnim pogledom na drugačnost, različnost in

strpnost primerja slovensko in malgaško kulturo: Slovenci preveč kompliciramo, Malgaši pa jemljejo vse na bolj preprost način; slovenska družina ima največ tri otroke, malgaška pa povprečno deset. Vesel je, da je na Madagaskarju največ misijonarjev prav Slovencev, kar priča o njihovem čutu za solidarnost.

V teku večera je predavatelj večkrat omenil sedem jezikov, s katerimi se lahko sporazumemo kjerkoli po svetu: iskrenost, pogum, odločnost, poštenost, biti brez predsodkov, obvladavanje ritma in zdrav duh v zdravem telesu. Prav pri zadnji točki se je vnela zanimiva debata. Joseph je mnenja, da se Slovenci bojimo grehov, sam pa pravi, da so čisti grehi začimba življenja. Za zaključek je gost večera predstavil deset glasbil, ki jih je sam izdelal, in jih razdelil poslušalcem, s katerimi je zaigral in zapel nekaj pesmi. Kogar zanima predstavljeni projekt, ki ga Joseph samostojno še vedno izvaja, si lahko ogleda spletno stran drevomadagaskar.org. (met)

OB 50-LETNICI TEKAŠKE KARIERE Maratoncu Sterpinu priznanje tržaške občine

Tržaški podžupan Paris Lippi je predvčerajšnjim v prostori županstva izročil srednjeveški pečat mesta Trst znamenemu maratoncu in hitrohodcu Claudiu Sterpinu ob petdesetem jubileju njegove športne aktivnosti.

71-letni Sterpin, drugače tudi predsednik Marathon kluba Alabarda, ki ga je bil sam ustanovil pred tridesetimi leti, je namreč začel svojo tekaško kariero leta 1960, ko je zmagal svoj prvi tek, v naslednjih letih pa je nanizal več uspehov, kot so npr. zmaga na 24-urnem teku po progi v Milanu leta 1974, kjer je tudi postavil italijanski rekord 224.270 pretečenih kilometrov, dalje svetovni rekord v teku štafete 4X100 kilometrov na progi (34h 32' 20") v Miljah leta 1975,

svetovni rekord v 28-urni hoji v Roubaixu v Franciji leta 1985 ter v 24-urni hoji v Rouenu v letih 1985, 1987 in 1988 idr., kot športni organizator pa se med drugim lahko ponaša s pobudo otroškega minimaratona Città dei bambini, ki se je potem poimenoval v Young Bavisela. Med drugim je tekel tudi iz Trsta na Triglav. Za svoje atletske in organizatorske uspehe je prejel tudi več priznanj.

Sterpina, ki ga je spremljala žena Palmira, je Lippi označil kot simbol in izreden zgled za vse mlade in atletske navdušence, medtem ko je maratonec izrazil voljo, da nadaljuje s tekom (le nekaj dni prej je na stadionu Zaccaria v Miljah pretekel petdeset kilometrov), vsaj dokler ga bodo nesle noge.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 24. novembra 2010
JANEZ

Sonce vzide ob 7.16 in zatone ob 16.27
- Dolžina dneva 9.11 - Luna vzide ob 18.52 in zatone ob 9.54.

Jutri, ČETRTEK, 25. novembra 2010
KATARINA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11 stopinj C, zračni tlak 997,1 mb raste, brezvetrje, vlaga 80-odstotna, nebo spremenljivo oblačno, morje mirno, temperatura morja 14,6 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27. novembra 2010
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Libertà 6 (040 421125), Škedenjska ulica 44 (040 816296).
Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istrska ulica 18.
Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 18 (040 7606477).

www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00
»Harry Potter e i doni della morte - 1. del«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.
CINECITY - 15.15, 16.00, 17.35, 18.15, 19.00, 20.30, 21.15, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte«; 15.15, 16.25, 18.20, 20.15, 22.05 »Saw 3D«; 17.30, 20.00, 22.00 »Un marito di troppo«; 15.15, 19.45 »The social network«; 17.40, 22.00 »Unstoppable - Fuori controllo«.

FELLINI - 16.15, 19.00, 21.45 »Noi credevamo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Benvenuti al Sud«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Stanno tutti bene«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.15,

Glasbena matica s svojimi študenti
vabi na
HOMMAGE À CHOPIN
klavir, flavta, harfa
v petek, 26. novembra, ob 20.30
v dvorani Victor de Sabata opernega gledališča Verdi v Trstu
V sodelovanju z Deželnim sedežem RAI FJK - Slovenski program
Koncert sta omogočila Sklad Libero in Zora Polojaz ter ZKB

Poslovni oglasi

IZKUŠENEGA KNJIGOVODJO (M/Ž) zaposli obrtno podjetje v Trstu. Življenjepis poslati na:
osebje@libero.it

IŠČEM DRUŽABNIKA z izkušnjami (bar) za vodenje bara v centru Trsta na prometni lokaciji ali možnost prodaje.
392-3224621

KLJUČAVNIČARJA ALI STRUGARJA ALI REZKARJA CNC (M/Ž) z izkušnjo tehničnih načrtov zaposli obrtno podjetje v Trstu. Življenjepis poslati na:
osebje@libero.it

SLAŠČIČARNA SAINT HONORÉ zaposli uradnico/ka-prodajalko/ca s prakso dela v uradu, urnik: sreda-sobota 9.00-13.00 15.30-19.00, nedelja 8.30-13.30 in diplomiranega slaščičarja/ko-kuharja/co za delo v laboratoriju.
Pisati na:
sainthonoretrieste@yahoo.it
ali tel.040-213055

PTIČKI vrste zebrice (diamante mandarino) stare 1 mesec prodam po 15,00 evrov za par. Tel. 040-226788.
V NAJEM ODDAJAMO opremljeno stanovanje na Proseku, približno 55 kv. m. s samostojnim ogrevanjem. Tel. št. 320-1509155.

Osmice

BORIS PERNARČIČ ima v Medji vasi št. 7 odprto osmico. Tel. št.: 040-208375.
KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdolu imajo odprto osmico. Tel. št. 0481-78125.
MARIO PAHOR je odprl osmico v Jamljah, Župančičeva št. 8. Tel. št.: 0481-419956.

Loterija 23. novembra 2010

Bari	27	56	69	64	76
Cagliari	4	61	69	34	78
Firence	90	12	35	33	1
Genova	59	79	87	89	71
Milan	24	22	76	30	67
Neapelj	36	54	3	44	6
Palermo	18	64	11	53	43
Rim	74	67	12	6	58
Turin	90	22	16	82	53
Benetke	9	15	61	67	84
Nazionale	15	71	5	28	26

Super Enalotto št. 140

46	54	65	70	82	85	jolly 23
Nagradni sklad						3.930.982,08 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						57.300.000,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
14 dobitnikov s 5 točkami						42.117,67 €
1.473 dobitnikov s 4 točkami						400,30 €
57.988 dobitnikov s 3 točkami						20,33 €

Superstar

37	
Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
9 dobitnikov s 4 točkami	40.030,00 €
319 dobitnikov s 3 točkami	2.033,00 €
4.968 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
33.160 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
80.318 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Čestitke

Draga NONA VANDA. Naj iskra žari ti vedno v očeh, naj bo zunanaj sonce ali pa sneg, naj glas ti med nami še dolgo zveni, saj veš da imamo radi te mi! Vse najboljše ti želita tvoji dve miški Niki in Mileyn.

Naša teta SONJA slavi danes svojih častitljivih 80 let. Vse najboljše ji želijo: Angelina, Marija, Nadja, Majda, Rudi, Andrej, Valter, Renzo, Nives in Lojzko.

Mali oglasi

DIATONIČNO HARMONIKO Železnik, prodam. Tel. št.: 335-5387249.

GOSPA srednjih let, zanesljiva in brez družinskih obveznosti išče delo kot hišna pomočnica in kot negovalka starejših ljudi. Tel. 040-2171069.

IŠČEM teren v Barkovljah za gradnjo stanovanjske hiše. Tel. št. 347-7334742.

IŠČEM SKLADIŠČE, 40 kv.m., na območju Boljunec, Dolina, Log, Domjo, Ul.Travnik. Tel. 348-5872062.

IŠČEM VELIKO PASJO UTO v dobrem stanju. Telefonirati v večernih urah na tel. št. 040-383903.

NA OPČINAH ODDAM V NAJEM opremljeno stanovanje: kuhinja, dnevna soba, dve spalnici, kopalnica, klet in podstrešje. Zainteresirani naj pokličejo na tel. št. 340-2419295.

ODDAM v najem samostojno hišo na Proseku. Klicati od 16. do 20. ure na tel. št. 347-7126974.

POŠTENNA GOSPA išče delo kot negovalka starejših ljudi. Tel. št. 335-6445419.

PRODAM napravo sterilizator otroških stekleničk in napravo za segrevanje stekleničk (scaldabiberon) za dom in avtomobil, znamke meby, v odličnem stanju za 50,00 evrov. Tel. št.: 348-4643850.

PRODAM prenosni šivalni stroj singer. Tel. št. 040-910148.

PRODAM diatonično harmoniko ivan kapš, glas cfb, v odličnem stanju. Tel. 340-8407043.

PRODAM posteljo za dve osebi z ležiščem in letveno podlago, cena 150,00 evrov. Tel. 340-9329903.

PROVINCIA di TRIESTE

Pokrajinska Gospodarska Konferenca

i POKRAJINA TRST

i DENTITETA, i NFRASITRUKTURA, i NTEGRACIJA, i NOVACIJE

Petek, 26. novembra 2010 – od 09. do 14. ure
Pomorska postaja – Dvorana Oceania
Trst – Pomol Bersaglieri

design: nigo press

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Ponudba za višje srednje šole v abonmaju Barakuda

Linhartova Županova Micka v nekulturi in »trashu« 21. stoletja

Celjski gledališčniki doživeli topel aplavz dijakov liceja Slomšek in zavoda Žiga Zois

Učenci liceja Slomšek in zavoda Žiga Zois so si v veliki dvorani Slovenskega stalnega gledališča ogledali enkratno ponovitev nove produkcije Slovenskega ljudskega gledališča Celje, sodobno interpretacijo Linhartove Županove Micke, ki je spadala v program višješolskega abonmaja Barakuda.

Dramski tekst je »živa podoba domačega življenja«, s katero je Anton Tomaž Linhart leta 1789 postavil temelje gledališču v slovenskem oz. kranjskem jeziku. Zgodba županove hčerke, ki se noče poročiti z grobim kmečkim fantom Anžetom, a potem odkrije, da je boljši od lažnivega barona Tulpenheima, je slika nekdanje razdalje med mestom in podeželjem, ki jo avtor prikazuje v dragocenem dokumentu tedanjega, živega jezika.

Kako bi klasik slovenskega gledališča lahko postal zanimiv in na svoj način aktualen, predvsem kako bi lahko nagovoril publiko najstnikov izven muzejsko-literarnih motivacij, ki spadajo v šolske obveze, so vprašanja, ki si jih je postavil mladi režiser Luka Martin Škof skupaj s člani igralske zasedbe, ki so sodelovali kot soavtorji priredbe besedila. Tako se je Micka vrnila v celjsko gledališče (kjer je bila prvič uprizorjena leta 1849) po radikalnem »lifitingu« v preobleki podeželske barbike oz. Vinske misice.

Micka se danes raje imenuje Mary, angleški izrazi in televizijski vzorniki tvorijo njeno novo jezikovno in estetsko podobo kot tudi novo obliko grobstva njenega okolja in ljudi, ki ne izhaja toliko iz preprostosti hleva kot iz razvad globaliziranega sveta in iz odsevov čisto domače provincialnosti narodnozabavnega in popevkarskega »glamurja«. Linhart je z nasmehom in s ponosom postavljaval Slovence pred zrcalo, zato jih tudi Škof želi postaviti pred ogledalo, ki avtoironično in sarkastično zrcali zelo spremenjeno podobo Slovenije, z vsemi njenimi stereotipi. »Oj lepo je res na deželi,« poje pesem, ki uvede v dogodivščine ljudi, ki se radi prepejajo in preveč pijejo. Za vinsko kraljico ni emancipacije, saj kljub videzu spada na dvorišče, posuto s slamo in sredi katerega stoji kiosk s svežim burekom in kranjskimi klobasami. Morda pa je ta - kot pri Linhartu - najboljša varianta, če je alternativa zaprta, samozvana »elita« Ljubljančanov, ki se skrivajo za fasado svojevrstnih trendov in poz. Morda.

Od izvirnika je režiser ohranil koncept in zgodbo ter poudaril nujno distanco do Linhartovega teksta, ki se kdaj pa kdaj pojavi v rokah igralcev, ki čutijo dolžnost, da nekaj preberejo, vsaj iz spoštovanja do avtorja in njegovega staromodnega jezika. Z gledališkega vidika je predstava precej skromna, nepovezana, igralci se v njej premikajo počasi in brez resničnega prepričanja, izvedba je dokaj konvencionalna, polna nametanih elementov, kot je že stereotipna uporaba mikrofonov, burleskni skečev ali umetnega smeha v slogu televizijske komične nanizanke. Prikazovanje »trasha« praznega sveta in njegove pop(ne)kulture, ki obdaja Micko 21. stoletja, se preljuje tako v karikaturo, ki med kričečimi barvami kostumov, značajskih potez in situacij izgubi svoj vsebinski naboj. Publiko pa ni zamerila, saj je lep aplavz pozdravil vse nastopajoče: Pijo Zemljič (Micka), Tareka Rashida (Anže), Aljošo Koltaka (Tulpenheim), Barbaro Medvešček (Šternfeldovka), Igorja Sancina (župan), Davida Čeha in Bojana Umeke.

ROP

Celjski gledališčniki so se predstavili z Županovo Micko 21. stoletja

KROMA

LJUBLJANA V MGLC na ogled razstava »9+9«

V Mednarodni grafični likovni center (MGLC) so včeraj odprli razstavo »9+9, Knjige umetnika in umetniki«, za katero je devet slovenskih umetnic in umetnikov izdelalo devet novih avtorskih projektov, postavitev in galerijskih ambientov za devet razstavnih soban MGLC.

Na razstavi sodelujejo Andrejka Čufer, Tanja Lažetič, Marko A. Kovačič, Eva Petrič, Petra Petančič, Alenka Pirman, Tadej Pogačar, Sašo Sedlaček in Mladen Stropnik. Umetnice in umetniki so s svojimi umetniškimi projekti, reakcijami, interpretacijami, novo umetniško produkcijo, galerijskimi in muzejskimi postavitvami ustvarili nove vsebinske sklope izbranih del iz zbirke avtorskih publikacij in knjig umetnika, ki jih hrani MGLC.

Razstava, ki je del programa Ljubljana - svetovna prestolnica knjige, bo na ogled do 8. februarja 2011.

FESTIVAL WUNDERKAMMER - Redek instrument pritegnil veliko pozornost publike

Čembalist Michele Barchi je izkoristil ves potencial svojega lautenwerka za interpretacijo Bachovih del

Poti filologije v pristopu k glasbi preteklih stoletij vodi jo v raziskovanje izvirnega zvoka in načinov izvajanja, včasih pa tudi v izdelavo prototipov, ki so daljši čas »igrali« samo v mislih in načrtih. V čisto posebno področje glasbenega in organološkega raziskovanja spada na primer Leonardova harmonika, kot tudi Bachov lautenwerk, ki ga je številna in ravnovedna publika poslušala na koncertu festivala Wunderkammer v dvorani muzeja Sartorio v Trstu. Lautenwerk je hipoteza o združitvi čembala in lutnje v glasbilo, ki za razliko od čembala uporablja strune iz živalskega črevesja in ima trikrat večji izbočeni trup, ki je postavljen pod resonančno ploščo. Izdelal ga je italijanski čembalist Michele Barchi, ki doživlja svoj glasbeni poklic v totalnem smislu, saj se je poglobil tudi v izdelovanje kopij starih glasbil, ki jih tudi sam dekorira. Njegova bogato okrašena mojstrovina je ravno lautenwerk, ki ga je pripeljal s seboj za ta koncert in izdelal v poklon nemškemu baročnemu skladatelju. Bachu je bil zvok lutnje posebno všeč, zato si je z organistom Hildebrandtom izmislil načrt za novo glasbilo, ki je bilo po obliki podobno veliki teorbi z debelejšimi strunami, tipkami in trzalicami čembala. Zvok je v primerjavi s čembalom toplejši in splošno manj razločen, ker je odmev vsake note daljši, zato se najbolj prilaga izvajanju preludijev kot racionalni jasnosti kontrapunktičnih fug.

Zaradi izvora tega glasbila je bil monografski projekt o Bachu samoumevna izbira. Program je obsegal preludije, fuge in suite, ki so transkripcije izvornih skladb za dru-

ga glasbila, s posebnostjo suite v e molu BWV 996, ki je nastala za lutnjo, a s takimi tehničnimi zahtevami, da bi lahko zelo kredibilno domnevali, da je imel Bach v mislih ravno potencial lautenwerka.

Barchi je v koncertni večer vključil tudi teoretskično poglobljanje, ko je opisal strukturo glasbila in njegove posebnosti, kot je na primer uporaba cedrovega lesa, ki bolje prenaša veliko napetost strun. Druga plat sugestije tega zvoka, ki nas globlje popelje v Bachovo glasbeno in zvočno dimenzijo, pa je kompleksen mehanizem in napor izvajalca zaradi bistveno večje energije, ki je potrebna pri izvajanju. Tovrstni nastop je zato redkost iz več razlogov in je upravičeno pritegnil veliko pozornost publike, ki je z dolgim aplavzom izzvala kar tri dodatke in si je po koncertu lahko ogledala in se dotaknila glasbila, kar je predstavljalo posebno doživetje.

Vrtovi, ki tvorijo simbolično vezno nit letošnjega festivala društva Epicantica, so tokrat privabili občinstvo v hipnotični labirint glasbene domišljije, naslednja dva koncerta pa bosta zaživela s čarom bolj razširjenih baročnih in klasičnih klavirur; danes ob 20.30 bo v prestolnici dvorani Miramarskega gradu Bart van Oort zaigral na fortepiano vrsto bolj romantično obarvanih nokturnov in valčkov, v soboto ob isti uri pa bo čembalist Mario Martinoli v dvorani muzeja Sartorio pričaral idealne vrtove 18. stoletja po sledovih Rousseaujeve Julije.

Rossana Paliaga

KOPER - Razstava del Megi Uršič Calzi v Foresteriji

Utrinki preteklosti v prihodnosti

Ogled možen do petka - Tržaška likovnica v središče svojega ustvarjanja postavlja mozaično umetnost

Rdeča nit letošnjih Dnevo humanistike so raziskovanja medkulturnosti in dosežki sedanjih študentov ter nekdanjih študentov Fakultete za humanistične študije Koper. Med uspešne diplomantke omenjene fakultete zagotovo spada tudi Megi Uršič Calzi, ki je po diplomu na beneški umetnostni akademiji in študiju v

Ravenni ter Faenzi lani magistrirala iz umetnostnozgodovinske dediščine Sredozemlja na koprski humanistiki. V Šempetru rojena ustvarjalca, ki sicer živi in dela v Trstu, je v ponedeljek predstavila svoja dela na razstavi z naslovom Utrinki preteklosti v bodočnosti in na kateri nedvomno dokazuje obvladanje teoretičnih znanj in vedenj, predvsem pa mozaične umetnosti, katero postavlja v središče svojega ustvarjanja.

Umetnostna kritičarka Anamarija Štibilj Šajn je na otvoritvi razstave opozorila,

da avtorica del uporablja mozaično tehniko le za posamezne fragmente, ki jih želi posebej izpostaviti. Iz klasičnega mozaika izpeljuje slike, ki imajo povsem sodoben značaj, predvsem s tehniko asemblaža. Na strukturalno naglašeno slikovno polje vkomponira tudi delčke najrazličnejših materialov, kot so steklo, ogledalo, umetni kamen, zlate lističe in drugo, pa tudi avtorsko izdelane detajle iz žgane gline. Njen opus sestavljajo uravnotežena dela, polna dinamičnega dogajanja in v nenehnem dialogu med izhodišči preteklosti in likovnimi praksami sodobnosti.

V palači koprške Armerije bo do petka na ogled manjši izbor del, ki imajo z razliko malih antičnih mozaikov skorajda galerijski format. Umetnostne stvaritve so prepojene z mehko ženske duše, s subtilnostjo umetnice in s perfekcionizmom mozaicistke, ki pozna in čuti material svojega ustvarjanja. Celotno likovno in barvno bogastvo izdelkov temelji na naravni, sicer omejeni barvitosti kamna, katero pa zna umetnica predstaviti v paleti barvnih vrednosti in svetlobnih stopnjevanj.

Megi Uršič Calzi

Dela Megi Uršič Calzi so zaradi inovativnosti in domiselnosti fascinantna ter predstavljajo vezno nit med izročilom preteklosti in sodobnimi tehničnimi dosežki na področju umetnosti. (mit)

DALJNI VZHOD - Pjongjang je obstreljeval otok Yeonpyeong, Seul pa mu je odgovoril

Incident med Korejama skrbi mednarodno skupnost

Seul obtožuje Pjongjang, Pjongjang pa Seul - Mednarodna skupnost poziva k rzsodnosti

SEUL/PJONGJANG - V spornem obmejnem območju v Rumenem morju je včeraj prišlo do najresnejšega incidenta med Severno in Južno Korejo po njuni vojni pred pol stoletja. Pjongjang je obstreljeval južnokorejski otok Yeonpyeong, Seul pa mu je odgovoril v isti meri. Strani se za začetek obstreljevanja medsebojno obtožujeta, mednarodna skupnost pa izraža zaskrbljenost.

Južnokorejska vojska je sporočila, da sta na otoku umrla dva južnokorejska marinca, 15 jih je ranjenih, od tega pet huje. Ranjeni so tudi trije civilisti. Po poročanju medijev naj bi bilo poškodovanih več deset hiš, rakete so zanetile tudi več gozdnih požarov. Medsebojno obstreljevanje naj bi trajalo več kot uro.

Seul trdi, da je Severna Koreja na otok izstrelila kakih 50 raket. Južna Koreja je takoj odgovorila v podobni meri ter razglasila najvišjo pripravljenost vojske, predsednik Lee Myung Bak pa je sklical varnostni sestanek z vlado. Na njem je ministre pozval, naj preprečijo nadaljnje stopnjevanje incidenta, sicer pa v predsedniški izjavi zagrozil z maščevanjem za vse morebitne nove provokacije. Obstreljevanje otoka Yeonpyeong je označil kot "jasno oboroženo provokacijo", kot nesprijemljivo pa je označil "brezobzirno obstreljevanje civilnih ciljev". "Severna Koreja mora prevzeti odgovornost," je poudaril.

Severna Koreja je južno sosedo obtožila, da je kljub večkratnim opozorilom streljala prva in sicer "z izstrelitvijo topovskih granat na naš morski teritorij blizu otoka Yeonpyeong". Vrhovno poveljstvo severnokorejske vojske je ob tem dodalo, da bodo nadaljevali z "neusmiljenimi vojaškimi napadi", če si bo Seul drznil vdreti na njihovo morje. Po njihovi oceni želi Seul s provokacijo "ohraniti napačno severno razmejitevno črto" in poudarili, bo v Zahodnem morju (Rumenem morju) "obstajala samo morska meja, ki smo jo mi postavili".

Otok Yeonpyeong leži južno od t.i. severne razmejitvene črte, ki so jo Združeni narodi začrtali po korejski vojni, ki se po treh letih končala leta 1953, in severno od morske meje, ki jo je začrtal Pjongjang.

Incident se je zgodil, potem ko južnokorejska vojska kljub zahtevam Pjongjanga ni končala vojaških vaj, ki jih izvaja na območju. Po trditvah neimenovanega vira združenega poveljstva južnokorejske vojske so med vajo juž-

Južnokorejski otok Yeonpyeong po obstreljevanju

ANSA

nokorejski marinci na otoku Yeonpyeong s topovi streljali južno od otoka, stran od Severne Koreje.

Zaradi incidenta sta zaskrbljenost izrazili Kitajska in Japonska. ZDA, Rusija, Evropska unija in Nato pa so obsodili severnokorejsko obstreljevanje južnokorejskega otoka. Pozvali so državi k ohranitvi regionalnega miru in stabilnosti.

Kitajska, tesna zaveznica Pjongjanga, je Koreji pozvala k prizadevanjem za mir in stabilnost. Premier Japonske, za katero Pjongjang predstavlja grožnjo zaradi jedrskega in raketnega programa, Naoto Kan je sklical nujen sestanek vlade in ministrom naročil, naj se pripravijo, tako da bodo "v primeru nepričakovane dogodka" lahko odločno ravnali.

ZDA so ponovile, da so zavezane k obrambi svoje zaveznice Južne Koreje, Pjongjang pa pozvala, naj ustavi bojno akcijo ter v celoti spoštuje prekinitev ognja iz leta 1953, s katero se je končala korejska vojna. K spoštovanju te prekinitve ognja je pozvala tudi visoka predstavnica Evropske unije Catherine Ashton in Pjongjang pozvala, naj se vzdrži dejanj, ki bi lahko povečala napetosti med Korejama. Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je incident označil za "velikansko nevarnost", ki bi lahko prerasla v vojaški konflikt.

Vesna Rojko (STA)

Napetosti in glavni incidenti med Korejama

SEUL - Med Severno in Južno Korejo je po prekinitvi ognja, s katero se je leta 1953 končala triletna korejska vojna, prišlo do več napetosti in incidentov. Navajamo nekaj najpomembnejših.

21. januar 1968 - Severnokorejski komandos je izvedel neuspešen poskus atentata na južnokorejskega predsednika Park Chung Heeja.

15. avgust 1974 - V streljanju na predsednika Parka med njegovim govorom je bila ubita njegova soproga.

9. oktober 1983 - Med uradnim obiskom v Mjanmaru so bili v bombnem atentatu na južnokorejskega predsednika Chun Doo Hwana, ki ga pripisujejo Pjongjangu, ubiti štiri južnokorejski ministri.

29. november 1987 - V atentatu, ki naj bi ga izvedli severnokorejski agenti, na boeing letalske družbe Korean Airlines je bilo ubitih 115 ljudi.

18. september 1996 - V poskusu infiltracije mini podmornice v Južno Korejo je bilo ubitih 24 severnokorejskih agentov in štiri južnokorejski.

15. junij 1999 - V prvem pomorskem incidentu od konca korejske vojne ob meji v Rumenem morju je potonila severnokorejska ladja z 20-člansko posadko.

29. junij 2002 - V pomorskem incidentu je potonila južnokorejska ladja, pri čemer je umrlo šest mornarjev. Ubitih je bilo tudi 13 Severnokorejcev.

10. november 2009 - V spornem obmejnem območju je prišlo do obstreljevanja med južnokorejsko mornarico in ladjo iz Severne Koreje, ki naj bi bila pri tem huje poškodovana.

27. januar 2010 - V spornem mejnem območju v Rumenem morju je prišlo do obstreljevanja med vojskama obeh Korej. Ranjen ni bil nihče.

26. marec 2010 - Južnokorejska vojaška ladja Cheonan se je blizu morske meje potopila po eksploziji, ki jo je prepolovila. Umrlo je 46 mornarjev.

20. maj 2010 - Mednarodna preiskovalna komisija je ugotovila, da je omenjena vojaška ladja Cheonan potonila zaradi izstrelka severnokorejske podmornice. Seul je nato prekinil pogajanja s Pjongjansom, ki jih je začel pred dvema letoma.

29. oktober 2010 - Severnokorejski vojski so streljali v smeri Južne Koreje blizu meje med državama v Hwacheonu, kakih 90 kilometrov severovzhodno od Seula. (STA)

FINANCE - Irski premier za predčasne volitve po sprejetju proračuna

Strah, da bi se irska kriza širila, potisnil borze globoko v rdeče

DUBLIN - Irski premier Brian Cowen je napovedal, da bo po sprejetju varčevalnega proračuna, načrtovanem za december, razpustil parlament. Obenem pa je izključil možnost takojšnjega odstopa s položaja, potem ko je bila Irska zaradi finančne krize prisiljena zaprositi za pomoč EU in Mednarodnega denarnega sklada (IMF), poročajo tuje tiskovne agencije.

"Moj namen je zaključiti sprejemanje proračuna z uveljavitvijo ustrezne zakonodaje prihodnje leto, nato pa bom zaprosil za razpustitev parlamenta," je v ponedeljek zvečer na novinarski konferenci v Dublinu dejal Cowen. Poudaril je, da je ključno in tudi v interesu stabilnosti države, da Irska čim prej dobi proračun.

Premier se je odzval, potem ko je koalicijska partnerica Zelena stranka v ponedeljek pozvala k takojšnjemu razpisu predčasnih volitev. V Dublinu so se zato pojavila ugibanja o skorajšnjem odstopu premiera, a jih je ta zvečer zavrnil.

Irska se sicer z EU in IMF še vedno pogaja o pogojih za odobritev pomoči. Da jo bo potrebovala, je sporočila v nedeljo, zanjo pa lahko uradno zaprosi po potrditvi varčevalnega načrta vlade v irskem parlamentu. Prav tako še ni znano, koliko pomoči bo potrebovala, neuradno pa se govori o vsoti med 80 in 90 milijard evrov.

Kriza na Irskem in strah, da bi se razširila tudi na nekatere druge šibke države v območju evra, kot sta Španija in Portugalska, sta negativno vplivala na trgovanje na vodilnih evropskih borzah, ki se je včeraj končalo globoko v rdečem.

Zaskrbljenost zaradi morebitne širitve krize v območju evra še naprej negativno vpliva tudi na evro. Ta je včeraj zdrsnil celo pod 1,34 dolarja, na borzi v Frankfurtu je bil vreden 1,3375 dolarja. Evropska centralna banka je referenčni tečaj evra okoli poldneva postavila pri 1,3496 dolarja, v ponedeljek pa pri 1,3647 dolarja. (STA)

Irski premier Brian Cowen

ANSA

AFGANISTAN - New York Times

Mirovni pogovori s talibani le prevara?

NEW YORK - New York Times je včeraj poročal, da gre pri mirovnih pogajanjih med talibani in afganistanskim vodstvom ter zvezo Nato morda za prevaro oseb, ki se lažno predstavljajo kot talibanski voditelji, da bi od Zahodnjakov izylekli večje vsote denarja.

Časopis navaja besede afganistanskih uradnikov in virov v zvezi Nato glede dvomov v resnično identiteto možkega, ki so ga pripeljali celo v palačo predsednika Hamida Karzaja. Afganistanski vladni pogajalci in zveza Nato so imeli doslej tri srečanja z domnevno talibanskim voditeljem mulo Ahtarjem Mohamedom Mansurom, ki so ga prevažali celo z Natovim letalom.

Na prvem srečanju so mu dali kup denarja, zato da bo zagotovo prišel nazaj in se pogajal naprej. Mansur je namreč drugi človek talibanov takoj za mulo Mohamedom Omarjem. Mansur se je pogajal, ni zahteval ničesar nemožegega in je navdušil celo poveljnika za vezniških sil generala Davida Petraeu-

V protiteroristični akciji v 3 državah 11 aretiranih

BRUSELJ/BERLIN/KOEBENHAVN - Policisti v Belgiji, Nemčiji in na Nizozemskem so včeraj v protiteroristični akciji aretirali enajst osumlencev, je sporočilo belgijsko državno tožilstvo. Prijeti so osumljeni načrtovanja terorističnega napada v Belgiji in novačenja novih članov domnevne čečenske teroristične organizacije. Belgijske oblasti so pojasnile, da so aretacije rezultat več mesecev dolge preiskave, v okviru katere so že aretirali osumljence v Španiji, Maroku in Savdski Arabiji. V preiskavi je sodelovalo več držav in urad za evropsko pravosodno sodelovanje Eurojust. Policisti so včeraj v okviru akcije preiskali deset stanovanj v treh državah in pri tem pridržali enajst osumlencev belgijske, nizozemske, maroške in ruske narodnosti.

Rusija in Kitajska določili zaščitena območja za tigre

SANKT PETERBURG - Rusija in Kitajska sta določili skupna zaščitena območja za tigre, je povedal ruski premier Vladimir Putin. Putin je dogovor s svojim kitajskim kolegom Wen Jiabaom sklenil na mednarodni konferenci za zaščito tigrov v Sankt Peterburgu. Zavzel se je tudi za ostrejšo kazni za divje lovce in tihotapce tigrov. Rusija in Kitajska želita z ukrepi rešiti še zadnje v naravi živeče tigre.

Putin je poudaril, da bodo v najbolj vzhodnih delih Rusije, kjer še vedno živi okoli 450 sibirskih tigrov, pri gradnji naselij in cest odslej bolj upoštevali domovanja živali. Kritiziral je dejstvo, da je v zadnjih desetletjih neusmiljen lov na trofeje skoraj pripeljal do izumrtja teh velikih divjih mačk. Na prostosti trenutno živi le še 3200 tigrov v 13 državah, večinoma v Aziji, medtem ko jih je pred stoletjem na svetu živel okoli 100.000.

Aung San Suu Kyi po 10 letih spet srečala sina

YANGON - Mjanmarska borka za demokracijo in človekove pravice Aung San Suu Kyi se je včeraj na letališču v Yangonu po desetih letih spet srečala z mlajšim sinom, 33-letnim Kimom Arisom. Arisu so po več tednih čakanja mjanmarske oblasti v ponedeljek izdale vizum za vstop v državo.

Arisa je na letališču pričakala njegova 65-letna mati, nedavno izpuščena iz sedemletnega hišnega pripora, poleg nje pa so ga pozdravili še številni člani njene Narodne lige za demokracijo (NLD) in množice njenih podpornikov. "Zelo srečna sem," je takoj po srečanju s sinom povedala nasmejana Aung San Suu Kyi. Aris pa je takoj po srečanju z materjo slekel zgornji del oblacial in ji pokazal simbole njene stranke, Narodne lige za demokracijo (NLD), vtetovirane v roko. (STA)

GORICA - Upravi pripravljata protokol o sodelovanju

Občina in pokrajina skupaj za oživitvev gradu

Prihodnje leto izmenjava eksponatov ter skupna vstopnica za grad in Pokrajinske muzeje

VHOD V GORIŠKI
GRAD

BUMBACA

Goriška občina in pokrajina si bosta skupaj prizadevali za turistično ovrednotenje gradu in grajskega naselja, od česar bosta imeli korist obe omenjeni ustanovi. Občina namreč upravlja grad in njegove notranje prostore, pokrajina pa Pokrajinske muzeje in gostinski obrat v grajskem naselju. Pred dnevi sta se v vidiku večjega sodelovanja srečala občinski odbornik Antonio Devetag in pokrajinska podpredsednica Roberta Demartin.

»Grajsko naselje čaka korenita pre-kvalifikacija. Obnovili bomo dostop do gradu po Drevoredu D'Annunzio in preuredili Trg Seghizzi, obnovili bomo razrite ulice in uredili vzpenjačo, tako da bo grajsko naselje postalo spet atraktivno,« poudarja Devetag in napoveduje prve konkretne korake za ovrednotenje grajskega naselja. Konec marca oz. v začetku aprila bodo uresničili skupno vstopnico za grad in Pokrajinske muzeje, nato pa bodo tiskali zgibanko v štirih jezikih, v kateri bodo opisali turistično in gostinsko ponudbo grajskega naselja. Poleg tega razmišljajo, da bi na gradu odprli trgovino goriške obrti, da bi ovrednotili šotor in lokal Bastione fiorito, da bi skupaj prirejali razstavo in prireditve, pri čemer občina in pokrajina nameravata sodelovati tudi s Fundacijo Goriške hranilnice in s fundacijo Coronini.

Med srečanjem, na katerem so bili poleg Devetaga in Demartinove prisotni tudi tajnik pokrajine Pietro Ossi, kustosinja Pokrajinskih muzejev Raffaella Sgubin, dr. Alessandra Martina, funkcionarka goriške občine Manuela Salvadei in koordinatorica muzeja na gradu Manuela Uccello, so spregovorili tudi o lastnosti nekaterih eksponatov, ki so na ogled na gradu. Njihov lastnik je namreč pokrajina, v preteklosti pa so bili predmet razhajanja med pokrajinsko in občinsko upravo. Med srečanjem so se tako dogovorili, da bodo vložili prošnjo, s katero naj bi grad postal priznana muzejska ustanova. »Naše ustanove niso v konkurenci; grad je posvečen srednjeveški zgodovini, Pokrajinski muzeji pa 17. in 18. stoletju ter prvi svetovni vojni. Ponudba gradu in Pokrajinskih muzejev je komplementarna in zaradi tega je nujno potrebno vzpostaviti sodelovanje,« poudarja Demartinova. »Pogovarjali smo se tudi o zamenjavi med srednjeveški eksponati, ki so v lasti pokrajine, in likovni mi deli, katerih lastnik je občina in ki bi lahko obogatili zbirko palače Attems,« je razložil Devetag in poudaril, da se bosta od sodelovanja okoristili tako občina kot pokrajina, kar bo pozitivno tako za mesto kot za njegovo širše okolico.

GORICA - Forum vztraja pri zahtevi po zamrznitvi načrta

»Vzpenjača bo vsakega Goričana stala 250 evrov«

Pri Forumu za Gorici se po zavrnitvi referendumu o gradnji vzpenjače na grad ne vdajo, čeprav se zavedajo, da bo vsakega Goričana stal 250 evrov. Včeraj so v občinski sejni dvorani spregovorili o razlogih, na podlagi katerih so garanti zavrnili njihovo referendumsko vprašanje. »Garanti so poudarili, da je gradnja vzpenjače vključena že v triletnem programu javnih del leta 2003. Ker je triletni program javnih del po njihovi oceni sestavni del občinskega proračuna in ker referendum o proračunu niso dovoljeni, so naše referendumsko vprašanje zavrnili,« so pojasnili predstavniki Forumu in napovedali nove politične akcije proti gradnji vzpenjače. V prihodnjih tednih se bo tako po njihovih besedah stal goriški občinski svet, na dnevnem redu pa je tudi resolucija o vzpenjači. Pri Forumu računajo, da se bodo proti vzpenjači izrekli nekateri svetniki iz vrst večine, saj se tudi v desnosredinskem taboru marsikdo sprašuje, ali je projekt sploh smotrni.

Ne glede na to se pri Forumu še niso odločili, ali bodo proti odločitvi garantom vložili priziv. Stroški bi bili namreč zelo visoki; 8.000 evrov bi stal priziv na deželno upravno sodišče, 2.500 evrov pa priziv na goriško sodišče. Poleg tega je vprašljiva koristnost priziva, saj bi se gradbena dela kakorkoli začela pred zaključkom sodnega postopka. Predstavniki Forumu so vsekakor med včerajšnjim srečanjem pojasnili, da bo gradnja vzpenjače vsakega Goričana stala 250 evrov, dodatnih 20 evrov pa bo nato vsako leto šlo za njeno vzdrževanje.

Načrt vzpenjače s Travnika na grad

LEGAMBIENTE O VZPENJAČI Potratna in nekoristna

Vzpenjačo na goriški grad odklanja tudi zveza Legambiente, v kolikor je grob poseg v okolje, potratna je tako njena izgradnja kot vzdrževanje, vprašljiva je njena korist.

Težak bi torej bil okoljski učinek, saj bi bila vzpenjača s stekleno progo po grajskem griču dobro vidna tako z vzhoda kot z jugovzhoda. Neopravičljiva je iz vidika mestne mobilnosti; takšna struktura je na primer utemeljena v Bergamu s trikrat številnejšim prebivalstvom ali v Orvietu, kjer je med spodnjim in gornjim delom občine 160 metrov višinske razlike - v Gorici pa slabih 60 metrov. Opravičljiva ni niti kot turistična atrakcija, v kolikor celo mesti, kot sta Salzburg in Ljubljana, ki ju dnevno obišče veliko več kot sto turistov, ne uspeata pokrivati stroška za vzdrževanje vzpenjač, če ne s plačilom vozovnic. Tem argumentom goriški člani Legambiente dodajajo še ugotovitev: »V obdobju splošne stiske zaradi pomanjkanja denarja bi bilo treba zelo resno premisliti upravičenost stroška: z 2,5 milijonoma evrov (ki ima gre dodati strošek za vzdrževanje) bi lahko rešili marsikateri problem na teritoriju ali pa bi ju preusmerili za financiranje spodobne kolesarske mreže ali za oživitvev parka na Kalvariji.

TRŽIČ - Fincantieri Nov val dopolnilne blagajne

Nad prihodnostjo ladjedelniceškega koncerna Fincantieri se ponovno zgrinjajo temni oblaki. V teku prihodnjega leta naj bi se namreč število delavcev v dopolnilni blagajni povišalo s sedanjih 800 na kar 2.200 enot. S temi številkami je družba postregla na včerajšnjem srečanju s sindikati v Romu.

Ukrep bo prizadel vse ladjedelnice družbe Fincantieri, največji delež dopolnilne blagajne pa naj bi prizadel obrata v kraju Castellammare di Stabia in v Anconi. V omenjenih ladjedelnih naj bi dopolnilna blagajna zadevala po 500 delavcev, ni pa še jasno, kako bo ukrep prizadel Tržič, Palermo, Muggiano in kraj Riva Trigoso.

Družba Fincantieri je nekoliko zadihala ob naročilu skupine vojaških ladij, ki pa jih bodo začeli graditi komaj septembra prihodnjega leta. To naj bi najbolj oškodovalo ladjedelnico v kraju Castellammare di Stabia, ki tvega popolno paralizo proizvodnje. Zaradi napovedi o dopolnilni blagajni so seveda zelo zaskrbljeni tudi na Tržiškem, kjer bi ukrep posredno prizadel tudi številna zunanja podjetja, ki so vezana na proizvodnjo ladjedelnice. Če se le-ta upočasni, tudi zunanja podjetja ostanjejo brez dela.

TRŽIČ - Včeraj popoldne v tržiški ladjedelnici

Srčna kap na krovu ladje

59-letni delavec iz Bosne-Hercegovine Drago Popović umrl kljub takojšnji pomoči službe 118

Zaradi srčne kapi je včeraj na krovu ladje Carnival Magic, ki jo gradijo v ladjedelnici Fincantieri v Tržiču, umrl 59-letni delavec po rodu iz Bosne in Hercegovine Drago Popović. Moški je bil zaposlen pri podjetju RF in je včeraj popoldne delal na krovu ladje Carnival Magic. Po kosilu je občutil lažjo slabost, odpravil se je na balkon ladje, da bi zadihal malce svežega zraka, a mu to ni pomagalo. Naenkrat se je zgrudil na tla v nezavesti. Sodelavec mu je skušal nuditi pomoč; takoj je poklical službo 118, ob prihodu reševalcev pa za 59-letnega delavca ni bilo nobene pomoči. Na njegovem truplu bodo v prihodnjih dneh po vseh verjetnosti opravili obdukcijo, že včeraj popoldne pa so vodstvo ladjedelnice in njeni delavci izrazili sožalje družinskim članom preminulega delavca.

Podoben dogodek se je v tržiški ladjedelnici pripetil 22. decembra leta 2008. Takrat je bila na krovu ladje Carnival Dream srčna kap usodna za 50-letnega tehnika po rodu s Sicilije Giuseppeja Lonera, ki je bil zaposlen pri tržaškem podjetju Schindler.

Ladjo Carnival Magic so splovili avgusta, v teku pa je opremljanje njenih notranjih prostorov, ki naj bi se zaključilo aprila prihodnjega leta. Ladja je dolga 306 metrov, široka 42 in visoka 46. Na prvo križarjenje bo odpelala prvega maja iz pristanišča v Benetkah.

VOGRSKO - Avto Oplazil otroka

Hude telesne poškodbe - prelome in desne strani spodnje čeljustnice - je utrpel 9-letni otrok, ki je na Vogrskem nepravilno prečkal cesto. Nesrečje je, po podatkih policije, botrovala še vožnja z neprilagojeno hitrostjo.

V včerajšnjih jutranjih urah - ob 7.35 - je 29-letni voznik peljal po regionalni cesti iz Volčje Drage proti Ozeljanu. V naselju Vogrsko je v bližini ene izmed tamkajšnjih hiš na ravnem odseku ceste z vozilom oplazil otroka, ki je nameraval prečkati cesto. Otrok je tik pred tem izstopil iz vozila, ki ga je izven desnega roba vozišča ustavila njegova babica. Kot navaja policija, je otrok potem, ko ga je oplazil avtomobil, padel na cesto in si zlomil levo in desno stran čeljustnice. Policisti so o dogodku obvestili preiskovalnega sodnika in okrožno tožilstvo v Novi Gorici, voznika pa bodo zaradi povzročitve prometne nesreče iz malomarnosti kazensko ovadili. (km)

GORICA - Nesreča

Ranjen na cesti, nihče se ni ustavil

Krvav in »polomljen« je ležal ob cesti, kjer se je pravkar ponesrečil. Sedem avtomobilov je privozilo mimo. Ko so 32-letnega fanta opazili, so se mu elegantno izognili, pritisnili na plin in odpeljali dalje. Ponesrečenca niso niti povohali, kaj še, da bi kdo od njih poklical reševalce. Še enkrat je bil poražen vsak človečanski čut. Kje je mesto, o katerem radi trdimo, da je civilno, solidarno in kulturno? Goričan, ki se sedaj zdravi v splošni bolnišnici, ima na ta račun kaj povedati.

Nesreča se je zgodila včeraj navezgodaj, okrog šeste ure. 32-letni D.M. iz Gorice, sicer avtobusni šofer pri podjetju javnih prevozov APT, se je z motociklom peljal po Ulici Brass v smeri Ulice Leopardi. Namenjen je bil na delovno mesto. Sredi Ulice Brass, v neposredni bližini tamkajšnje telovadnice, kjer se začena cesta vzpenjati, je izgubil nadzor na motorjem - morda zaradi spolzkega cestišča -, nekaj metrov je drsel, pri padcu pa je najhujša udarca dobil v obraz in noge. Ranjen in krvav je obležal ob robu ceste. Tu pa je doživel, kar še sam ni pričakoval. Privozil je prvi avtomobil in potegnil mimo, ravno tako drugi, tretji, četrti... Nazadnje jih je D.M. začel preštevati. Naštel jih je skupno šest ali sedem. Po enakem scenariju so vsi po vrsti opazili ponesrečenca, se mu izognili in odpeljali dalje. Eden izmed mimoidočih se je sicer ustavil, fanta vprašal, če mu je hudo, ko pa je dobil odgovor, je ponovno sedel v avto in odjadril. Pomoči ni poklical. Naključje je nanoselo, da je kmalu zatem privozila karabinjerska izvidnica, na klic karabinjerjev pa še reševalci hitre službe 118.

Poškodovanca so na kraju nesreče ustrezno oskrbeli in ga nato z rešilnim vozilom odpeljali v splošno bolnišnico v Ulici Fatebenefratelli. Ugotovili so, da jo je poleg prask in udarcev odnesel z zlomljenim nosom in ного, na kateri so že včeraj opravili kirurški poseg. Čaka ga daljše obdobje okrevanja.

NOVA GORICA Kradla v igralnici

Tatovoma so že stopili na prste

V ponedeljek so novogoriški policisti zabeležili dve tatvini. Prva se je pripetila zjutraj v eni izmed novogoriških igralnic. Eden od gostov je igral na igralnem avtomatu. Tega je nastavil tako, da se je igra oziroma stava samodejno nadaljevala. Ko se je za trenutek oddaljil, sta do avtomata pristopila druga dva gosta. Prekinila sta igro in dvignila izplačilni listič s preostalim vložkom. Na blagajni sta ga unovčila in prišla do 360 evrov gotovine, potem pa odhitela iz igralnice, še preden je oškodovanec ugotovil, da sta ga okradla. Policisti so identiteto storilcev že ugotovili; vsi vpleteni in tako tatova kot oškodovanec - so italijanski državljani.

V ponedeljek dopoldan pa je moški vstopil v prodajalno na enem izmed bencinskih servisov v Novi Gorici. Izkoristil je trenutke nepazljivosti prodajalca in ukradel avtomobilsko snežne verige. Policisti so tatu izsledili popoldan, mu verige zasegli in ga kazensko ovadili. (km)

CVETLIČARNA KOFOL
TRG IVANA ROBA 13
(na placu v Šempetru)
ŠEMPETER PRI GORICI
Tel: 00386(0)5 303 12 56

**ODPIRA SVOJA
VRATA V ADVENT**

V četrtek 25., in petek 26.
od 8. do 18. ure,
v soboto 27. od 8. do 15. ure

**ADVENTNO NOVOLETNA
RAZSTAVA
LEPO VABLJENI!**

Čutim Cvetje

GORICA - Društvo slovenskih ekonomistov v Italiji

Vzpostavljajo razmerja med študenti in podjetji

Forumi so priložnost za srečanja med delodajalci in bodočimi zaposlenimi

SIMON KOREN

Zakaj so ustanovili Društvo slovenskih ekonomistov v Italiji? »Da bi postavili v stik podjetnike in študente ekonomije, da bi spodbudili razpravo o gospodarstvu in pričakovanih slovenske narodne skupnosti,« odgovarja Simon Koren, predsednik društva, ki ga je skupina mladih študentov ekonomskih ved postavila na noge pred približno dvema mesecema.

»V društvenem odboru so po statutu lahko izključno študentje ekonomije, med člani pa so tako diplomiranci iz ekonomskih ved kot podjetniki,« pravi Koren in pojasnjuje, da so z ustanovitvijo društva hoteli združiti pod isto streho vse mlade pripadnike slovenske narodne skupnosti v Italiji, ki v Furlaniji-Juljski krajini študirajo ekonomijo. »V naši deželi je skupno dvaindvajset slovenskih univerzitetnih študentov ekonomije, kar nekaj pa jih študira tudi v drugih krajih Italije in v tujini,« pojasnjuje Koren in poudarja, da si Društvo slovenskih ekonomistov prizadeva pripraviti »database«, v katerem bi bili podatki vseh mladih študentov ekonomije in ki bi ga podjetniki lahko uporabili pri iskanju kandidatov za nove zaposlitve.

»Če že predhodno prideš v stik z lastniki podjetij in družb, ki spoznajo tvoje kompetence, imaš veliko več možnosti, da te potem tudi zaposlijo,« pravi Koren in opozarja, da je med cilji društva ravno uresničitev povezave med akademskim svetom in gospodarstveniki, ki drugače sploh ne poznajo mladih kadrov slovenske narodne skupnosti. »Kdor se bo v bodoče pridružil našemu društvu, bo imel priložnost, da tudi sam spozna naše gospodarstvenike, kar je v vidiku iskanja zaposlitve zelo pomembna dodana vrednost,« pravi Koren in poudarja, da so priložnost za srečanja med delodajalci in njihovimi bodočimi zaposlenimi tudi forumi, ki jih društvo prireja, saj na njih prihaja do stika med študenti in podjetniki. (dr)

GORICA - Jutri drugi del prvega Ekonomskega foruma

Gospodarstvo in pričakovanja slovenske narodne skupnosti

Po prvem srečanju izpred dveh tednov prireja Društvo slovenskih ekonomistov v Italiji drugi del svojega prvega Ekonomskega foruma. V Kulturnem domu v Gorici bo jutri ob 18.30 okrogla miza z naslovom »Kaj v bodoče pričakujemo od gospodarstva?«, na kateri bodo spregovorili minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, predsednik SKGZ Rudi Pavšič, predsednik SSO Drago Štoka, predsednik družbe KB1909 Boris Peric, predsednik ZKB Sergio Stancich, predsednik Zadrudne banke Doberdob in Sovodnje Dario Peric, predsednik sekcije malih trgovcev pri zvezi ASCOM

Benedikt Kosič, direktor SDGZ Andrej Šik, predsednik Kmečke zveze Franc Fabec in podpredsednik Čedajske banke Karlo Devetak. Srečanje bo vodil predsednik Društva slovenskih ekonomistov v Italiji Simon Koren.

Med okroglo mizo bodo spregovorili o malih podjetjih, ki iščejo nove trge in se ukvarjajo s problemom pridobivanja kapitala za naložbe. Omejena tema je za slovensko narodno skupnost v Italiji zelo pomembna, saj velik del manjšinskega gospodarstva predstavljajo ravno mala in družinska podjetja. Poleg tega bodo spregovorili tudi o velikih podjetjih in o njihovih izzivih

ter o vlogi bančnega sistema pri ovrednotenju manjšinskih gospodarskih pobud. Udeleženci okrogle mize bodo povedali tudi, ali lahko gospodarstvo pripomore k razvoju narodne zavesti. Mladi ekonomisti si prizadevajo, da bi se čim več gospodarstvenikov udeležilo srečanja in da bi s svojimi stališči in idejami aktivno sodelovali pri debati. Forum prireajo s pokroviteljstvom Republiškega Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, SSO, SKGZ, SDGZ, Kmečke Zveze, Zadrudne kraške banke, Zadrudne banke Doberdob - Sovodnje, finančne družbe KB1909, Čedajske Banke in Primorskega dnevnika. (av)

GORICA

Iščejo črne gradnje

V vidiku popisa prebivalstva

Na zahtevo zavoda Istat so v goriški občini na delu popisovalci, ki zbirajo podatke o hišnih številkah in poslopih. »Prihodnje leto bo Istat opravil državni popis prebivalstva, v vidiku tega pa v približno 6 odstotkih vseh italijanskih občin zbirajo podatke o hišnih številkah in poslopih. To delajo, da bi odkrili tudi hiše, ki so morda zgrajene brez potrebnih dovoljenj. Seveda ne gre za primer Gorice, kjer črni gradnji v bistvu ni, ne glede na to pa so našo občino vključili v seznam tega predhodnega popisa,« pojasnjuje občinski odbornik Sergio Cosma. Popisovanje so zaupali 26 občinskim uslužbenecem. »V ponedeljek so se odpravili na popis hišnih števil, za vstop v stanovanjska poslopja pa bodo morali pozvoniti gospodarjem, šele nato bodo lahko preverili število stanovanj,« dodaja. Popisovalci bodo imeli s sabo posebno kartico, morali pa bodo tudi pokazati svoj osebni dokument. »Spravevali bodo, kdaj so bila posamezna poslopja zgrajena, hišnih lastnikov vsekakor ne bodo nadlegovali z dolgim seznamom vprašanj,« razlaga odbornik. Popis hišnih števil se bo zaključil konec februarja, izvajali pa ga bodo tudi ob sobotah in nedeljah. Za morebitne dvome in informacije je na voljo zelena telefonska številka občinskega urada za stike z javnostjo 800-746811.

TRŽIČ - Na novi lokaciji se je začel tridnevni salon usmerjanja

Izložba višješolske ponudbe

Včeraj so si stojnice slovenskih višjih šol iz Gorice ogledali učenci šole Trinko - Danes obisk nižješolcev iz Nabežine, jutri iz Doberdoba

Na novi lokaciji se je včeraj začel tradicionalni salon šolskega usmerjanja »Go Orienta«, ki ga prireja goriška pokrajina. V prejšnjih letih so višješolsko ponudbo predstavili na goriškem sejmskem razstavišču, ki je letos zaprt zaradi obnovitvenih del. Zato so salon usmerjanja začasno preselili v Trzič, kjer so zanj primerne prostore našli v nekdanjem gostinskem zavodu na Drevo-redu Cosulich.

Na salonu so svoje stojnice uredile višje srednje šole iz vse goriške pokrajine, med njimi pa so seveda tudi slovenski zavodi iz Gorice. V učilnici na tretjem nadstropju nekdanjega gostinskega zavoda so tako predstavili ponudbo licejev Simon Gregorčič in Primož Trubar ter tehničnih zavodov Ivan Cankar, Žiga Zois in Jurij Vega. Včeraj so si slovenske stojnice ogledali učenci nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice, ki so spoznali slovensko višješolsko ponudbo. Nižješolce so nagovorili dijaki raznih višjih srednjih šol, ki so pojasnili značilnosti posameznih šolskih smeri in sprego-

vorili o morebitnih težavah, s katerimi so se v svojem šolanju spopadli. Dodatne informacije o šolskih predmetnikih so nudili profesorji, ki so razložili po čem se šole razlikujejo ena od druge. Danes si bodo slovenske stojnice ogledali nižješolci iz Nabežine, za jutrišnji dan pa je predviden obisk učencev nižje srednje šole iz Doberdoba.

V treh dneh bo salon skupno obiskalo 1.500 učencev tretjih razredov nižjih srednjih šol; poleg šestnajstih višjih srednjih šol iz goriške pokrajine je svojo ponudbo predstavilo tudi nekaj zavodov iz drugih pokrajin in dežel. Med temi je bil tudi aeronavtični zavod, ki ima svoji podružnici v Rimu in Reggio Emiliji. Danes ob 10.30 bo na salonu pokrajinski odbornik za šolstvo Maurizio Salomoni skupaj z direktorico deželne šolskega urada Daniela Beltrame predstavil nov spletni portal goriške pokrajine. Z razliko do prejšnjih let na letošnjem salonu ni univerz, zato pa bodo za višješolce v prihodnjih tednih priredili niz srečanj z univerzitetnimi profesorji.

Na salonu so predstavili tudi slovensko višješolsko ponudbo

ALTRAN

GORICA - Udeležencem Slovikovega programa Ekstra predaval študent prava David Sanzin

Okupacija ali samouprava?

Dijaški protesti so tudi povod za navezovanje novih prijateljstev - Z razlogi protestnih akcij je treba biti vedno seznanjen

Sanzin predava dijakom programa Ekstra

BUMBACA

Na Sloviku so v ponedeljek priredili predavanje o komaj zaključeni okupaciji višjih srednjih šol, ki ga je vodil David Sanzin, študent prava na Videmski univerzi. Dijakom, ki sledijo popoldanskemu programu Ekstra, je pojasnil razliko med samoupravo in okupacijo šol in katere so morebitne posledice teh oblik protesta.

Najprej je Sanzin izpostavil razloge, zaradi katerih je sploh prišlo do šolske reforme, to pa zato, ker se mu zdi, da je večina dijakov okupirala šolsko poslopje samo zaradi zabave, ne da bi sploh vedela, za kaj se gre. Pojasnil je štiri sporne točke Gelminijeve reforme, ki so bile razlog za tako obliko protesta: zmanjšanje števila licejskih smeri, meja 30 odstotkov tujcev v vsakem razredu, zmanjšanje ur pouka in združevanje manjših razredov v večje, kar privede do manjše potrebe po profesorjih in posledično do črtanja delovnih mest. Sanzin je poudaril, da je največ ogorčenja povzročil ravno eksplicitni ekonomski namen ce-

lotne reforme, ki se ni zmenil za ukinjanje delovnih mest in za kakovost javnih šol.

Dijakom Ekstre je Sanzin obrazložil razliko med samoupravo in okupacijo: prva poteka v dogovoru z ravnateljem šole in samo znotraj šolskega urnika. Dijaki opustijo tradicionalni študijski program in si sami napolnijo jutro s predavanji, srečanja in raznimi dejavnostmi. Okupacija je seveda bolj odločen način protesta, ki lahko privede tudi do kaznivih dejanj. V tem slučaju dijaki zasedejo šolske prostore in na šoli preživljajo cele dneve in tudi noči. V najhujših primerih dijaki zaklenejo prostore in prepovejo vhod komurkoli: ker je šolsko poslopje državna last, ima ravnatelj v tem slučaju dolžnost, da pokliče karabinjerje, naj posežejo. S pravne vidika je okupacija šolskega poslopja nezakonita, ker povzroči prekinitve pouka. Drugi problemi, do katerih lahko pride med okupacijo, so vezani na poškodovanje predmetov in poškodb pro-

testnikov. V teh primerih, če ni mogoče najti krivca, so za škodo odgovorni predstavniki dijakov, ki morajo zato stalno skrbeti za varnost in red. Sanzin je pojasnil, da je tudi v primeru okupacij dialog z ravnatelji koristen, saj prepreči nepotrebna trenja.

Po Sanzinovem mnenju so letos dijaki okupacijo izvedli še kar dobro, saj so si organizirali precej zanimivih srečanj. Težava je bila mogoče le v tem, da ni bilo jasno, koliko časa bo trajal protest; ta podatek bi moral biti najavljen že v prvem dokumentu, ki ga morajo dijaki napisati na začetku protesta ter v katerem navedejo cilje in razloge okupacije.

Kot zaključek je Sanzin priznal dijakom, da so vsekakor takšne oblike protesta dober povod tudi za medsebojno spoznavanje, za navezovanje novih stikov in za razvoj skupnega dela. Najbolj pomembno pa je to, da so dijaki seznanjeni s tem, kar se dogaja; poznati morajo razloge protesta ne glede na to, ali se z njimi strinjajo ali ne.

JAMLJE - Nov podvig društva Kremenjak

Trinajst umetnikov na društvenem koledarju

V prostem času slikajo, fotografirajo, obdelujejo les, steklo, železo in kamen

Sobotna predstavitev Kremenjako-vega koledarja Naše zlate roke bo marsikomu ostala v lepem spominu. Še zlasti umetnikom, ki so se na kratkem filmu izpovedali in pojasnili, kje črpajo navdih za svoja platna, lesene in železne izdelke, kmečko orodje, kipe, nakit, violine, keramiko, kamnite strukture in fotografije. Tokratna predstavitev koledarja je bila polna ustvarjalnega duha. Društveni odborniki Jasmin Legiša in Mateja Semolič sta izdelala petdesetminutni kratki film z intervjuji trinajstih umetnikov, ki so spregovorili o svojih ustvarjalni poti, o tehnikah, ki jih uporabljajo, in o obeh za nadaljnjo delo.

Po predstavitvi so med prisotnimi razdelili koledar, ki je bil takoj deležen pohval. Januar je posvečen Igorju Croselliju in Robertu Ocretti, ki sta gradbeno podjetje postavila na noge leta 1995, ko sta se lotila širitve jameljskega pokopališča. Od takrat sta se specializirala v gradnji kamnitih struktur, od navadnih zidov do vodnjakov in dimnikov. Februarja sta na koledarju objavljene fotografiji steklenih izdelkov Ede Miklusa iz Števerjana, ki se ukvarja tudi z oblikovanjem nakita in raznih okrasnih predmetov. V zadnjih letih je opremila glavni vhod dveh potniških ladij družbe Costa Crociere in ene ladje podjetja Carnival. Marca so na koledarju ogled »žbrince«, kmečko orodje in drugi leseni predmeti, ki jih ustvarja Mario Croselli iz Jamelj. Marec je posvečen likovnici in kiparki Anici Pahor po rodu iz Jamelj, ki je od leta 1996 imela že 14 samostojnih razstav na Goriškem in Tržaškem, sodelovala pa je tudi pri 60 skupinskih razstavah. Mario Sossi z Opčin svoje kipe ustvarja iz delcev bomb in granat, dve njegovi stvaritvi pa sta naslikani na majski strani koledarja. Junij je posvečen slikam v naif tehniki Sabine Milanič iz Vojsčice, julij pa Walterju Stanchihu, ki iz javorovega in macesnovega lesa izdeluje violine. Pao-

Predsednica Kremenjaka Bruna Visintin izroča koledar Karlu Ferletiču FOTO.P.Z.

lo Orlando se je iz Tržiča priselil v Jamlje. Po poklicu je profesor teologije, leta 1982 se je posvetil ikonografiji in dobil blagoslov papeža Janeza Pavla II.; na koledarju je avgusta upodobljen med poslikavo fresk. Viljem Ferletti iz Doberdoba - na koledarju septembra - izdeluje lesene in železne izdelke, v sodelovanju z ženo pa tudi motive z izsušenimi cveticami. Karlo Ferletič iz Doberdoba je oktobrski strani koledarja posvetil dva umetniška posnetka kraškega ru-

ja. Claudio Visintin s Palkišča nadaljuje z doljansko kamnoseško tradicijo in izdeluje stopnice, ognjišča in okvirje. Dve njegovi stvaritvi sta na novembrski strani koledarja, medtem ko so na decembrski objavili jaslice, ki jih izdeluje Rozina Ferfolja iz Doberdoba.

Koledarji so na voljo pri društvenih odbornikih, dobiti pa jih bo mogoče tudi med prireditvami, ki se bodo decembra zvrstile v večnamenskem središču v Jamljah.

GORICA - DS Delovna mesta so prioriteta

»Zadnji podatki o goriškem gospodarstvu dokazujejo, da so učinki krize še vedno zelo občutni. Srednje velika podjetja se zelo počasi ponovno postavljajo na noge, obrtniške dejavnosti so še v težavah, podjetja zelo pogosto posegajo po dopolnilni blagajni. Spričo tako težkega položaja smo prepričani, da morajo krajevni upravitelji, sindikati in stanovske organizacije združiti moči in izpeljati vse možne pobude za uresničitev novih delovnih mest.« Tako poudarjata pokrajinski tajnik Demokratske stranke (DS) Omar Greco in Marino Visintin, ki je koordinator Forum DS za delo in ekonomijo. »Ker ima Demokratska stranka vodilno vlogo v številnih upravnih goriške pokrajine, smo se srečali s predstavniki sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL. Z njimi smo se pogovorili o težavah goriškega gospodarstva in se strinjali, da si morajo podjetja čim bolj prizadevati za ohranitev delovnih mest. Poleg tega Trgovinska zbornica mora spodbuditi nove naložbe v tržiško pristanišče, saj bi od njegovega razvoja imela koristi tudi goriška občina. V kratkem se bosta Greco in Visintin srečala še s predstavniki stanovskih organizacij podjetnikov.

Pogajajo se glede urnikov

Goriški župan Ettore Romoli in predsednik zveze ASCOM Pio Traini sta se včeraj menila o možnosti, da bi podaljšali urnike odprtja javnih lokalov v mestnem središču. Župan je napovedal, da bodo pripravili protokol o sodelovanju med občino in lastniki javnih lokalov, njegov osnutek pa bodo ponudili v razmislek tudi vsem odborom proti nočnemu hrupu, ki so jih v zadnjih letih ustanovili v Gorici.

Na pokrajini trijezična revija

Goriška pokrajina bo v kratkem začela izdajati trijezično revijo Cronache isontine. V petek bo zato predsednik pokrajine Enrico Gherghetta podpisal protokol o sodelovanju z italijanskimi, slovenskimi in furlanskimi združenji.

Spet napeto v centru CIE

V centru CIE v Gradišču je spet napeto, na kar opozarja deželni koordinator gibanja Levice, ekologija in svoboda Giulio Lauri. V zadnjih dneh se je več gostov namerno poskovalo, deželnemu svetniku Stefanu Pustetu pa niso dovolili, da bi obiskal strukturo.

Nočejo ptičje razstave

Člani združenja Animalisti 100% so ponoči na ronško športno palačo razobesili plakat proti ptičji razstavi, ki bo v Ronkah konec tedna.

Priziv na mirovnega sodnika

Po mnenju goriškega podžupana Fabia Gentileja se vozniki, oglobljeni na podlagi posnetkov fotokamer T-Red, lahko pritožijo na mirovnega sodnika.

Garbuggio razstavlja

V galeriji Dora Bassi v Gorici - v deželnem avditoriju - bodo danes ob 18. uri odprli razstavo likovnih del mladega avtorja Davideja Garbuggia.

Jazz, blues in rock v Art sredici

V mali dvorani novogoriškega Kulturnega doma bo drevi ob 20.15 na drugem koncertu pete sezone ciklusa Art sredica zasedba Feedback predstavila zadnji album Pro mehanika in zaigrala tudi skladbe iz preteklosti. (km)

SLANO BLATO - Deset let po ponovni sprožitvi plaz

Sanacija obstala

Za dela bo treba odšteti še okoli 5 milijonov evrov - V občini Ajdovščina trenutno aktivnih 22 plazov

V ponedeljek je minilo natanko deset let od zadnjega večjega zdrsa plaz

Slano blato nad Lokavcem pri Ajdovščini, medtem ko prvi pisni viri sproženja izvirajo že iz leta 1780. Sanacija plaz

po zadnjem večjem zdrsu je obstala na dveh tretjinah, za kar je bilo porabljenih čez 9 milijonov evrov, za preostala dela pa bo - po besedah vodje občinskega štaba Civilne zaščite Ajdovščina, Igorja Benka - treba odšteti še okoli 5 milijonov evrov.

Prve večje premike po dobrih sto letih - plaz se je sprožil še leta 1889 - so opazili 22. novembra 2000 v večernih urah. Takoj naslednjega dne so se na plazišču že začeli prvi strokovni ogledi in intervencije. »Največji stroški intervencije so bili prva dva meseca. Zadnja tretjina sanacije, ki je še ostala, predvideva najtežja dela,« pojasnjuje Benko. V minulih desetih letih so v sklopu sanacije naredili enajst zbirnih vodnjakov, globoko drenažo do zgornje avstrijske pregrade ter lovilec blatnega toka pred zaselkom Kovači v Lokavcu. Obnovljen je bil še del naravnega slapa potoka nad vasjo. Preostali del sanacije predvideva še tri zbirne vodnjake v zgornjem delu plaz

Plaz Slano blato nad Lokavcem

FOTO.K.M.

z globoko drenažo v spodnje vodnjake, ki bi odvajali vodo iz plazine, nadalje globoko drenažo po sredini plaz

in manjšo pregrado sredi plaz, ki ga je komisija okoljskega ministrstva ustvarila med plazove velikega obsega. Konec leta se bo interventni zakon o ukrepih za odpravo posledic plazov večjega obsega, nastalih med letoma 2000 in 2001, iztekel. Zato so na slovenskem ministrstvu za okolje in prostor pripravili predlog o podaljšanju veljavnosti omenjenega zakona do leta 2017.

»Da je bilo delo dobro opravljeno, dokazuje tudi to, da se plaz ni več toliko premikal, kolikor bi se sicer ob tako

velikih količinah padavin. Letos je do 20. novembra padlo kar dva tisoč litrov na kvadratni meter oziroma dva metra vode po celi površini plaz, Slano blato pa se premika le na levem boku in v srednjem zgornjem delu,« dodaja Benko in pojasnjuje, da bi potrebovali še gradbiščno cesto do vrha plaz, v sklopu sanacijskih del pa bi bilo treba dokončati še obnovo naravnega slapa potoka nad Lokavcem.

Letošnje obilne padavine, ki so že kar rekordne, so ponovno sprožile številne plazove tudi v okolici plaz Slano

blato. Septembrsko obilno deževje je, poleg poplav, sprožilo tudi plaz Stogovce. Ta je odnesel skoraj kilometer državne ceste na relaciji Lokavec-Predmeja. Njena sanacija bi bila zelo draga - ocenjujejo jo na več kot 5 milijonov evrov -, po mnenju strokovnjakov pa bi bilo najbolje cesto narediti drugje, saj je tisto območje od nekaj plazilo.

Septembrski plakat v Novi Gorici (spodaj) in strankarski plakat na goriški ulici (levo)

SLOVENSKA SKUPNOST Gorica ima boljši okus

navdihnil Slovensko skupnost, ki je v zadnjih dneh posejala Gorico s strankarskimi lepaki z napisom: »Z "Gorico" je boljši okus!« Dodali so mu še prevod: »Con "Gorica" c'è più gusto!« Okusna Gorica je torej vstopila v politično geslo, s katerim napoveduje stranka novo kampanjo za uveljavljanje slovenščine v javnosti, kot je predvidena po zakonu. Kar je bilo glede tega do danes narejeno, pravijo pri SSK, je nezadostno, še zlasti, kar zadeva izključitev Placute in severne mestne četrti iz odloka o vidni dvojezičnosti.

V septembru so se v Novi Gorici pojavili štirje oglasni plakati za sejemsko prireditvev Okusi ob meji, na katere je naročnik občina Gorica - zapisal: »Gorizia te čaka.« Bili so neokusni in še marsikaj drugega, zato pa so sprožili val negotovanja in protestov. Županu Gorice se plakati niso zdeli sporni. »Morda bi bilo komu zaradi napisa Gorica nejasno, v katerem mestu poteka praznik,« se je izgovarjal. Plakat pa je

O NAŠEM TRENUTKU

Načelne pravice in finančna podpora

ACE MERMOLJA

Za organizacije Slovencev v Italiji bo prišel iz Rima dodatek dveh in pol milijonov lir. Namenjen bo dejavnosti slovenske manjšine in bo z manjšim ovinkom dopolnil tragično noto v državnem proračunu, ki je namenjala v zakonu št. 38 za manjšinske dejavnosti borih 2,8 milijona evrov.

Za dokončen žig je potrebna še odločitev senata, ki zadeva celoten finančni zakon s popravki. Specifična postavka 2,5 milijona evrov za manjšinske dejavnosti bi se preko Dežele FJK pridružila vsoti v finančnem zakonu. Ko bodo organizacije pričele koristiti sredstva, bodo njihovi voditelji in morebitni uslužbenci ponovno zajeli sapo in se potopili v vodo, saj bodo pred novim spomladanskim rebalansom, ki bo določal sredstva za leto 2012. Strah se bo nadaljeval...

Če želimo stvari nekoliko razbremeniti, je Slovencev v Italiji vladni zplet zmanjšal dozo stresa. Lani so morali namreč za novico o dodatnih sredstvih čakati do februarja letošnjega leta. Sedaj naj bi praznovali novo leto bolj mirno in brez zanke za vratom. Upajmo, da vrag ne vtakne svojega repa vmes, saj bi prejel, če vse steče kot po olju, celo nekaj več kot lani.

Odkrilo povedano, so se poviška vsi razveselili. V krizi ne ponavljajo (ali "mo") več, da so prispevki za slovensko manjšino skoraj zamrznjeni deset ali dvajset let (kot pač za koga). Bistveno je, da niso razpolovljeni, da ne bo treba kritični dejavnosti in kultura in mediji.

Ne bi našteval vseh naporov, ki so jih mnogi vložili za doseg dodatka iz Rima. Odločilna je bila ponovno Slovenija. Veseli smo, da imamo ob sebi matično mamo, saj očitno sami ne štejemo veliko, Italija pa je za določene pravice neobčutljiva. Osredotočil bi se na to vprašanje.

Glede sredstev bi torej naglasil, da ne bi smela biti variabilni del zaščitenega zakona, ampak njegov sestavni del. Skratka, če je v zaščitenemu zakonu zapisano, da norme iz leta 2001 ne smejo znižati ra-

vni pravic, ki so veljale pred tem datumom, potem ne bi smele biti realno zmanjšane niti finančne postavke v zakonu in to v številu z inflacijo. Med sredstvi in načelnimi pravicami ni nasprotja, čeprav se je večkrat nakazovalo.

Že ob rojstvu zaščitnega zakona je tlela misel, da bi lahko z večjimi finančnimi dotacijami zmanjšali ostale pravice: od individualnih do skupinskih. Tu mislim na rabo slovenskega jezika v javnosti, na avtonomijo slovenske šole, na norme o zaščiti kulturnih in ambientalnih dobrin itd. Skratka, več sredstev bi lahko npr. znižalo število zahtevanih dvojezičnih tabel, manj sredstev pa bi upravičilo zahteve po več tablah.

V sami manjšini lahko opazimo, kako nekateri pomembni ljudje opozarjajo na kompleks pravic, ki so zaobjete v dveh zaščitnih zakonih (št. 482 in št. 38), v Londonskem memorandumu, v odlukih vrhovnega sodišča itd. Prioritete dajo temu aspektu. Drugi so bolj občutljivi na finančna vprašanja. Med njimi so tisti, ki skrbijo za ustanove, organizacije in društva, kjer so od javnih podpor odvisni tako dejavnost kot številni uslužbenci.

Dejansko sta oba sklopa nerazdružljiva. Zadovoljiv status manjšine je ali bo, ko bo zadoščeno njenim zahtevam po vidnosti v javnosti, ko bo slovenščina dejansko enakopravna, ko bodo manjšini zagotovljene avtonomije na področjih, ki so za manjšino vitalna, kot so šolstvo, kultura in mediji.

Avtonomija npr. ni postranska zadeva. Večjo avtonomijo bi morale imeti slovenske šole v celoti. Kulturni programi Radia TS A so imeli osebo s statusom "dirigente" in je nimajo več. V diskusijah o novem statutu Slovenskega stalnega gledališča smo zasledili tezo, ki zmanjšuje "težo" slovenske komponente v gledališču (v njem so še javne uprave) in to vključno z rabo slovenskega jezika.

Gre torej za sklop možnosti in pravic, ki so bistvene za obstoj in razvoj slo-

venske manjšine v Italiji. Nič manj pomembna pa niso sredstva. Slovenci bi lahko teoretično uživali jezikovne pravice in avtonomijo, brez sredstev in nujnih podpor pa ne bi mogli razvijati svojega jezika in kulture, povečati ravni izobrazbe, izdajati časopisov in knjig itd. Skratka, manjšina ne bi bila na boljšem, ko bi imela več tabel in večjo avtonomijo, obenem pa bi lahko računala le na skromna sredstva, ki bi omogočala zgolj neprofesionalne dejavnosti.

Za Slovence v Italiji bi vsesplošni amaterizem pomenil nazadovanje, saj ostajata jezik in kultura naši najbolj razpoznavni znamenji. Paradoksalno: kaj bi bilo, ko bi uživali vse možne jezikovne pravice, obenem pa ne bi imeli šol in ustanov, kjer bi se učili jezika? Paradoks je relatičen.

V Benečiji bodo prej ali slej odprli dvojezično okence. Zaradi zgodovinske odsotnosti slovenskih šol je v videmski pokrajini malo ljudi, ki obvladajo knjižno slovenščino. Zaradi tega razloga bi imelo dvojezično okence večje možnosti za uspeh, ko bi se za okencem lahko narečala preliha v knjižno slovenščino in torej v razne formularje s pomočjo. Okence bi bilo pridobitev, ko bi bilo za slovenske ljudi uporabno.

Ko ima skupnost določene pravice, je nujno, da jih lahko uporablja, drugače gre za mrtve črke na papirju. Če imajo ljudje možnost, da uporabljajo slovenščino, morajo slovenščino znati. Zato pa so potrebne šole in po šolah ustanove, organizacije, tisk itd. ki omogočajo, da ostane jezik živo sredstvo komunikacije in ne le šolska vaja. Za vsem tem aparatom so nujna sredstva.

Pravice so torej dostopne in uporabne le, če imajo uporabniki možnost primerne izobrazbe, če poznajo jezik in če so kulturno aktivni in ne le na amaterski ravni. Dve stopnji pravic se združita v eno, kjer je vsaka raven komplementarna drugi. Le tako je lahko manjšina zadovoljna s svojim položajem.

KOBJEGLAVA - Ocenili 26 vzorcev vin

Solidna kakovost belih sort vina in tudi teranov

Najboljši vinogradniki s komenskim županom in kraljico terana

V Kobjeglavu je pred kratkim potekalo ocenjevanje vin, ki ga je organiziralo domače Kulturno umetniško turistično društvo Kraški slavček v sodelovanju z Društvom vinogradnikov in vinarjev Krasa ter Občino Komen. Ocenjevanje pa so izpeljali ob strokovni pomoči novogoriškega KKGZ in sežanske KSS. Organizirali so še martinovanje, kjer sta vinogradniki in vinarje pozdravila še kraljica terana Martina Marc in novoizvoljeni komenski župan Danijel Božič.

Na ocenjevanje vin je prispelo 8 vzorcev belih in 18 vzorcev rdečih vin (skupaj 26 vzorcev) ter en vzorec grozdnega soka. Vzorce je ocenjevala strokovna komisija pod vodstvom Tamare Rusjan. Komisijo pa so sestavljali še Majda Brdnic, Tomaž Škerlj, Dušan Plesničar in Ivo Kopal. Komisija je vina ocenjevala po 20-točkovnem Buxbaumovem sistemu, pri katerem za namizno vino klasificirajo vino, ki doseže od 12,1 do 14

točk, vino, ki dobi od 14,1 do 16 točk, je namizno deželno vino, ocena od 16,1 do 18 točk pomeni kakovostno vino, od 18,1 do 20 točk pa vrhunsko vino. Vina, ki prejmejo manj kot 12 točk, so izločena. Teran PTP pa mora dosegati 16,1 oz več točk ter predpisane parametre, kar velja tudi za rdeča vina.

Med belimi vini je najvišjo oceno dobil Marjan Grmek (Tupelče 19, s 17,6 točke) pred Andrejem Grmekom (Kobjeglava 78, 17,4 točke za chardonnay) in Silvanom Grmekom (Tupelče 22, 16,66 točke, malvajija).

Pri teranih je slavil Andrej Grmek (Kobjeglava 78, 16,86 točke) pred Marjanom Grmekom (Tupelče 19, 16,7 točke), tretje mesto je osvojila Erika Rojc (Kobjeglava, 16,2 točke), četrto Milenko Jerič (Kobjeglava), 5. mesto pa sta si delila domačija Furlan (Kobjeglava 81) in Vojko Masten (Kobjeglava).

Olga Nkez

PISMA UREDNIŠTVU

Tudi Tondo zaslužen za finančne prispevke slovenski manjšini

Predsednik deželnega odbora FJK Renzo Tondo je že pred koncem oktobra na ministra Giulia Tremontija naslovil uradni pisni poziv v podporo ohranitvi finančnih dotacij za slovensko narodno skupnost. S tem je Tondo osvojil poziv, ki sva mu ga s kolegom Igorjem Kocijančičem naslovila potem, ko sta Ljudstvo svobode in Severna liga znotraj deželnega sveta prav v istih dneh izrazili nerazumljivo odklonilna stališča. V pismu finančnemu ministru Tremontiju je Tondo posebej izpostavil dejstvo, da so se sredstva za slovensko manjšino v vseh teh letih stalno krčila. Od tu potreba, da se v državnim finančnim zakonu ohrani nivo vsaj petih milijonov evrov, saj bi v nasprotnem primeru, tako Tondo, bilo pod vprašajem preživetje pomembnih slovenskih kulturnih ustanov, ki so pomembna za vso deželno stvarnost.

Nazadnje je predsednik Tondo ugotavljal, da bi se znižanje finančnih dotacij slovenski manjšini negativno zrcalilo na odnose s Slovenijo, s katero tako Rim kot Dežela gojita tesne odnose in plodno sodelovanje.

V minulem tednu smo se zahvaljevali številnim subjektom, ki so pripomogli k uspehu, od slovenske vlade in njenega veleposlanika Iztoka Mirošiča pa vse do parlamentarcev Južnotirolske ljudske stranke SVP in Demokratske stranke. Tem naj torej dodamo javno priznanje predsedniku Renzu Tondonu, ki je z jasnim posegom šel k bistvu. V tem smislu sta se mu v teh dneh zahvalili tudi obe krovni organizaciji SKGZ in SSO.

Pred dnevi je goriški predsednik SKGZ prof. Livio Semolič, ki se izmenično predstavlja kot sodelavec sen. Tamare Blažina, ob neki priložnosti (okrogla miza o sodelovanju Glasbenih šol) javno izjavil, da naj bi bila rešitev finančnih dotacij »sad posrečenih okoliščin«. Naj mi bo dovoljeno, da tako oceno odločno odklonim. Na »srečo« naj se obesimo tisti, ki ne verjamejo v la-

stne sposobnosti. Ostalim ostaja še vedno pot vztrajnega dela in iskarnja vseh možnih poti in zavezništov, ki večkrat privede do zaznavnih rezultatov. K sreči.

Igor Gabrovec, deželni svetnik

Bandellijeva županska kandidatura

Spoštovani, z velikim zanimanjem sem v nedeljski številki PD prebral članek o pred kratkim ustanovljenem političnem gibanju Un'altra Trieste, katere glavni pobudnik je bivši občinski odbornik Franco Bandelli. Dobesedno zboldo me je, ko sem naletel na njegovo izjavo, da namerava po morebitni izvolitvi za župana Trsta ustanoviti tako imenovano Odborništvo za Kras. Ne morem namreč pozabiti njegove protislovenske gonje v času, ko je bil še občinski odbornik. Naj navedem samo dva primera, ki sta globoko odjeknila v medijih in sicer izbris slovenskega napisa na majicah, ki so jih delili vsem udeležencem Bavisele iz leta 2007 in ostro polemiko ob otvoritvi nove šolske menze v O.Š. Finžgar v Barkovljah, ko so ob otvoritvi prostorov prerežali trak, ki ni imel pravih barv. Barve so bile namreč tiste, ki sestavljajo slovensko zastavo. Zdaj, ko se gre za županov stolček, pa gospod Bandelli ne izključuje možnosti, da bi bila lahko vodilna oseba zgoraj omenjenega odborništva celo Slovenec!!! Pregovor pravi, da volk izgubi dlako, ne pa slabih navad. Prepričan sem, da je ta pregovor izrecno napisan tudi za g. Bandellija. Ne verjamem, da se je čez noč prelevil v zagovornika Slovencev, kot tudi ne morem verjeti, da od take osebe mi -tržaški Slovenci- lahko pričakujemo kaj pozitivnega.

Igor Poljsak

MLADI ZA MLADE - Tiskovno sporočilo Probleme slovenskih šol v Italiji in nedavno zasedbo predstavili tudi v Ljubljani

V okviru dijaških protestnih akcij so bili Mladi za Mlade zelo prisotni na tržaških višjih šolah, pri čemer ima velike zasluge odbornica skupine Vida Forčić, ki je bila že od vsega začetka zasedbe bila dijakom v pomoč in jim nudila strokovno pomoč, saj jim je material in pomoč pošiljala s svojega delovnega mesta v Bruslju, kjer je zaposlena v skupini poslanca Lojzeta Peterleta. Kot navajajo v svojem tiskovnem sporočilu, je dijakom tudi posredovala izjavo, ki jo je pripravila skupina Mladi za Mlade in sta jo podpisala bodisi Peterle kot Dorfmann, dijaki pa so jo uporabili kot temelj letošnje zasedbe.

Deželni tajnik Mladih Slovenske skupnosti Tomaž Špaccapan in odbornik Mladi za Mlade Martin Juvan pa sta prejšnji četrtek 10 dijakov, ki so predstavljali vse slovenske višje šole na Tržaškem, v Ljubljano, kjer so skupaj z Mlado Slovenijo organizirali javno tribuno z naslovom Slovensko šolstvo v Italiji na prepihu. Kot navajajo, so bili na njej gostje tudi predstavniki vlade in bivši predsednik dijaške zveze Slovenije.

Na okrogli mizi so gostje izpostavili svoja mnenja iz različnih zornih kotov, potem pa so še dijaki povedali svoje mnenje, poudarili težave, ki jih imajo, nakazali morebitne rešitve za probleme in dodali še kaj izven šolske zasedbe in bi moralo biti rešeno čimprej. Tu je bil govor predvsem o študentskih vzgojnih programih, ki jih imajo, nakazali morebitne rešitve za probleme in dodali še kaj izven šolske zasedbe in bi moralo biti rešeno čimprej. Tu je bil govor predvsem o študentskih vzgojnih programih, ki jih imajo, nakazali morebitne rešitve za probleme in dodali še kaj izven šolske zasedbe in bi moralo biti rešeno čimprej. Tu je bil govor predvsem o študentskih vzgojnih programih, ki jih imajo, nakazali morebitne rešitve za probleme in dodali še kaj izven šolske zasedbe in bi moralo biti rešeno čimprej.

Mladi dijaki so imeli tako možnost te probleme bolje razložiti tudi slovenskim medijem, kajti pred okroglo mizo je bila na sedežu Mlade Slovenije tiskovna konferenca, kjer so bili prisotni vsi najpomembnejši slovenski mediji in kjer so dijaki lahko povedali svoje mnenje. Mladi so se tako obrnili na svojo matično državo in zaprosili za pomoč, ki jo lahko na najvišjem nivoju meddržavne diplomacije zagotovi samo vlada, zaključujejo svoje tiskovno sporočilo Mladi Slovenske skupnosti.

V Sežani danes slovesnost v spomin na Maro Husu

SEŽANA - Kulturna društva Jožeta Pahorja, Vilenica, Zlati čoln ter zveza kulturnih društev Brkinov in Krasa, vse iz Sežane prirejajo v sodelovanju s Kulturnim društvom Tabor Lokev danes ob 20. uri v srednji dvorani Kosovelovega doma v Sežani slovesnost v spomin na 110-

letnico rojstva domače pisateljice Mare Husu (na posnetku) z naslovom »Dekla, zaščitna sestra in pisateljica - v spomin Mari Husu«. Na prireditvi bodo sodelovali Moški pevski zbor KD Tabor Lokev, skupina za izrazni ples Mehki čevlji KD Jožeta Pahorja Sežana, pisatelj in dober poznavalec življenja v Sežani Pavel Skrinjar ter domači literati Eda Pavlin, Maja Razboršek in Magdalena Svetina Terčon. V spodnjem preddverju kulturnega doma bodo ob tej priložnosti postavili razstavo del o Mari Husu, ki so jo leta 1944 ubili Nemci, naprodaj pa bodo tudi knjige založnikov s Krasa. Prost na prireditvi je prost. Ker pa je število vstopnic omejeno, je zaželjeno, da si zainteresirani rezervirajo svojo vstopnico pri blagajni Kosovelovega doma od 10. do 12. ure in uro pred prireditvijo. (O.K.)

ALPSKO SMUČANJE Albrecht znova v svetovnem pokalu

LAKE LOUISE - Po skoraj dveh letih se bo na tekme svetovnega pokala po poškodbi vrnil švicarski alpski smučar Daniel Albrecht. Nekdanji svetovni prvak v kombinaciji, ki je januarja 2009 grdo padel v Kitzbühlu in bil nato tri tedne v umetni komi, bov Lake Louisu smučal na treh treningih smuka.

TENIS - Roger Federer je v prvem dvoboju dneva na sklepnem moškem teniškem turnirju sezone v Londonu z nagradnim skladom 2,6 milijona evrov v skupini B gladko (6:4, 6:2) odpravil petega nosilca, Škota Andyja Murrayja.

CIPOLLINI SVETOVALEC - Nekdanji italijanski sprinter Mario Cipollini, kolesarski svetovni prvak iz leta 2002, bo po novem svetovalec pri moštvu Katjuša. Cipollini bo delal s kolesarji predvsem pri psihični pripravi in taktiki na dirkah.

KOPITAR ZADEL - Hokejisti Los Angelesa so sinoči v severnoameriški ligi NHL gostovali v Ottawi in izgubili z 2:3. Slovenski zvezdnik kraljev Anže Kopitar je prispeval zadetek za izenačenje v prvi tretjini, kar pa je bilo premalo za slavje.

DO KONCA SEZONE - V ljubljanskem hokejskem klubu Tilia Olimpija menijo, da je kazen za igralca Andreja Hebarja prehuda in upajo na novo obravnavo primera. Hebar je na tekmi med Red Bull Salzburgom in Tilio Olimpijo s palico udaril igralca domačega moštva Kevinus Puschnika, ki je pred tem nad ljubljancem izvedel nalet na ogrado. HDD Olimpija namerava ublažitev kazni doseči z novo obravnavo primera, potem ko bodo vložili pritožbo proti Puschniku in namerava predložiti nove dokaze, na katerih ni videti, da bi bil huje poškodovan.

NBA - Phoenix Suns Gorana Dragiča je v gosteh premagal Houston Rockets s 123:116, Sacramento Kings Bena Udriha pa je klonil v Salt Lake Cityju s 83:94. Dragič je v dobrih desetih minutah dosegel dve točki in tri skoke, Udrih pa v 18 minutah tri točke ter dva skoka in podaja.

ODBOJKA - Odbojkarji ekipe Marchiol Vodi so na povratni tekmi 2. kroga pokala challenge v gosteh izgubili proti turškemu Arkasu Izmirju z 0:3 (-15, -20, -22) in se tako poslovili od tekmovalja.

ODBOJKA 2 - Radostin Stoytchev je nasledil Silvanu Prandiju na klopi bolgarske moške odbojarske reprezentance.

NOGOMET - V predzadnjem krogu faze skupin lige prvakov

Milan v osmini finala Roma poskrbela za preobrat

Milančani zmagali z dvema lepima zadetkoma - Bayern v Rimu že vodil z 2:0

AUXERRE/RIM - Obe ekipi z Apeninskega polotoka sta bili v predzadnjem krogu faze skupin lige prvakov uspešni. Milan se je z zmago proti francoskemu Auxerreu uvrstil v osmino finala, Roma pa ima v drugi del po zmagi proti Bayernu še odprto pot.

Ranierijevi varovanci so proti že kvalificiranemu Nemcem v prvem polčasu igrali katastrofalno. Dve napaki v obrambi sta bili za rdeče-rumene usodni. Obakrat je bil natančen Mario Gomez. V drugem polčasu je Roma spreobrnila izid v svojo korist. Najprej je zaostanek zmanjšal Borriello, potem ko je žogo zadel po padcu. Nepričakovano strel je presenetil gostujočega vratarja. Roma se je opogumila in zaigrala kot prerrojena. De Rossi je uspelo izenačiti, nato pa je zmagoviti gol dosegel Totti z enajstih metrov. Romi so se tako na stečaj odprla vrata za uvrstitev v drugi del.

Prvi polčas v Auxerreu, kjer smo na igrišču videli dva Slovenca, ni bil zanimiv. Poleg Valterja Birse iz Šempetra, ki igra pri francoskem prvotligašu, je bil naše gore list še sodnik Damir Kosmina. Obe ekipi nista igrali napadalno in edino resno priložnost za gol je v 35. minuti imel Ringhio Gattuso, ki pa ni izkoristil napake v obrambo Francozov. Milanov nogometaš je streljal visoko čez prečko. Začetek drugega dela ni obetal nič dobrega. Vseeno je Milan uspelo nepričakovano povedi. Še enkrat je bil odločilen Ibrahimović, ki je francosko mrežo zatresel z močnim strelom z roba kazenskega prostora. Resnici na ljubo domači branilec ni posređeval najbolj prepričljivo. V nadaljevanju se Birs in soigralci niso bog ve kako potrudili, da bi lahko izenačili. Tik pred koncem je Allegri utrujenega Ibrahimovića zamenjal z Ronaldinhom, ki je iz svojega cilindra potegnill pravo mojstrovino. Z levico je izkoristil »špranjico« v domači obrambi in tako premagal domačega vratarja.

Zlatan Ibrahimović (2. z desne v objemu soigralcev) je dosegel prvi gol za Milan in s tem skupaj z Ronaldinhom, ki je z drugim zadetkom samo potrdil zmagovalca, rdeččrnim že zagotovil napredovanje v osmino pokala lige prvakov

ANSA

Roma - Bayern 3:2 (0:2)

Strelci: Gomez v 33. in 39. min; Borriello v 49., De Rossi v 81. in Totti v 84. min iz 11-m.

ROMA: Julio Cesar, Cassetti, Mexes, Burdisso, Riise, Brighi (Pizarro), De Rossi, Greco (Simplicio), Menez, Borriello, Vučinić (Totti).

BAYERN: Kraft, Lahm, Van Buyten, Demichelis, Pranjic, Timoščuk, Otl, Muller (Contento), Kroos, Ribery (Alinhop), Gomez.

Auxerre - Milan 0:2 (0:0)

Strelca: Ibrahimović v 64. in Ronaldinho v 91. min.

AUXERRE: Sorin, Hengbart (Chafni), Coulibaly, Griching, Dudka, Oliech, Pedretti, Ndinga, Birs, Contout (Traore), Sammartano (Quercia).

MILAN: Abbiati, Abate, Nesta, Thiago Silva, Zambrotta, Gattuso (Strasser), Ambrosini, Flamini, Seedorf (Boateng), Ibrahimović (Ronaldinho), Robinho.

SKUPINA E	IZIDA 5. KROGA				
Roma - Bayern M. 3:2, Basel - Cluj 1:0					
Bayern München	5	4	0	1	13:6 12
Roma	5	3	0	2	9:10 9
Basel	5	2	0	3	8:8 6
Cluj	5	1	0	4	5:11 3
ZADNJI KROG (8.12.): Bayern M. - Basel, Cluj - Roma					

SKUPINA F	IZIDA 5. KROGA				
Spartak - Marseille 0:3, Chelsea - Žilina 2:1					
Chelsea	5	5	0	0	14:3 15
Marseille	5	3	0	2	11:3 9
Spartak Moskva	5	2	0	3	5:9 6
Žilina	5	0	0	5	2:17 0
PRIHODNJI KROG (8.12.): Marseille - Chelsea, Žilina - Spartak Moskva					

SKUPINA G	IZIDA 5. KROGA				
Ajax - Real Madrid 0:4, Auxerre - Milan 0:2					
Real Madrid	5	4	1	0	11:2 13
Milan	5	2	2	1	7:5 8
Ajax	5	1	1	3	4:10 4
Auxerre	5	1	0	4	3:8 3
PRIHODNJI KROG (8.12.): Real Madrid - Auxerre, Milan - Ajax					

SKUPINA H	IZIDA 5. KROGA				
Braga - Arsenal 2:0, Partizan - Šahtjor 0:3					
Šahtjor Donjeck	5	4	0	1	10:6 12
Arsenal	5	3	0	2	15:6 9
Braga	5	3	0	2	5:9 9
Partizan	5	0	0	5	1:10 0
PRIHODNJI KROG (8.12.): Arsenal - Partizan, Šahtjor - Braga					

NOGOMET - Po nedeljskem dogodku

Eto'oju trije krogi prepovedi igranja

RIM - Disciplinska komisija italijanske nogometne lige je Kameruncu Samuelu Eto'oju naložila kazeno za nešportno potezo na nedeljski ligaški tekmi s Chievom, ko je z glavo udaril slovenskega reprezentanta Boštjana Cesarja. Napadalec Interja bo na hladnem tri tekme. Na igrišču se bo tako vrnil šele 9. januarja. Ne ljubi dogodek na tekmi v Veroni, ki se je končala z zmago Chieva z 2:1, se je zgodil v 38. minuti. Glavni sodnik nedeljske tekme ni videl nešportnega vložka afriškega nogometaša, na las podobnega izpadu francoskega zvezdnika Zinedina Zidana na finalni tekmi svetovnega prvenstva v Nemčiji leta 2006, ko je z glavo udaril italijanskega branilca Marca Materazzija, disciplinska komisija italijanske nogometne zveze mu je kazeno določila na podlagi posnetka. Boštjana Cesarja, ki je pred tem rahlo udaril Eto'ja, niso kaznovali.

Še strožjo kazeno, pet tekem prepovedi, je dobil napadalec Lecceja Ernesto Chevanton zaradi brcanja tekme na dvoboju s Sampdorjo. Eto'o

bo zanesljivo izpustil tekmi s Parmo in Laziom ter še eno od prestavljenih Interjevih tekem, tako da v letu 2010 v serie A ne bo več igral. Inter je sicer že napovedal pritožbo na odločitev komisije. Eto'o je z 18 goli najboljši strelca kluba v tej sezoni in ena redkih svetlih točk razglašene Interja, ki za mestnim tekmeccem Milanom zaostaja že devet točk.

ODBOJKA - ACH Volley v ligi prvakov proti črnogorskim prvakov

Prvič v Stožicah

Blejski favoriti - Trener Kolakovič: »Navijači morajo biti potrpežljivi«

LJUBLJANA - Odbojkarje ACH Volleyja čaka danes druga tekma lige prvakov. Po zmagi na Poljskem bodo tokrat gostili črnogorske prvake, igralce Budvanske Rivijere, ki jo vodi selektor slovenske reprezentance Veselin Vuković. Blejski tekmo ocenjujejo kot zgodovinsko, saj bodo prvič igrali v Stožicah, ki naj bi bile polne do zadnjega koticika. »Igranje pred ogromno gledalci pomeni veliko čast. Ne samo za nas, ampak tudi za druge ekipe. Ponavadi se pred toliko gledalci igra zaključni turnir, mi pa bomo v takih razmerah igrali predtekmovalno tekmo. Gotovo igralcem tudi zaradi tega ne bo lahko, prisotne bodo emocije. Vsaj na začetku, zato naprošam za pomoč navijače. Ti morajo biti potrpežljivi, morajo se zavedati, da se taka tekma ne igra vsak dan,« je na novinarski konferenci pred tekmo dejal trener slovenskih prvakov Igor Kolakovič.

Dvoboj med slovenskimi in črnogorskimi prvaki bo obračun ekip, ki sta v prvem krogu zabeležili zmagi. ACH Volley proti Jasrtebskim, Budvanska riviera pa proti Olympiacosu. Druga zmagi bi obe ekipi približala napredovanju, čeprav je o tem še prezgodaj govoriti. Vsekakor

pa je jasno, da bodo v vlogi favorita Blejski, to jim priležnavajo tudi v taboru Črnogorci. »Blejski so eno izmed najboljših evropskih moštev. Njihova ekipa je še močnejša kot lani, ko se je uvrstila na zaključni turnir,« pravi trener Črnogorcev Vuković, ki vlogi favorita podaja gostiteljem.

Podobnega mnenja je tudi domači trener Kolakovič: »ACH Volley je lani z izvrstnimi dosežki opozoril nase in povsem jasno je, da smo zdaj praktično na vsaki tekmi favoriti. Toda to nas ne sme uspravati, ne smemo se ozirati na tisto, kar se je dogajalo lani. Zelena zmagi ne bo prišla sama od sebe. Dosegli jo bomo z igro, ki mora biti vsaj taka kot na Poljskem, če ne še boljše,« meni Kolakovič, ki ima nekaj težav s poškodbama kapetana Andreja Flajsa (mišica) in blokerja Matevža Kamnika (hrbet).

»Naša prva naloga bo, da pokažemo kakovostno predstavo; če jo bomo, tudi ugoden rezultat ne bi smel izostati. Mislim, da se znamo boriti s pritiski, ki jih bo prinesla prva domača tekma. Pa tudi s pritiskom favorita. Že nekaj let smo favoriti v državnem prvenstvu, pokalu, srednjeevropski ligi, tako da nam v psihičnem smislu težke tekme niso neznanka.

Dejstvo je, da če hočemo napredovati v nadaljnje tekmovalje, moramo doma zmagovati,« je povedal Flajs, ki dodaja: »Tudi to, da se med seboj dobro poznamo, ne bo pomenilo veliko. Toliko kot Vuković pozna nas, njih pozna Kolakovič. Tako da se reprezentančnega selektorja ne bojimo. Zagotovo se ne bojimo nikogar.«

CEV Cup - danes; Modena - Zagreb, jutri: Salonit Anhovo Kanal - Dinamo Bucharest, Asseco Resovia Rzeszow - Kaposvari Ropladba.

KOŠARKA NA VOZIČKU Castelvecchio uspešen

Gradiški košarkarji na vozičku Castelvecchia so v državni A2-ligi še drugič zmagali. Tokrat so v gosteh premagali Bergamo. Končni izid je bil 65:60 za ekipo z goriške pokrajine. Največ točk je dosegel hrvaški košarkar Štimac. Slovenec Slapničar jih je zbral 14. V soboto bo gradiški Castelvecchio v Zagrebu igral prvi krog Jadranske lige NLB, ki združuje klube iz nekdanje Jugoslavije. Ekipa iz Gradišča bo igrala proti bosanski ekipi Vrbas iz Banje Luke.

ZANIMIVOST - Erik Kuret, dijak 4.C razreda Franceta Prešerna iz Trsta

Študij in nogomet v »deželi tulipanov«

Mladi nogometaš iz Zatrečca igra letos v nizozemski mladinski ligi. 17-letni Erik Kuret, ki je še v lanskem sezoni igral za naraščajnike Pomladi, je septembra oblekel dres nizozemske mladinske ekipe Wildervank. Erik je v deželo tulipanov odpotoval v drugi polovici avgusta. V kraju Veendam v bližini Groningena, približno 200 kilometrov severno od Amsterdama, mladenič iz Zatrečca namreč v okviru višješolske izmenjave - mednarodni projekt Interultura - obiskuje nizozemsko različico naše višje srednje šole. Dodati moramo, da so še drugi dijaki slovenskih višjih srednjih šol sodelovali pri tem mednarodnem šolskem projektu in so za nekaj časa obiskovali šole v ZDA, Braziliji in še v drugih državah.

Erik v Trstu obiskuje jezikovno 4.C smer znanstvenega liceja Franceta Prešerna. »Šolski sistem je na Nizozemskem precej drugačen kot v Italiji, kjer izbereš šolo s specifično smerjo. Nizozemski dijaki v višji srednji šoli, ki traja šest let, izberejo zgolj predmete, podobno kot pri nas na univerzi. Dijak konca višješolski študij pri osemnajstih letih, nato pa se skoraj vsi vpišejo na univerzo. Nizozemska višja šola že usmerja dijake tudi v univerzitetni študij. Šole so dobro opremljene in imajo tudi po 300 učilnic. Imamo fizikalne in kemijske laboratorije, računalniške učilnice in kar deset telovadnic, kjer se dijaki kratkočasimo tudi med odmori. Država zelo dobro skrbi za šolski sistem, ki mu namenijo veliko denarja,« nam je povedal Erik, ki se bo domov vrnil šole konec junija prihodnjega leta. »Takrat se namreč zaključijo izmenjave. Vsekakor se imam res fantastično. V šole se vsi vozijo s kolesi. Parkirišče za kolesa je obvezno, saj se jih zjutraj pred šolo nabere okrog dva tisoč,« je dejal Kuret, ki v Veendamu živi pri nizozemski družini. »S katero se odlično razumemo,« je še poudaril Erik, ki z gostitelji zdaj že govori v nizozemščini. »Najprej bi poudaril, da tu na Nizozemskem vsi govorijo angleško že zelo mladi. Angleščine se učijo že v vrtcu. Nizozemščine sem se

Erik Kuret (predzadnji sede, od leve proti desni) z moštvom nizozemskega kluba Wildervank

naučil v šoli, saj jo uporabljamo vsak dan pri lekcijah. Na začetku je bilo res težko, zdaj pa gre že bolje.«

Erik je nogometaš in si je na Nizozemskem poiskal klub, s katerim bo igral do konca letošnje sezone. »Nogomet je tudi na nizozemskem šport številka ena. Nato so priljubljene še atletika, hokej na travi, rokomet in kolesarstvo. Ko sem prišel na Nizozemsko, sem zaprosil lokalni klub Wildervank, ali bi se jim lahko pridružil. Sprejeli so me, čeprav sem imel kar nekaj težav z registracijo in izpisnico. Tu sta mi priskočila na pomoč Roberto Zuppin in Franco Meriggioni, katerima se iskreno zahvaljujem,« je dejal Kuret, ki je z nizozemskim klubom odigral dve tekmami. Nato pa je, kot nam je povedal Erikov oče Silvano, posredovala celo FIFA. »Nastalo je nekaj zapletov z izpisnico in zdaj bo lahko Erik začel znova igrati šele januarja,« nas je obvestil Silvano.

Erik nastopa s klubom Wildervank v prvenstvu mladincev. Nizozemski klub razpolaga s kar 500 mladimi nogometaši različnih starostnih kategorij. »Imamo kar pet nogometnih igrišč. Tudi mladincev je več. Jaz igram v ekipi mladincev A1,

ki nastopa v najbolj kakovostnem prvenstvu. Vsi igralci so tehnično in fizično zelo dobro pripravljani. Veliko se teče in tudi treningi so naporni. Tekme so borbene in vsi dajo vse od sebe. Nogometaši so v glavnem zelo disciplinirani. Mladinski sektor tega kluba je zelo dobro organiziran. Boljše kot pri nas. Na naših tekmah se vsaki zbere okrog 100 gledalcev,« o nizozemskem mladinskem nogometu meni Kuret, ki pa mu atlantska klima ni najbolj pisana na kožo. »Zjutraj sije sonce in se nato kmalu po-

oblačni in dežuje cel dan. To se večkrat dogaja. Dnevi so zdaj krajši. Zjutraj se zbudim s temo, ko se vračam proti domu pa se že mrači. Tako bo do februarja,« je potarnal Kuret, ki je še nekaj povedal o nizozemskih prehranskih navadah: »Nizozemci zjutraj popijejo čaj ali kavo ter jedo kruh z raznimi marmeladami. Kosilo je podobno zajtrku, nato pa večerjajo že ob 17. uri. Po večerji pa ne mirujejo in se odpravijo na različne aktivnosti oziroma dejavnosti. So zelo aktivni ljudje.« (jng)

ODBOJKA - Dež. U16 Olympia v skupini B drugič uspešna

Fincantieri - Olympia Hlede A.I. 1:3 (25:23, 15:25, 13:25, 14:25)

OLYMPIA HLEDE A.I.: Vogrič 5, Persolja 18, Palazzo 11, Terpin 13, Winkler 4, A. Čavdek 2, Š. Čavdek 1, Cobello 10. Trener: Rajko Petejan

Olympia se je tokrat v deželnem prvenstvu U16 (skupina B) pomerila z mlajšimi in slabšimi nasprotniki. Naši odbojkarji, ki so bili sicer okrnjeni, so srečanje začeli slabo in samo v prvem setu z napakami podarili Tržičanom 18 točk. V nadaljevanju pa so se vendarle zbrali in pokazali, da so za razred boljše od domačinov, tako da je bilo nato srečanje povsem enosmerno.

Ostala izida: Torriana - Virtus 3:0, Coselli - Sloga danes ob 18. uri na šoli Morpurgo v Ul. Carli. **Vrstni red:** Coselli, Hammer, Torriana in Olympia Hlede A.I. 6, Sloga, Fincantieri in Virtus 0 (Sloga z dvema, Olympia, Coselli in Hammer s tekmo manj).

Danes o smučanju v Gregorčičevi dvorani

Slovensko planinsko društvo Trst in Osnovna organizacija zamejskih učiteljev smučanja (OOZUS) prirejata danes ob 20.00 v Gregorčičevi dvorani (ul. Sv. Frančiška 20) informativni večer pred začetkom smučarske sezone. Po predstavitvi delovanja organizacije in novosti smučarske sezone bosta na vrsti dve predavanji. Član Demo Teama ZUTS Slovenije Vid Baruca bo predaval o metodiki učenja otrok, doktor Damiani pa bo predstavil smučarsko oporrico KTJ. Organizatorji vabijo na večer vse učitelje smučanja, predsednike smučarskih klubov in odbornike, ki so odgovorni za smučarsko dejavnost.

MLADINSKA KOŠARKA - Under 19 in Under 14

Oboji poraženi

DRŽAVNO PRVENSTVO U19
Jadran ZKB - Snaidero 56:81 (13:18, 30:41, 45:61)

JADRAN: Škerl 9, Dellisanti 4, Floridan 14, Batic 4, Daneu, Moscati, Ban 15, Bernetti 10, Sacher, Kraus, Longo, trener Walter Vatovec.

Jadranovi mladinci bi lahko po mnenju trenerja Vatovca nudili sicer močnim vrstnikom Snaidera bistveno večji odpor. Kljub lagodnemu mentalnemu pristopu so se v prvih dveh četrtinah kolikor toliko dobro upirali favoriziranim nasprotnikom in tudi po odmoru je trener - ob zaostanku komaj desetih točk - uvodoma vztrajal z začetno peterko bolj izkušenih igralcev. Čim pa so Videmčani povečali prednost, so gostitelji popustili in na koncu zasluženo visoko izgubili.

Ostali izidi 11. kroga: Falconstar - Corno 79:68, Venezia Giulia Muggia - Sistema Pordenone 37:83, Cordenons - Roraigrande sinoči, Palacanestro Trieste Acegas prost.

Vrstni red: Acegas in Sistema 18, Snaidero 14, Falconstar 12, Corno 10, Jadran ZKB 8, Muggia 4, Cordenons 2, Roraigrande 0.

DEŽELNO PRVENSTVO U14
Basketrieste - Jadran ZKB 51:47 (8:12, 20:17, 32:27)

Jadran: Orel 4, Antler, Ušaj 18, Devetak 4, Daneluzzo, Škabar 12, Gelletti 2, Tuliach 2, Krevatin 5, Coloni, Daneu n.v. Trener: Gerjevič. SON: 20, PON: Krevatin.

Najmlajša skupina Jadrana je odigrala prvo tekmo v deželnem prvenstvu U14, v katerem nastopa sedem ekip. Ekipo sestavljajo igralci letnika 1997, večina katerih nastopa tudi v državnem prvenstvu U15. Ker Tržačani niso imeli razpoložljive telovadnice, so prvo srečanje odigrali v športni dvorani Ervatti.

Jadranovci so začeli srečanje zelo prepričljivo in prvo četrtino tudi

Stefano Floridan je proti Snaideru dosegel 14 točk

KROMA

suvereno dobili, v nadaljevanju pa so naredili več napak, tako da so jih nasprotniki dohiteli in tudi prehiteli. Tretja in četrta četrtina sta bili zelo izenačeni, kar kažeta tudi delna izida 12:10 in 19:20. Jadranovci so zaostanek devetih točk uspeli zmanjšati na štiri, nato pa jim je za preobrat zmanjkalo moči. Pohvalo zaslužijo vsi, še posebej pa Ivo Ušaj in Jakob Škabar. Trener Gerjevič v igro ni vključil Tomaža Daneua, ki še okreva po mišični poškodbi.

»Mislim, da bi Tržačane lahko premagali, če bi imeli igralci več izkušenj,« je še dodal trener, ki verjame, da bodo jadranovci igrali iz kroga v krog bolje.

NOGOMET

Krasov nasprotnik danes

Krasov nedeljski nasprotnik 13. kroga nogometne D-lige Chioggia Sottomarina bo danes (14.30) igral v gosteh tekmo osmine finala državnega pokala D-lige proti Esteju, ki prav tako nastopa v Krasovi skupini C.

Obvestila

AŠD SOKOL pod pokroviteljstvom ZŠSDI vabi na posvet na temo: Pomen in cilji slovenskega zamejskega športa - nekoč in danes, ki bo jutri, 25. novembra, ob 20.00 v dvorani Iga Grudna v Nabrežini. Sodelovalci bodo: Bojan Brezigar, Miloš Budin in Ivan Peterlin.

NAMIZNI TENIS - Deželne lige

Kras tokrat uspešen samo v D1-ligi

MOŠKA C2-LIGA

Trenutno se Krasova ekipa v najvišji deželni ligi nahaja točno na sredini lestvice, in sicer na četrtem mestu. Na sobotni tekmi je izgubila proti boljšemu Fiumicellu, ki je za zdaj prvi na lestvici. Končni rezultat je bil sicer prehuda kazen za C2-ligaše in za gotovo bi s kančkom sreče lahko odnesli kako točko več. Krasovci so se srčno upirali, nasprotniki pa so se izkazali kot homogena ekipa in zasluženo zmagali.

Kras - Fiumicello 1:5

Milič - 2:3, Rotella - Dean 3:1, Ridolfi - Marussi 1:3, Rotella - Casutt 0:3, Milič - Marussi 1:3, Ridolfi - Dean 0:3

D1-LIGA

Ekipa Krasa v D1-ligi je v nedeljo osvojila pomembno zmago in se tako odlepila od repa lestvice. Odsotnega Diva je zamenjal Robi Milič, ki je zelo dobro opravil svojo vlogo rezerve. H končni zmagi je prispeval dve točki, prav tako kot Lubrano, potrdil pa se je tudi tretji mož ekipe Rota, ki je v enakovrednem srečanju s tesnim izidom premagal nevarnega Bosella.

Kras - Trieste-Sistiana B 5:1

R. Milič - Brandmayr 3:0, Lubrano - Bosello 3:1, Rota - Orlando 0:3, Lubrano - Brandmayr 3:0, R. Milič - Orlando 3:1, Rota - Bosello 3:2.

ŽENSKA C2-LIGA

V ženski C2-ligi je Kras izgubil obe srečanja. Zaradi odsotnosti uradnih trenerjev (zaposleni so bili na drugih prvenstvenih tekmah) je mlade vodila »starešina« ekipe Torrenti. Igralke Krasa so pokazale dovolj resen pristop, vendar še niso dovolj uigrane (predvsem v dvojicah) in vajene tekmovalnega vzdušja, da bi kljubovale nasprotnicam. Gotovo bi lahko remizirale proti videmski ekipi, Azzurra, pri kateri igra tudi slovenska igralka Jasmin Lutman, pa je bila v vseh elementih boljša.

Kras - Udine 2000 2:3

Torrenti - Pesamosca 1:3, Bresciani - Mecchia 3:1, J. Milič/Sardo - Pesamosca/Mecchia 1:3, Torrenti - Mecchia 3:1, Bresciani - Pesamosca 0:3

Azzurra - Kras 3:0

Boschi - Sardo 3:1, Lutman - J. Milič 3:0, Lutman/Bressan - Torrenti - Bresciani 3:1 (M.M.)

PRIČEVANJE - Ob 2.500-letnici znamenite bitke v Maratonu

Jubilejni maraton med zgodovino in sodobnostjo

Grčija, zibelka zapadne kulture, predstavlja ob enem zibelko prvih organiziranih športnih tekmovanj. V paleti sodobnih športnih prireditev se je maratonski tek, najdaljši tek v atletiki, ki je dolg 42.195 m., razvil v množični spektakel, na katerem se ob vrhunskih atletinjah in atletih preizkušajo tisoči ljubiteljskih tekačev in tekačev.

Ko sem v mesecu januarju obiskal mestoce Maraton (Μαραθών=komarček), kjer se je na bližnjem polju odvijala znamenita bitka med Atenci in Perzijci (l. 490 pr. Kr.), sem izkoristil priložnost, da obiščem tamkajšnji muzej, posvečen ravno maratonskemu teku. Na samem vhodu muzejskega parka so priložnostni panoji opozarjali obiskovalce na 2.500-letnico znamenite bitke in na 28. izvedbo, tokrat jubilejnega, klasičnega teka iz Maratona do Aten. Od tod tudi odločitev, da se dne, 31. oktobra udeležim in prvič v življenju pretečem oz. prehodim to razdaljo. Izbera in kasnejša udeležba sta mi bili v veliko zaželenje, morda tudi ob dejstvu, da je bil letošnji tek v središču velike medijske pozornosti v celotni Grčiji, morda tudi z namenom, da delno prikrije posledice obstoječe ekonomske krize. Množično so se ga udeležili tako vidnejši državni politiki kot tuji diplomati. Med udeleženci (skupno okrog 12.500 z 200% poviškom v primerjavi z lansko izvedbo), so bili predvsem številni tuji tekači, ki so prihajali iz 88 različnih držav. Celotna manifestacija se je odvijala v običajnem sproščnem vzdušju

in v znamenju dobre organiziranosti. Prizorišče celotne manifestacije so bili izredno zanimivi in kulturno pomembni objekti, informacijski center, kjer so podeljevali startne številke, pa je bil v neoklasični palači Zappeion, sredi mestnega parka. V palači, ki je za časa prve moderne olimpijade delovala kot olimpijsko naselje, so priložnostno namestili nekaj razstav, med katerimi sta izstopali prikaz kostumov in mask v starogrških tragedijah in komedijah ter dokumentiran prikaz poteka bitk pri Maratonu in Salamini. Štart, ob spremljavi ritmičnih zvokov Mikisa Theodorakisa, je bil v športnem parku, ki so ga smiselno preuredili ob priliki olimpijskih iger iz l. 2004. Tekmovalna proga je bila speljana ob Maratonskem polju po cesti, prizorišče prvega modernega maratonskega teka v letu 1896, končni cilj pa je postavljen na stadionu Panathinaikos, sedež tekmovanj 1. moderne olimpijade in ob enem leta 2004 prizorišče zaključne predstave, s prihodom maratoncev in zmago Baldinija v rekordnem času proge. Vse to ob stalni spremljavi in navijanju številne publike, s sprotnim deljenjem oljčnih vejic, predvsem tistim udeležencem, ki so izkoristili tekmovalni dogodek kot priložnost za dan športnega in družabnega uživanja. To, kar zadeva osebnega čustvenega pričevanja manifestacije, ki pa sama po sebi zaobema športne in politične vidike, ki se prepletajo tako v antični kot moderni zgodovini.

Naš goriški rojak Joško Prinčič je pri 63 prvič pretekel maraton in na cilj v Atene pritekel v 5 urah 21 minutah. »Kot vsi nekdajni odbojkarji nikoli nisem rad tek. Preden sem se lotil priprav na maraton, sem največ pretekel kvečjemu dva kilometra,« je povedal

Filipides

Legendo o vojaku, ki je pritekel iz Maratonskega polja, da sporoči Atencem veselo novico o zmagi nad Perzijci in je

ob vzkliku »Νενικηκαμεν = smo zmagali« tudi izdihnil, je kot prvi napisal Lukijan in to slabih sedem stoletij po dogodku samem. Zanimivo, da zgodovinar in sodobnik Herodot, ki je poročal o bitkah med Grki in Perzijci, tega dogodka sploh ne omenja. Vsekakor je ta legenda navdihnila De Coubertena, da so v okviru prvih modernih olimpijskih iger organizirali tek, ki je takrat meril le 39 kilometrov. Zmagovalec tega prvega maratona je bil domačin Spiridon Luis, ki je progo pretekel v manj kot 3 urah in naj bi si na poti celo privoščil krajši počitek za popitje kozarca vina. Njemu je posvečen olimpijski park zadnjih atenskih olimpijskih iger. Današnja razdalja 42,195 km so prvič pretekli v Londonu l. 1908. Atensko progo so kasneje prirojili z varianto, ki pelje po stranpoti okrog parka, kjer stoji grobnica padlih Atencev. Vemo pa, da so v antiki obstajali vojaki kurirji, ki so bili sposobni preteči velike razdalje in zato tudi njihov vzdevek hemerodromi (tekači enega dne). Eden izmed teh naj bi bil tudi Filipides in naj bi ravno on, med dnevi bitke, pretekel pot od Aten do Šparte, da zaprosi za pomoč in se takoj nato z negativnim sporočilom vrnil v Maraton, narkar še usodni tek v Atene. V spomin na tek iz Aten v Šparto se v mesecu sep-

tembru odvija na razdalji 246 km priložnostni tek, ki nosi ime Spartathlon. Kot zanimivost naj povem, da je na letošnji izvedbi zmagal furlanski tekač Ivan Cudin, ki je za omenjeno razdaljo porabil le 23 ur časa.

Grigoris Lambrakis

Letošnja izvedba teka, zaradi jubilejne obletnice in vsesplošne pozornosti na zgodovinski dogodek, ki je skupaj z zmago pri Salamini rešil Grčijo in posledično tudi Zapad pred perzijsko nadvlado, je delno prikrila oz. zapostavila sam izvor te manifestacije v letu 1984. Tek je od vsega začetka nastal v spomin na Združeno demokratsko levico (ZDL) in njegovega veljaka, zdravnika in atleta, Grigorisa Lambrakisa, ki so ga črne sile ubile leta 1963, samo mesec po tem, ko je organiziral mirovni pohod iz Maratonskega polja do Aten. Pobude so se tedaj udeležili številni demokrati, med drugimi tudi Mikis Theodorakis, vendar jim je policija preprečila, da bi lahko prikorakali do grške prestolnice. Pohod je lahko zaključil le Lambrakis, ker ga je ščitila parlamentarna imuniteta. Na okoliščine neposredno povezane z njegovo smrtjo spominja znani film »Z« (v ital. »Zeta, l'orgia del potere«), režiserja Costa-Gavrassa, ki je za film prejel oskarja. Kasneje je namreč režim polkovnikov prepovedal pisanje črke »z«, ki je simbolizirala življensko duhovno prisotnost Lambrakisove osebnosti.

Še dogodek, kateremu sem bil priča, ki me je opomnil na pomembnost opravljenega dejanja. Nekje sredi proge, nekoliko oddaljeno od okrepčevalnice za udeležence, na progi jih je bilo 15, se je nemški sopotnik umaknil kakih 10 metrov stran in oddal platenko v mestni nabiralnik za smeti. Manifestacija s tisočimi udeleženci in operaterji zahteva od organizaterjev posebno pozornost glede zbiranja in odvažanja embalažnih odpadkov. Na samem štartu in v prvem kilometru proge opaziš ogromno odvrženih improviziranih najlonskih jop oz. starih majc, ki so jih tekmovalci nosili v pričakovanju starta. Da ne govorimo o platenkah in umetnih špužvah, ki so jih tekmovalci, ob toplem jesenskem dnevu, sistematično odmetavali vzdolž proge. Vse to je upravičeno skrbelo prebivalce mesta Maratona, ki so na problematiko opozarjali z improviziranim, vendar posrečenim letakom.

Joško Prinčič

1. cilj v olimpijskem stadionu Panathinaikos, sedež OI
2. razstava mask v palači Zappeion
3. pred muzejem v Maratonu
4. plakat, ki opozarja na sodobne potrošniške vidike maratonskih tekov
5. start prvega maratona leta 1896

Po vsej deželi bo prevladovalo delno jasno vreme z nekoliko nižjimi temperaturami. V nižinskem pasu se bodo ponoči pojavljale meglice ali megla v pasovih. V zatišnih legah bo lahko zmrzovalo. Ob morju bo predvsem zjutraj pihala zmerna burja.

V severni in zahodni Sloveniji bo povečini suho, zjutraj bo tam možna megla. Drugod bo občasno rahlo deževalo, meja sneženja pa se bo spuščala do okoli 500 m nad morjem. Na Primorskem bo pihala šibka burja. Burja bo postopno oslabela.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Po vsej deželi bo prevladovalo delno jasno vreme z nekoliko nižjimi temperaturami. V nižinskem pasu se bodo ponoči pojavljale meglice ali megla v pasovih. V zatišnih legah bo lahko zmrzovalo. Ob morju bo predvsem zjutraj pihala zmerna burja.

Nad večjim delom Evrope je območje nizkega zračnega pritiska. Vremenska fronta se zadržuje nad osrednjim Balkanom. Nad naše kraje priteka malo hladnejši in še vedno razmeroma vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 7.16 in zatone ob 16.27 - Dolžina dneva 9.11

BIOPROGNOZA
 Danes dopoldne bo vremenska obremenitev oslabela, vendar bodo občutljivi ljudje občasno še imeli z vremenom povezane težave, tudi nekateri bolezenski znaki bodo še okrepjeni.

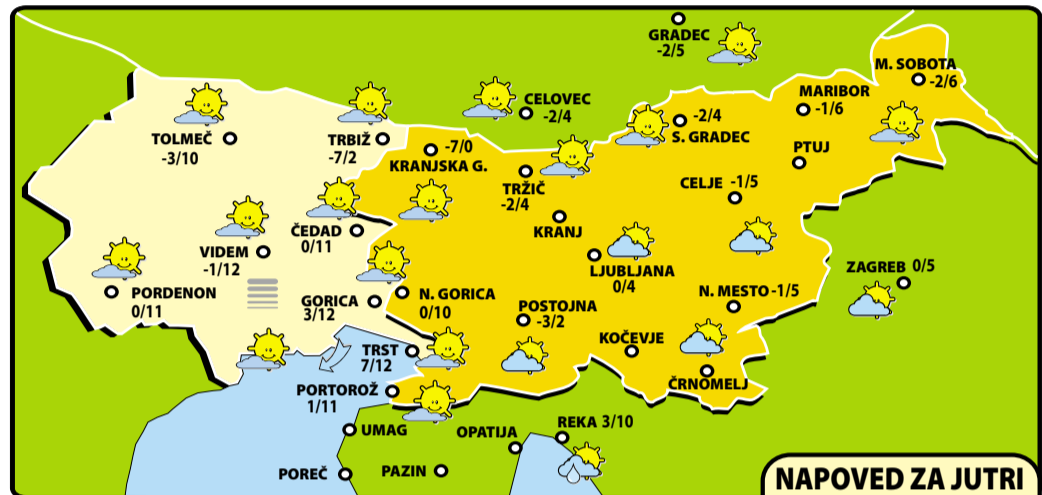
MORJE
 Morje je skoraj mirno, temperatura morja 14,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m4	2000 m-8
1000 m1	2500 m-11
1500 m-4	2864 m-13

UV INDEKS
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 4 in v gorah 4,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po vsej deželi bo prevladovalo v glavnem spremenljivo vreme. V nižinskem pasu bodo lahko nastale meglice ali megla v pasovih. V zatišnih legah bo lahko ponekod zmrzovalo.

Jutri bo precej jasno. Zjutraj in dopoldne bo po nižinah megla, ki se ponekod lahko zadrži večji del dneva. Popoldne se bo oblačnost povečala.

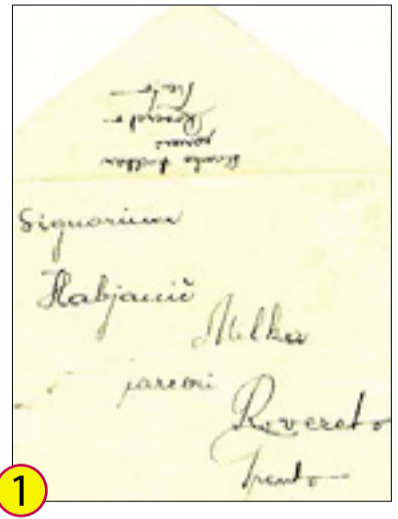
Postiljon

Dopisovanje med zapornikoma leta 1943

V zadnji številki Nove filatelije, glasila Filatelistične zveze Slovenije, je Veselko Guštin objavil zelo zanimivo pričevanje o prepovedanem, a istočasno dovoljenem dopisovanju med dvema zapornikoma v italijanskem zaporu med drugo svetovno vojno. Kot je znano, je bilo pogovarjanje, kaj šele dopisovanje med zaporniki v fašističnih zaporih strogo prepovedano.

Zgodba je prišla na dan čisto slučajno. V kupu starih pisem gospe Milice Habjanič je Guštin našel ovojnico naslovljeno nanjo, ko je bila leta 1943 zaprta v zaporu v Roveretu. Na zadnji strani pisma pa je bilo tudi ime odposiljalca Slavka Cvelbarja, ki je bil prav tako zaprt v istem zaporu. Ker je poznal gospo Habjanič, jo je prosil, če mu pove kaj več o tem čudnem dopisovanju.

Italijanske zasedbene oblasti so mlado Milico obsodile zaradi sodelovanja pri protifašističnih manifestacijah v Ljubljani na sedel let zavora. Odpeljali so jo v zapor v Rovereto pri Tridentu. Bila je edina slovenska obsojenka v tem zaporu, a izvedela je, da je v istem zaporu še pet ljubljanskih političnih kaznjencev. S pomočjo nekega paznika je eden od njih vzpostavil z njo stik in sta si iz celice v celico izmenjavala sporočila. Ob nekem pregledu so našli te lističe in ilegalna pot je bila odkrita. Lističe so izročili ženi pokrajinskega

prokuratorja iz Tridenta, ki je bila Istranka in je znala slovensko.

Iz tekstov je gospa razumela, da je dekle zelo mlado in jo je hotela spoznati. Oblastem je povedala, da gre za ljubezenska pisma, čeprav so si obsojenci sporočali zadnje novice o dogajanju doma. Z možem sta se zavzela za mlado Milico in za njenega »fantak«. V resnici pa je Milica Slavka prvič videla, ko so jima zaporniške oblasti dovolile, da se srečata. Vloga zaljubljenec sta odigrala prepričljivo.

Na priporočilo prokuratorja jima je direktor zavora uradno dopustil, da sta si dopisovala iz celice v celico. Od takrat naprej sta seveda zaradi cenzure morala pisati v italijanski, a predstavljamo si lahko, da sta poleg dovoljenega dopisovanja k pismu dodala tudi listek z novicami o Ljubljani. Vse pa je prenašal zaupni paznik.

Veselko Guštin pri tem dodaja, da gre verjetno za enkratno dopisovanje med jetniki v fašističnih zaporih in zato je to gotovo zanimiv primer nepoznane poštno zgodovine. (Slika 1)

Pohod spominov

Že vrsto let (letos je že dvanajstič) prireja društvo Mali vojni muzej iz Bohinjske Bistrice v spomin na konec prve svetovne vojne pohod na Krn. Pohodniki odidejo iz Lepene na soški strani in s Komne na Bohinjski strani ter se srečajo v koči pri Krnskem jezeru. Tam je tudi krajša slovesnost.

Letos je bil ta Pohod spominov v soboto, 13. novembra, in udeležilo se ga je lepo število pohodnikov. Spomin je bil tokrat osredotočen na avstrijskega poveljnika soške fronte, feldmaršala srbskega rodu Svetozara Borojeviča von Bojne. Ob tej priložnosti je Filatelistično društvo F. Marušič iz Nove Gorice izdalo posebno razglednico in naročilo pri Pošti Slovenije osebno znamko. V koči pri Krnskem jezeru pa so tistega dne imeli tudi poseben spominski poštni žig posvečen feldmaršalu Borojeviču. (Slika 2)

Novo znamke

Pošta Slovenije bo v petek, 26. novembra, izdala še zadnjo letošnjo skupino novih slovenskih znamk. Po-

leg napovedanih dveh serij bosta kot vsako leto izšli tudi dve znamki, posvečeni božiču in novemu letu. Na novoletni znamki v vrednosti A (za notranji promet) bo prikazan motiv ulivanja svinca kot enega izmed načinov napovedovanja prihodnosti. Božična znamka pa bo prikazovala adventni namizni venček. Vrednost znamke bo C (za mednarodni promet).

V seriji Z žlico po Sloveniji bodo izdali dve znamki, ki bosta tokrat posvečeni koroški kuharski umetnosti in njenim značilnostim. Na prvi znamki bo prikazana kepica koroške skute s čebulo in bučnim oljem, na drugi pa mežerli, to je tipična koroška predjed, lahko pa tudi glavna jed. Pripravljajo jo iz pljučk, kruha, smetane in jajc ter jo začinijo z obilico majarona.

Zadnja letošnja znamka pa bo izšla v bloku (na lističu) in bo posvečena arheološkim najdbam v Sloveniji. Na njej bo prikazana ogrlica iz steklenih jagod, ki so jo našli pri Novem mestu in spada v starejšo železno dobo. Steklena, umetniško izdelana ogrlica je mojstrovina takratnih domačih obrtnikov. Vrednost znamke bo 0,92 €. (Slika 3)

znamke. Izdali pa so že program za prihodnje leto, a o tem bomo spregovorili v prihodnji številki Postiljona.

Vatikanska pošta je pred kratkim izdala dve znamki v spomin na dva velika glasbenika: Fryderyka Chopina in Roberta Schumann. Oba sta se rodila pred 200 leti in oba sta sorazmerno mlada umrla. Oba pa sta ustvarila enkratne glasbene umetnine. Vatikanska pošta je poleg dveh znamk izdala tudi listič z notami enega od Chopinovih Nokturnov in CD ploščo z nekaterimi najbolj znanimi skladbami obeh avtorjev. Folder ali filatelistična mapa s tremi predmeti stane 9,90 €.

Razstave in srečanja

Od petka 26. do nedelje 28. novembra se bo v Veroni odvijalo moroda največje italijansko srečanje filatelistov, numizmatikov in zbiralcev Veronafil. V obsežnih dvoranah veronskega velesejma lahko vsakdo najde kaj zanimivega za svoje področje zbirateljstva. Trgovci prihajajo iz Italije in iz številnih evropskih držav.

V Ljubljani pa bo v soboto, 27. novembra, v dopoldanskih urah v prostorih šole na Tabru srečanje numizmatikov, v soboto, 11. decembra, pa v istih prostorih mednarodno srečanje filatelistov.